

Олена Сокурєнко
Лія Олійник

**ДОШКІЛЬНА
ТА ПОЧАТКОВА
ОСВІТА МИКОЛАЇВЩИНИ:
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ
СУПРОВІД В УМОВАХ
ВОЄННОГО ЧАСУ**

Миколаїв – 2024

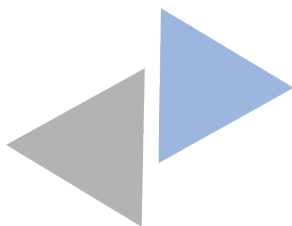
Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

Кафедра теорії й методики
дошкільної та початкової освіти

Олена Сокурєнко,

Лія Олійник

ДОШКІЛЬНА ТА ПОЧАТКОВА ОСВІТА МИКОЛАЇВЩИНИ: НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Миколаїв – 2024

УДК 373.2+373.3]:355.018(477.73)
С 59

Рекомендовано до друку рішенням ученої ради Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, протокол від 31.01.2024 № 1.

Автори:

О. О. Сокурєнко – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Л. М. Олійник – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Рецензент:

В. В. Стойкова – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Сокурєнко О. О. Дошкільна та початкова освіта Миколаївщини : науково-методичний супровід в умовах воєнного часу / О. О. Сокурєнко, Л. М. Олійник. – Миколаїв : центр редакційно-видавничої діяльності МОІППО, 2024. – 200 с.
ISBN 978-617-8265-71-7

У виданні розкрито актуальність діяльності кафедри, спрямованої на забезпечення науково-методичного супроводу професійного розвитку освітян області, розбудови освітнього й науково-методичного середовища регіону в умовах децентралізації та інституційної автономії закладів освіти, системи підготовки керівних кадрів до управління закладами освіти в контексті сучасних викликів.

УДК 373.2+373.3]:355.018(477.73)

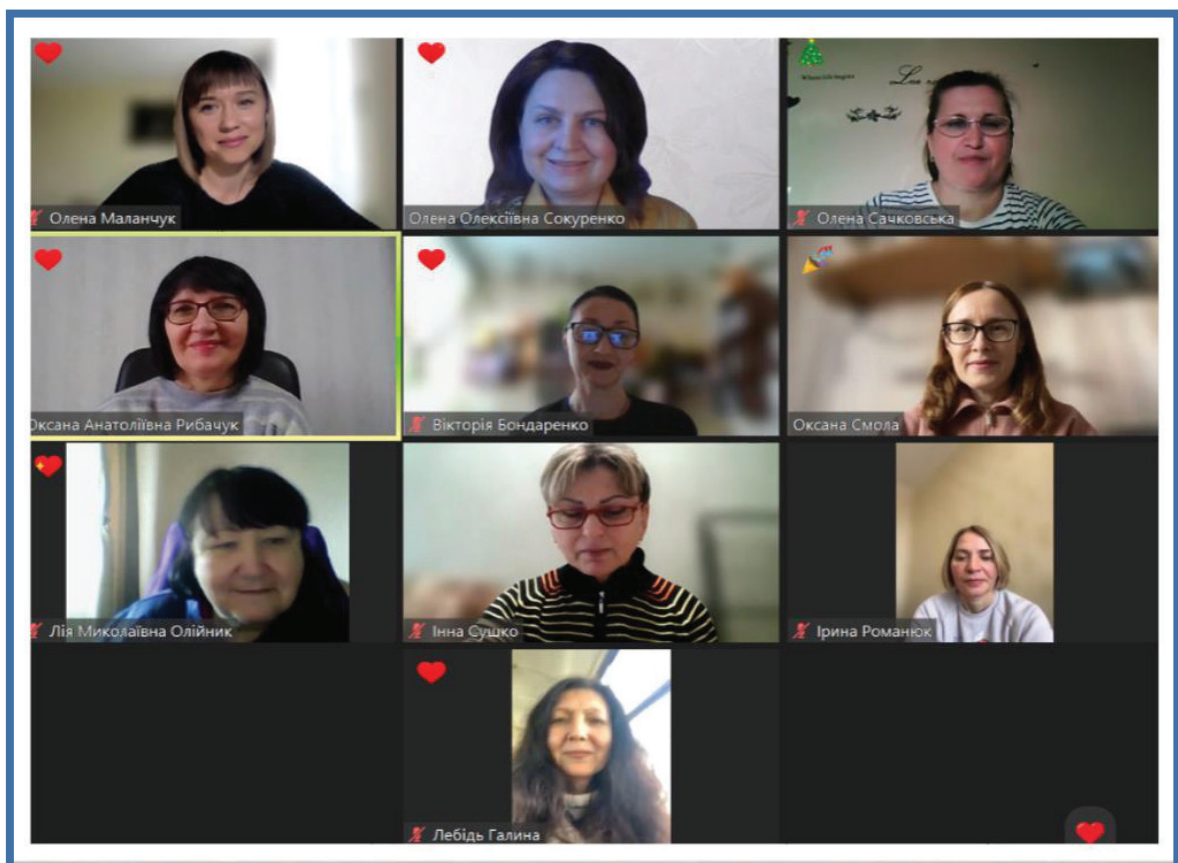
© Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти, 2024

© Центр редакційно-видавничої діяльності МОІППО, 2024

ISBN 978-617-8265-71-7

У період воєнного стану та реформування освітньої галузі важливо забезпечити умови для кожного суб'єкта з підвищення кваліфікації та розвитку компетентностей впродовж життя, успішної самореалізації й активної співпраці, інноваційної діяльності в сучасному суспільстві. Крім того, науково-педагогічні та педагогічні працівники кафедри мають зміцнювати власну стресостійкість та навчати цього вчителів початкової школи та педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Тож, суперечливій, система післядипломної педагогічної освіти області має забезпечувати неперервний професійний розвиток педагогічних і керівних кадрів, здатних вирішувати завдання інноваційної освіти у складних життєвих умовах на всіх її рівнях, сприяти формуванню креативних, інноваційних, критично вдумливих, активних і відповідальних громадян.

Мета діяльності кафедри у 2024 році

- Забезпечення науково-методичного супроводу професійного розвитку освітян області, розбудови освітнього та науково-методичного середовища регіону в умовах децентралізації та інституційної автономії закладів освіти, системи підготовки керівних кадрів до управління закладами освіти в контексті сучасних викликів.
- Удосконалення компетентностей педагогічних працівників закладів дошкільної освіти відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти (2021 рік).
- Удосконалення компетентностей вчителів початкових класів відповідно Державного стандарту початкової загальної освіти (2019 рік).
- Орієнтація на інноваційний шлях розвитку дошкільної та початкової освіти, впровадження сучасних наукових досягнень у практику роботи педагогічних працівників засобами проведення експериментально-дослідної діяльності на основі ідей та положень концепції «Нова українська школа».
- Психосоціальна підтримка педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та початкової школи Миколаївської області.

Основні напрями діяльності кафедри

1. Організація освітньої діяльності з метою забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкових класів. Створення освітнього середовища для здійснення післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи.
2. Проведення наукових досліджень, розробка й упровадження інноваційних психолого-педагогічних технологій у практику роботи закладів дошкільної освіти та початко-

вої школи, організація інноваційної освітньої діяльності (участь у дослідно-експериментальній діяльності всеукраїнського та регіонального рівнів, організація і супровід інноваційних освітніх проєктів та програм).

3. Науково-методичний супровід освітнього процесу в закладах дошкільної освіти й загальноосвітній школі I ступеня та мережевої взаємодії дошкільної та початкової освіти регіону.
4. Координація діяльності та надання науково-методичних консультацій районним (міським) методичним службам регіону.
5. Професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних співробітниць кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.
6. Проведення заходів із психосоціальної підтримки педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та початкової школи Миколаївської області.

НАПРЯМ 1. Організація освітньої діяльності в умовах війни з метою забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкових класів. Створення цифрового освітнього простору для здійснення післядипломної освіти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи.

- Підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО з урахуванням оновленого Державного стандарту дошкільної освіти (2021 рік).
- Підготовка педагогічних працівників початкової школи у межах імплементації програми підвищення кваліфікації «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення» та підтримки відновлення освіти України the LEGO Foundation.
- Підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної та початкової ланок освіти з метою реалізації освітніх завдань.
- Освітній цифровий простір Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й початкової школи Миколаївщини.

НАПРЯМ 2. Проведення наукових досліджень, розробка і впровадження інноваційних психолого-педагогічних технологій у практику роботи закладів дошкільної освіти та початкової школи, організація інноваційної освітньої діяльності (участь у дослідно-експериментальній діяльності всеукраїнського й регіонального рівнів, організація та супровід інноваційних освітніх проєктів і програм).

- Завершення роботи над кафедральною науково-дослідною темою «Підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку» та започаткування нової теми для кафедрально-дослідної роботи «Науково-методичні засади ствердження української національної та громадянської ідентичності педагогічних працівників дошкільної та початкової освіти в Миколаївському регіоні».
- Організаційно-методичний супровід усеукраїнського експерименту «Створення й упровадження моделі національного освітнього технопарку з підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі закладів освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України».
- Міжнародне дослідження ECERS-3: оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.
- Міжнародний проєкт «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот» (міжнародна фундація «Aflatoun International», Нідерланди).
- Міжнародний проєкт «Сприяння освіті» у закладах дошкільної освіти.
- Реалізація парціальної регіональної програми «Український віночок. Миколаївщина» у межах усеукраїнського інтегрованого наскрізного курсу «Культура добросусідства».
- Реалізація проєкту «Таврійський розпис: диво Причорномор'я» у структурі регіонального культурологічно-освітнього мультипроєкту «Таврійський розпис: мистецтво крізь віки».
- Реалізація обласного проєкту «Театральна педагогіка».

НАПРЯМ 3. Науково-методичний супровід освітнього процесу в закладах дошкільної освіти й початковій ланці закладів загальної середньої освіти та мережевої взаємодії дошкільної та початкової освіти регіону.

- Обласна творча група «Ігрова діяльність як засіб формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку».
- Обласна творча група педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини за інтегрованим курсом «Культура добросусідства».
- Обласна творча група педагогів закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи в межах обласного проєкту «Театральна педагогіка».
- Обласна творча група педагогів початкової школи «Від творчого вчителя – до компетентного учня-читача початкової школи».
- Обласна творча група «Молодший школяр у світі культури та мистецтва».
- Тренінг «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини в умовах війни».
- Науково-методичний супровід реалізації II етапу Усеукраїнського проєкту «Підтримка педагогів закладів дошкільної освіти та супровід дітей у надзвичайній ситуації».
- Науково-методичний супровід участі педагогів закладів дошкільної освіти у проєктах ЮНІСЕФ.
- Інтерактивна онлайн раптівка з вивчення стратегії гендерної рівності педагогічними працівниками ЗДО.
- Інтерактивна онлайн гуртівка «Професія обрана серцем».

НАПРЯМ 4. Координація діяльності та надання науково-методичних консультацій методистам із дошкільної та початкової освіти методичних установ, консультантам центрів професійного розвитку педагогічних працівників, спеціалістам відділів освіти

- Надання науково-методичних консультацій із питань дошкільної освіти.
- Надання науково-методичних консультацій із питань початкової освіти.

НАПРЯМ 5. Професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних співробітників кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

- Підготовка тренерів Миколаївської області за програмою з підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти».
- Підготовка тренерів Миколаївської області в межах проєкту «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації».
- Підвищення кваліфікації за напрямом «Управління закладом освіти в кризових ситуаціях» в рамках Міжнародного проєкту «Підтримка оновлення української освіти», (Україна, Чехія).
- Міжнародні семінари з колегами Польщі.
- Участь у навчанні за програмою підвищення кваліфікації «Благополуччя дітей і педагогів: дієві інструменти та практики підтримки».
- Участь у програмі підготовки тренерів проєкту “НУШ-Імпульс” з підвищення кваліфікації вчителів початкових класів ЗЗСО «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення».
- Науково-методичний супровід усеукраїнського експерименту «Модель реалізації розвивального інформаційно-освітнього середовища закладів початкової освіти» на базі ЗЗСО на 2021–2026 роки».
- Склад кафедри

НАПРЯМ 1.
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УМОВАХ ВІЙНИ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ТА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.
СТВОРЕННЯ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО
ПРОСТОРУ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ТА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО
з урахуванням оновленого Державного стандарту
дошкільної освіти (2021 рік)

Актуальність підготовки педагогічних працівників визначається переходом закладів дошкільної освіти до здійснення дошкільної освіти за оновленим Базовим компонентом дошкільної освіти – державним стандартом, що визначає вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів освіти дитини дошкільного віку (6 (7) років), а також умови, за яких вони можуть бути

Базовий компонент дошкільної освіти - це державний стандарт, що визначає вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів освіти дитини дошкільного віку (6 (7) років), а також умови, за яких вони можуть бути досягнуті відповідно до міжнародних стандартів якості освіти

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

БАЗОВИЙ КОМПОНЕНТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Нова редакція

2021

Олена Мухоморова
Олена Козлова
Олена
Альона

досягнуті відповідно до міжнародних стандартів якості освіти.

Дошкільна освіта є невіддільним складником та першим рівнем у системі освіти (нульовий рівень Національної рамки кваліфікацій), стартовою платформою особистісного розвитку дитини.

Мета: збереження самоцінності дошкільного дитинства, визначення особливостей та вимог до рівня розвиненості, освіченості та вихованості дитини дошкільного віку, забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою, забезпечення рівного доступу до дошкільної освіти всіх дітей раннього та дошкільного віку, зокрема дітей з особливими освітніми потребами, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; утвердження людської гідності та гуманних взаємин між дітьми й батьками-вихователями в дитячих будинках сімейного типу; соціальна підтримка сім'ї та родинних стосунків з урахуванням задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних психічних і фізичних можливостей дитини в оптимальній для кожної дитини формі.

Цінності дошкільної освіти:

- визнання самоцінності дошкільного дитинства, його потенціалу та особливої ролі в розвитку особистості;
- щасливе проживання дитиною дошкільного дитинства як передумова її повноцінного розвитку та подальшої самореалізації в житті;
- повага до дитини, особливостей її розвитку та індивідуального досвіду;
- зміцнення фізичного, психічного та соціального здоров'я дитини;
- цінувати життя і благополуччя як уміння плекати, підтримувати та створювати сприятливі умови для себе та інших у безпечному середовищі в природному, предметному й соціальному оточенні;
- розвиток творчих задатків, здібностей, талантів дітей;
- збереження традицій національного досвіду сімейного та суспільного виховання для збагачення культурного потенціалу взаємодії між поколіннями.

Базові принципи реалізації БКДО складають загальні демократичні принципи суспільного життя:

- демократичність (формування засад демократичного суспільства, де кожен/кожна можуть бути почутими, мають право на самовираження та активну участь);
- рівний доступ до якісної дошкільної освіти кожній дитини, освіти без дискримінації за будь-якими ознаками;
- забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору (основи соціальної, екологічної та економічної свідомості, відповідальності за власні дії та їх наслідки для довкілля);
- міжвідомча взаємодія (співпраця закладів освіти з психологічною, соціальною та медичною службами);
- державно-громадське та державно-приватне партнерство в організації та управлінні дошкільною освітою;
- соціально-педагогічне партнерство громади та всіх учасників освітнього процесу (засновників закладів освіти, батьків або осіб, які їх замінюють, керівників та працівників закладів дошкільної освіти, фахівців, які надають освітні послуги дітям дошкільного віку, інших фахівців).

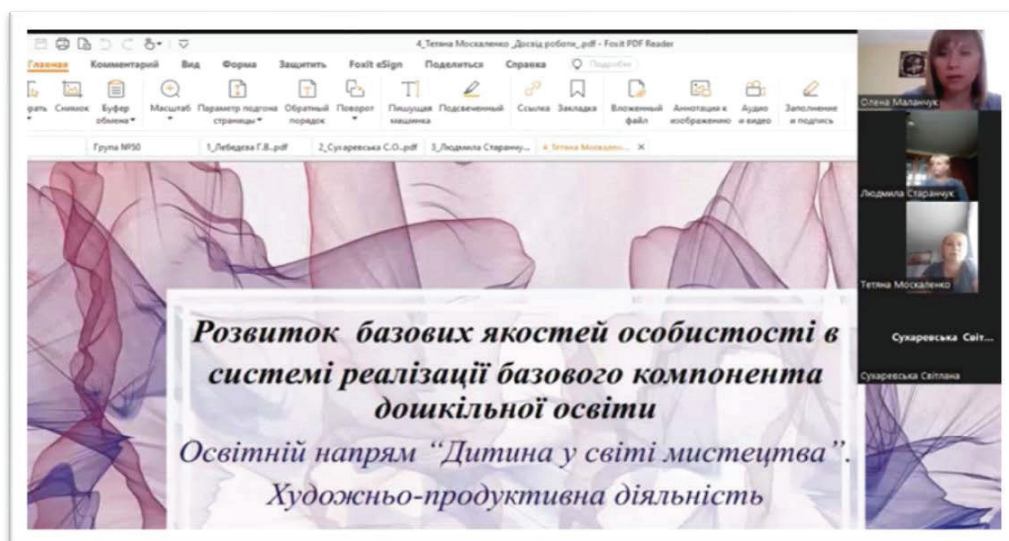

З 2022 року на кафедрі триває навчання за програмою підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти за напрямом: директори ЗДО, вихователі-методисти (за посадою), відповідальні за впровадження БКДО у ЗДО, вихователі ЗДО «Упровадження оновле-

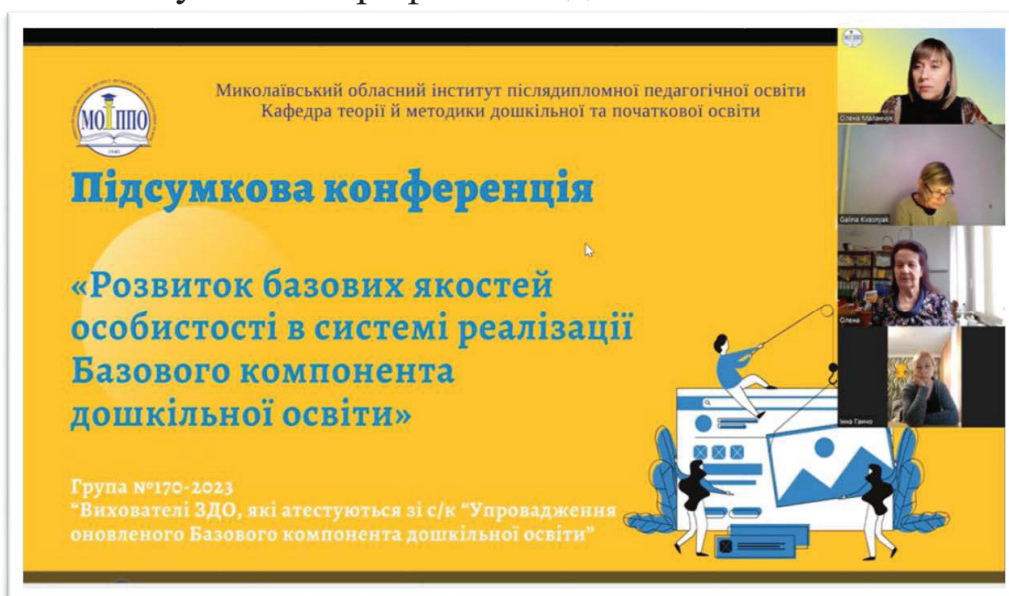

ного Базового компонента дошкільної освіти», тривалість якої 45 годин (30 годин – аудиторних, 15 – самостійних) (1,5 кредиту ECTS з урахуванням самостійної роботи).

У період 2022–2023 років навчання пройшли 32 групи з метою професійного розвитку педагогів закладів дошкільної освіти, які працюють з усіма віковими категоріями, через удосконалення раніше набутих і набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань відповідно до державної політики в галузі освіти для забезпечення якості освіти держави та регіону; поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок; набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах професійної діяльності.

Під час навчання на курсах підвищення кваліфікації слухачі діляться досвідом із педагогічних впливів, які забезпечують цілісність особистості, що проявляється в розвинених емоціях, зростаючій свідомості, керованій поведінці, розглядають взаємозв'язок між цінностями дошкільної освіти, напрямками освіти (змістом), процесом формування досвіду дитини в різних видах діяльності, що забезпечує освітній результат – компетентність дитини старшого дошкільного віку.

Ключові для дошкільної освіти компетентності дитини (рухова і здоров'язбережувальна, особистісна, предметно-практична та технологічна, сенсорно-пізнавальна, логіко-математична й дослідницька, природничо-екологічна та навички, орієнтовані на сталий розвиток, ігрова, соціально-громадянська, мовленнєва, художньо-мовленнєва, мистецько-творча (художньо-продуктивна, музична, театралізована тощо) мають продовження в освітньому процесі початкової школи та впродовж життя.

РОЗВИТОК ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ІГРИ ТА ЗАВДАННЯ:

- величина - "Великий-маленький"
- просторові уявлення - "Вгорі-внизу"
- прямий та зворотній рахунок "Віднови рядок", "Що змінилось?"
- "Виклади фігурки з "хвостиком"
- "Однакові поверхи"
- "Знайди сусідів"
- "Розклади по одному"
- "Знайди (дай мені, поклади поруч, поклади зверху) форму "
- "Склад числа з Нуміконом"
- "Логічний ланцюжок"

Зміст та організація освітнього процесу у сфері післядипломної освіти педагогів закладів дошкільної освіти визначаються принципами науковості, систематичності, активності, природовідповідності, що вимагають від педагога такої організації освітнього процесу, за якої максимально активізується

діяльність дитини в пізнанні навколишнього світу, реалізації її творчих задумів та мрій.

Компетентність як результат дошкільної освіти й особистісне надбання відображає систему взаємопов'язаних компонентів фізичного, психічного, соціального, духовного розвитку особистості дитини:

- емоційно-ціннісного ставлення;
- сформованості знань;
- здатності та навичок до активного, творчого впровадження набутого досвіду, тобто до регуляції досягнень, поведінки, діяльності.

Компетентності, що сформовані в дитини в різних видах діяльності за освітніми напрямками: «Особистість дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Дитина в природному довір'ї», «Гра дитини», «Дитина в соціумі», «Мовлення дитини», «Дитина у світі мистецтва», створюють базу для збагачення та поглиблення змісту освіти на наступних рівнях освіти в початковій та середній школі. Усі напрями дошкільної освіти продовжено в початковій школі через освітні галузі:

математичну; природничу; технологічну; інформатичну; соціальну і здоров'язбережувальну; громадянську та історичну; мистецьку; фізкультурну.

**Підготовка педагогічних працівників початкової школи
у межах імплементації програми підвищення кваліфікації
«Діяльнісний підхід у початковій школі
в реаліях сьогодення»
та підтримки відновлення освіти України
the LEGO Foundation**

Актуальність підготовки педагогічних працівників початкової школи спрямована на відновлення та підтримку української освіти через упровадження ігрового та діяльнісного підходів в умовах реалізації Державного стандарту початкової освіти. Проведено тренінги «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення» в межах проєкту «НУШ імпульс» та підтримки відновлення освіти України the LEGO Foundation.

Мета: формування через удосконалення раніше набутих та набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності вчителів початкових класів (у тому числі вчителів класів (груп), у яких діти навчаються мовами національних меншин), необхідних для ефективної організації освітнього процесу в умовах реалізації Державного стандарту початкової освіти.

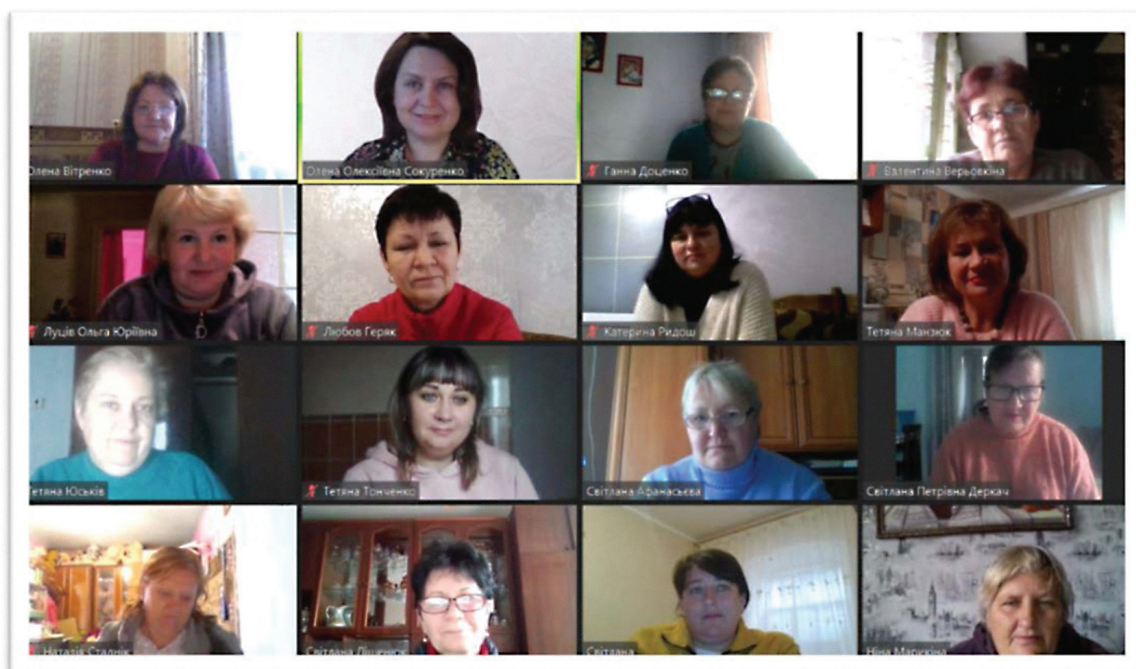

Завдання: практичне використання ефективних педагогічних стратегій НУШ (щоденні 5, щоденні 3, крісло автора, правила класу, щоденник вражень, коло вибору, екран настрою), удосконалення вмінь упроваджувати діяльнісний підхід відповідно до його 5 характеристик у професійних практиках та можливість дітей набувати досвід агентності, передбачати їх взаємодію в парах чи командах, спрямовувати освітній процес на розвиток ключових компетентностей та наскрізних умінь, дбати про власну ресурсність та благополуччя, ознайомити з підходами та ігровими методами навчання, забезпечення розуміння їх сутності та переваг для впровадження в освітній процес початкової школи.

Перелік компетентностей, що вдосконалювалися:

Загальні компетентності:

- здатність до гнучкості, креативності, критичного мислення;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- уміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми;
- здатність пропонувати власні обґрунтовані рішення;

- уміння реалізовувати ідеї, які мотивують до самостійного пошуку і навчання;
- здатність до психосоціальної підтримки дитини та турботу про її благополуччя;
- здатність до міжособистісної взаємодії;
- цінування і повага різноманітності та мультикультурності;
- здатність діяти соціально. відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

здатність:

- добирати доцільні методи, засоби й форми навчання відповідно до визначених мети та завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів;
- дотримуватися вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі;

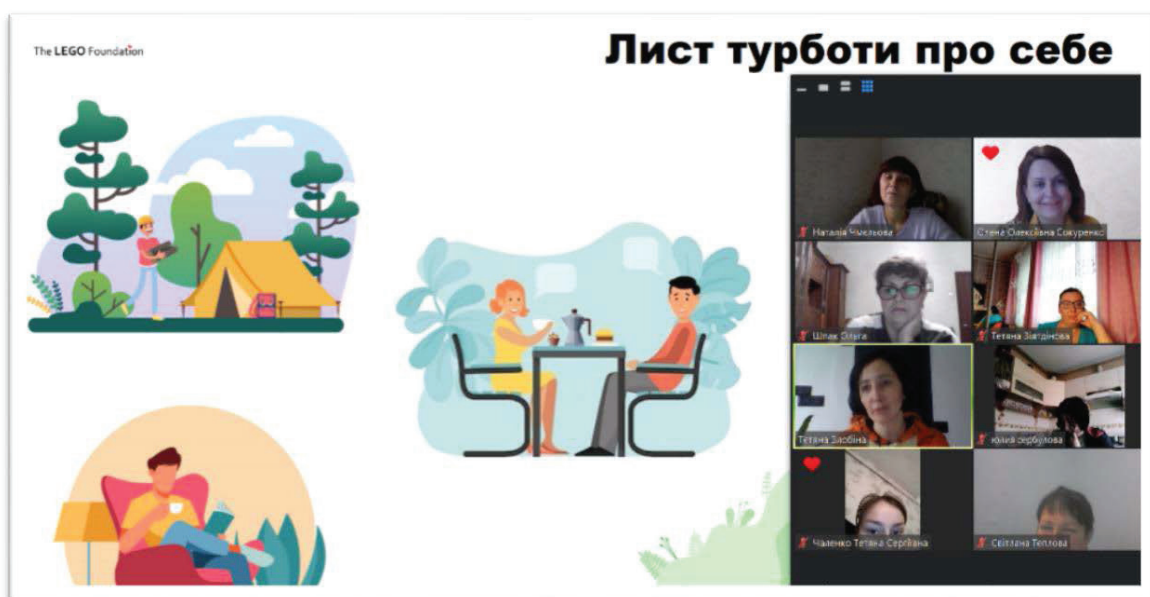

- до застосування діяльнісного підходу на інтегрований основі;
- до взаємодії та орієнтацію на потреби дитини, піклуючись про її благополуччя, розглядаючи його як цілісно, так і в певних аспектах;
- до відстеження динаміки поступу особистості дитини в освітньому процесі та здійснення підтримки її розвитку;
- до надання батькам (особам, які їх замінюють) порад і рекомендацій щодо підтримки учнів за межами закладу освіти.

Головна мета підвищення кваліфікації педагогічних працівників початкової школи полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та професійно-діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків. Профілі базових компетентностей педагогічних працівників початкових класів містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання мети та завдань початкової освіти:

- спеціальна фахова, педагогічна, психологічна, цифрова, інклюзивна, мовно-комунікативна, ціннісно-етична компетентності;

- розвиток й удосконалення складових професійних компетентностей учителів початкової школи, що забезпечують реалізацію завдань Нової української школи, набуття практичних умінь і навичок щодо реалізації наскрізних змістових ліній в освітньому процесі в умовах реформування освітнього процесу.

Науково-педагогічними і педагогічними працівниками кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти на чолі з координатором Вікторією Стойковою та тренерами-практиками протягом 2023–2024 років проведено тренінги для учителів початкових класів Миколаївської області за підтримки The LEGO Foundation.

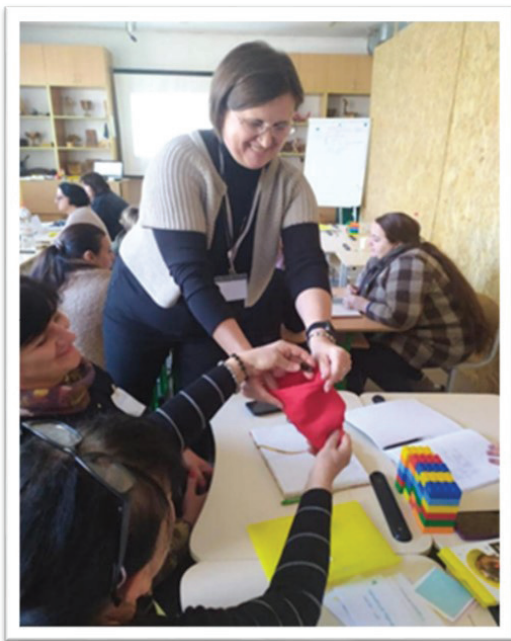
Результатом такої системної роботи працівників кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти стала підготовка фахівців, спрямована на розвиток професійних компе-

тентностей професійної діяльності вчителів початкової школи з питань:

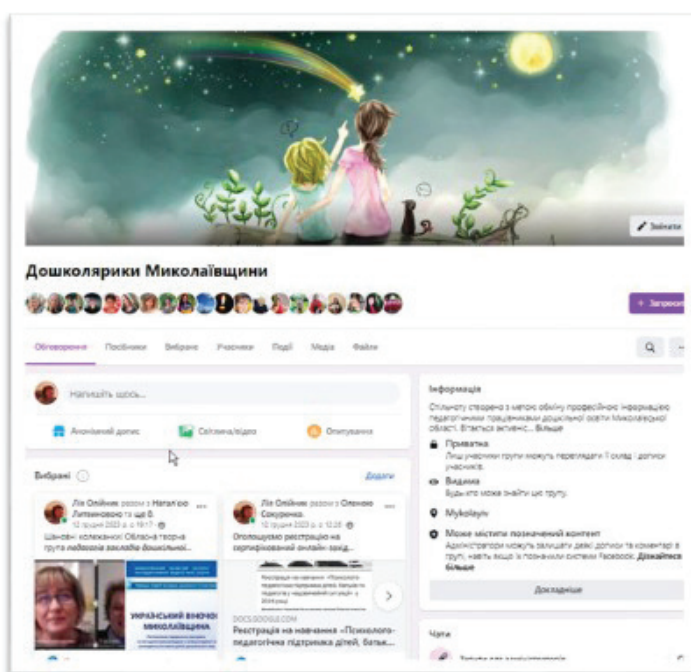
- нормативно-правового та навчально-методичного забезпечення початкової освіти;
- теоретико-методологічних основ початкової освіти;
- планування освітнього процесу в початковій школі з використанням характеристик діяльнісного підходу;
- організації та регулювання освітнього процесу в початковій школі;
- створення комфортного й безпечного освітнього середовища в початковій школі;
- психосоціальної підтримки всіх учасників освітнього процесу в початковій школі.

Підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної та початкової ланок освіти з метою реалізації освітніх завдань

Цифровізація суспільства актуалізує проблеми, пов'язані з організацією післядипломної освіти педагогічних кадрів на основі застосування інформаційно-комунікаційних та хмарних технологій. Цифрова грамотність (або цифрова компетентність) визнана ЄС однією з ключових для повноцінного життя та діяльності людини, тому в Законі України «Про освіту» зафіксовано, що формування інформаційно-комунікаційної компетентності є

обов'язковим. Інформатизація сучасного суспільства – це загальний і неминучий процес у розвитку цивілізації, що потребує від педагогів безперервного вдосконалення своїх знань і вмінь упродовж життя, висуває нові вимоги до освіти. Проте формування інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної та початкової ланок освіти полягає не лише в оволодінні ними навичками оперування засобами інформаційних технологій, а й у формуванні досвіду застосування ІКТ та хмарних технологій у власній професійній діяльності, зорієнтованій на сучасні освітні результати.

З появою соціальних мереж в освіті змінюється не лише освітній процес, а й способи, за допомогою яких навчаються

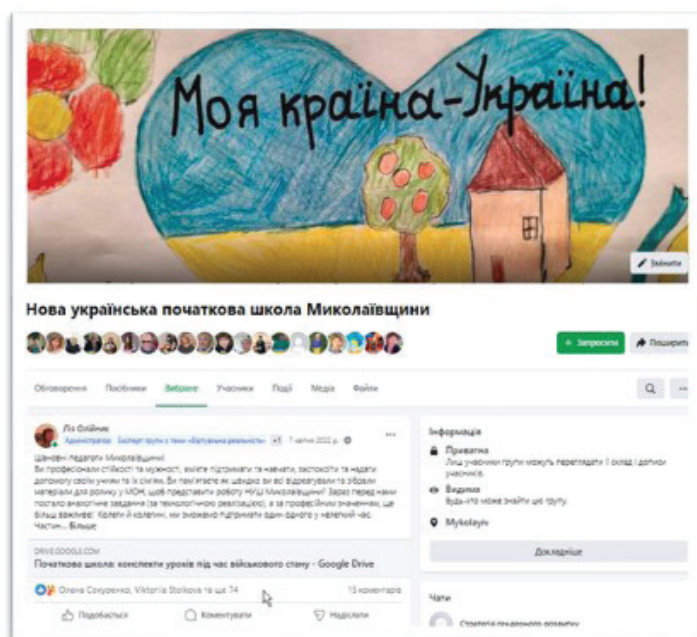

самі вчителі. У доповнення до звичних форматів підвищення кваліфікації, учителі все частіше стають учасниками найрізноманітніших професійних онлайн-груп.

Соціальні мережі в умовах війни змінюють підходи викладачів кафедри до взаємодії зі слухачами курсів підвищення кваліфікації та дозволяють більш ефективно здійснювати науково-методичний супровід формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в міжкурсовий період.

Триває робота обласної закритої педагогічної групи у Фейсбуці для віртуального спілкування педагогів дошкілля Миколаївської області. Групу «Дошкотярики Миколаївщини» створено для миттєвого обміну актуальною інформацією. Олійник Л. М., Романюк І. А. – адміністратори. Модерують роботу групи Сокуренок О. О., Лебідь Г. С., Маланчук О. В. та педагогічні працівники закладів дошкільної освіти Миколаївщини. У спільноті 1827 учасників. Матеріали групи систематизовано за 8 напрямками: Державні документи, установи; Наші досягнення; Перемога; Український віночок. Миколаївщина; Ранняй вік; Будемо навчатися в НУШ; Дитина і книжка: новий формат взаємодії; Сторітелінг.

Спілкування у групі сприяє добору відповідних видів та прийомів роботи з дітьми: бесіди, ігри, вправи, руханки, казки, оповідки тощо, розвитку психологічної стійкості у період воєнного стану.

Також у соціальній мережі «Фейсбук» функціонує обласна закрита мережева педагогічна спільнота «Нова українська початкова школа Миколаївщини». Спільноту утворено для професійного спілкування та взаємодопомоги з метою обміну інформацією стосовно реформи «Нова українська школа» та обговорення актуальних освітянських питань початкової освіти в Миколаївській області. Адміністраторами групи є Олійник Л. М., Сокурєнко О. О., Смола О. М. Модерують роботу групи Рибачук О. А., Бондаренко В. В., Сачковська О. Л. та прогресивні вчителі початкової школи Миколаївщини. Нині спільнота налічує 1 824 учасники. Тип групи – соціальне навчання; тематичні розділи об'єднано в модулі для зручності пошуку та ознайомлення з публікаціями.

Організація соціального навчання у закритій групі соціальних мереж на Фейсбуці має свої переваги для вчителів початкової школи Миколаївщини. Адже тут вони можуть дізнатися про новини в Новій українській школі, познайомитися з досвідом роботи своїх колег, поставити запитання в чаті. Щоденний онлайн зв'язок з працівниками кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти відкриває вчителям перспективи для професійного розвитку та вдосконалення, розв'язання професійних питань.

У групі всі інформаційні матеріали систематизовано за дванадцятьма модулями:

- Нормативна база початкової школи.
- Дистанційне навчання.
- Ділимося досвідом роботи у НУШ.
- Педагоги НУШ.
- Цікавинки початкової освіти.
- У записничок вчителю.
- Методичне та дидактичне забезпечення.
- Середовище НУШ.
- Ідеї для творчості.
- LEGO. Гра по-новому, навчання по-іншому.
- Інклюзивне навчання.
- Об'яви та свята.

На сторінках груп «Дошколярики Миколаївщини» та «Нова українська початкова школа Миколаївщини» у режимі реального часу розміщуються актуальні для учасників – фахівців дошкільної або початкової освіти – матеріали з сайту МОН України, зі сторінки Миколаївського ОППО, з фахових сайтів кафедри ТМДПО МОППО.

Персональний вебресурс Олійник Лії Миколаївни, викладача МОППО, «Навчання для майбутнього. Навчання, виховання, розвиток педагогів, дітей, батьків» – функціонує у ролі віртуальної учительської. Нині з 560 публікацій блогу 350 розміщено співавторами – педагогічними працівниками дошкільля та початкової школи Миколаївської області. Це дозволяє педагогам

зазначених категорій, окрім можливості поділитися власним досвідом, спробувати себе в ролі блогера.

На період воєнного стану інформацію для педагогів закладів дошкільної освіти та вчителів початкових класів розташовано на загально інститутському ресурсі «Переможний вісник». Для педагогів підготовлено інформаційно-ресурсну підтримку: нормативні документи, проєкти МОН, що започатковані спільно з партнерами, корисні ресурси для використання у роботі (календарно-тематичне та поурочне планування, електронні версії підручників), рекомендації психологів, аудіозаписи творів для 1-4 класів (озвучені акторами Миколаївського академічно-

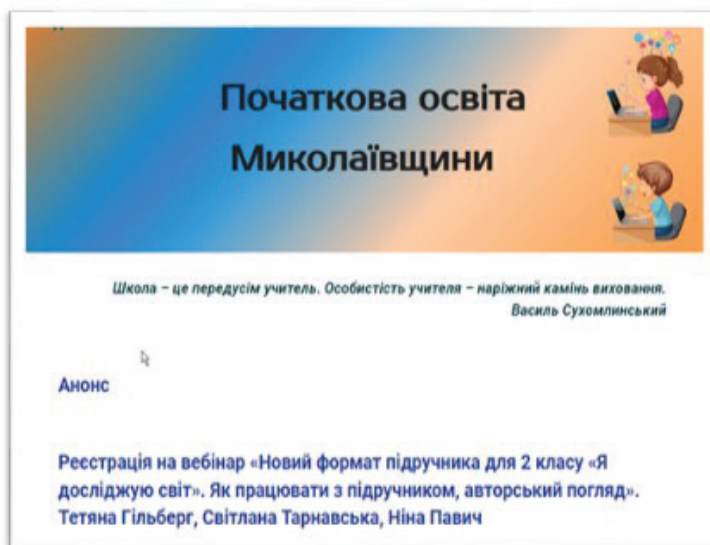
го обласного театру ляльок). На допомогу батькам опубліковано «Батьківський кабінет: навчання без перешкод», де розміщено поради та перелік шкіл і організацій, які можуть допомогти дітям і сім'ям під час дистанційного навчання.

Працівниками кафедри створено два вебресурси, на яких висвітлюється робота кафедри за окремими напрямками:

Сайт «Початкова освіта Миколаївщини» (адміністратори Смола О. М., Рибачук О. А.).

Сайт «Початкова освіта Миколаївщини» створений для інформування й методичного супроводу педагогічних працівників та містить:

- анонси про всеукраїнські та регіональні заходи;
- нормативні документи й матеріали щодо навчаль-

- но-методичного забезпечення початкової школи;
- інформацію про проєкти МОН, започатковані спільно з партнерами;
- методичні рекомендації та ресурси щодо вивчення предметів, безпеки освітнього середовища;
- матеріали заходів, семінарів із фото та відеоінформацією;
- напрацювання з досвіду роботи учителів-практиків та методичні збірки учасників творчих груп;
- корисні покликання для використання у роботі.

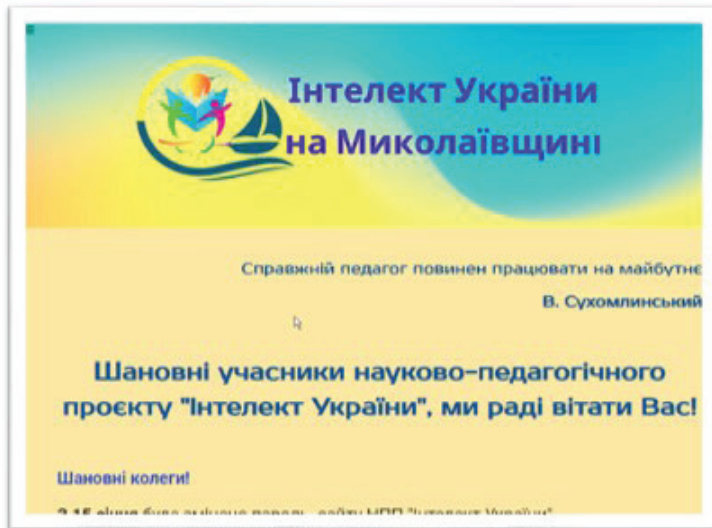
На сторінках сайту «Початкова освіта Миколаївщини» інформація оновлюється за потреби, є актуальною для сьогодення.

Сайт «Інтелект України на Миколаївщині» (адміністратор Лебідь Г. С.).

Для вдосконалення професійної діяльності проєктних класів науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» створено сайт «Інтелект України на Миколаївщині» на якому є:

головна сторінка: систематично оновлюється актуальна інформація

- щодо реалізації науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» на Миколаївщині, анонси проведення заходів для вчителів початкової школи базової та адміністрації;
- консультанти проєкту: представлено консультантів, координатора та коучів проєкту в Миколаївській області;
- учасники проєкту: презентація закладів загальної середньої освіти, які працюють за проєктом;
- нормативні документи: розміщуються нормативні документи (закони України, накази та рекомендаційно-роз'яснювальні листи Міністерства освіти і науки України, листи Державної служби якості освіти) щодо діяльності науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»;
- навчально-методичне забезпечення: освітні програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», календарне планування;
- методична скарбничка: методика проведення технологічних вправ в проєкті;
- методичні рекомендації: анонс консультацій коучів проєкту;

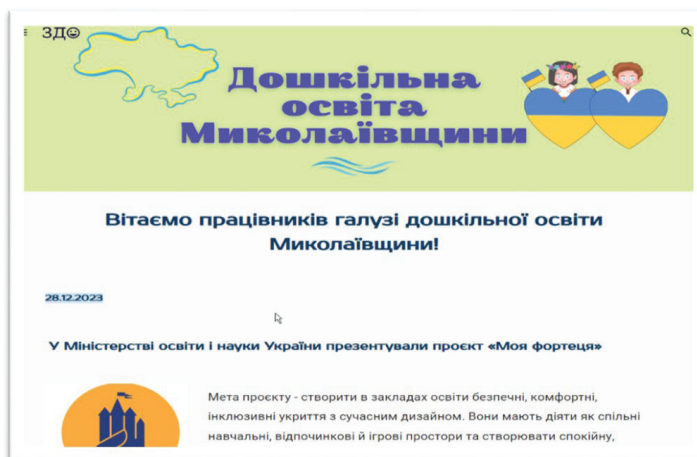
- з досвіду педагогів: відео, конспекти уроків;
- фрагменти шкільного життя;
- конкурси, олімпіади: проходження сертифікації вчителів проєкту;
- заходи МОІППО: інформація про проведені заплановані заходи кафедри та їх результати із фото- та відеоінформацією;
- безпека освітнього процесу: даються поради щодо створення безпечного освітнього середовища у закладах загальної середньої освіти.

На сторінках сайту «Інтелект України на Миколаївщині» було висвітлено матеріали обласних семінарів для вчителів предметників базової школи, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» в Миколаївській області.

Сайт «Дошкільна освіта Миколаївщини» (адміністратори Маланчук О. В., Лебідь Г. С.) почав працювати у січні 2023 року з метою передачі знань, інформування, методичного супроводу та взаємодії з педагогами дошкільля Миколаївської області.

Сайт «Дошкільна освіта Миколаївщини» має наступні сторінки:

- головна сторінка, на якій систематично оновлюється актуальна інформація щодо розвитку дошкільної освіти, оповістки про проведення обласних заходів кафедрою тощо;
- нормативні документи: розміщуються нормативні документи (закони України, накази та рекомендаційно-роз'яснювальні листи Міністерства освіти і науки України) щодо діяльності у сфері дошкільної освіти;

навчально-методичне забезпечення: перелік навчальної літератури, освітніх програм, навчально-методичних та методичних посібників для закладів дошкільної освіти з активними покликаннями. На окремих підсторінках розміщено регіональну парціальну програму та методичні рекомендації з міжкультурної та громадської освіти дітей дошкільного віку «Український віночок. Миколаївщина» та методичний збірник «Мовою казки» (у межах проєкту «Театральна педагогіка»), які у 2023 році було схвалено вченою радою Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

- інноваційна діяльність: розкривається інноваційна діяльність, яка здійснюється працівниками кафедри та педагогами закладів дошкільної освіти Миколаївської області, що відображається і у підсторінках «Творчі групи» та «Освітні проєкти».
- заходи кафедри;
- безпечне освітнє середовище: даються поради щодо створення безпечного освітнього середовища у закладах дошкільної освіти;
- зворотний зв'язок: педагогічні працівники мають змогу поставити запитання щодо організації та проходження курсів підвищення кваліфікації або щодо організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, заповнивши гугл-форму.

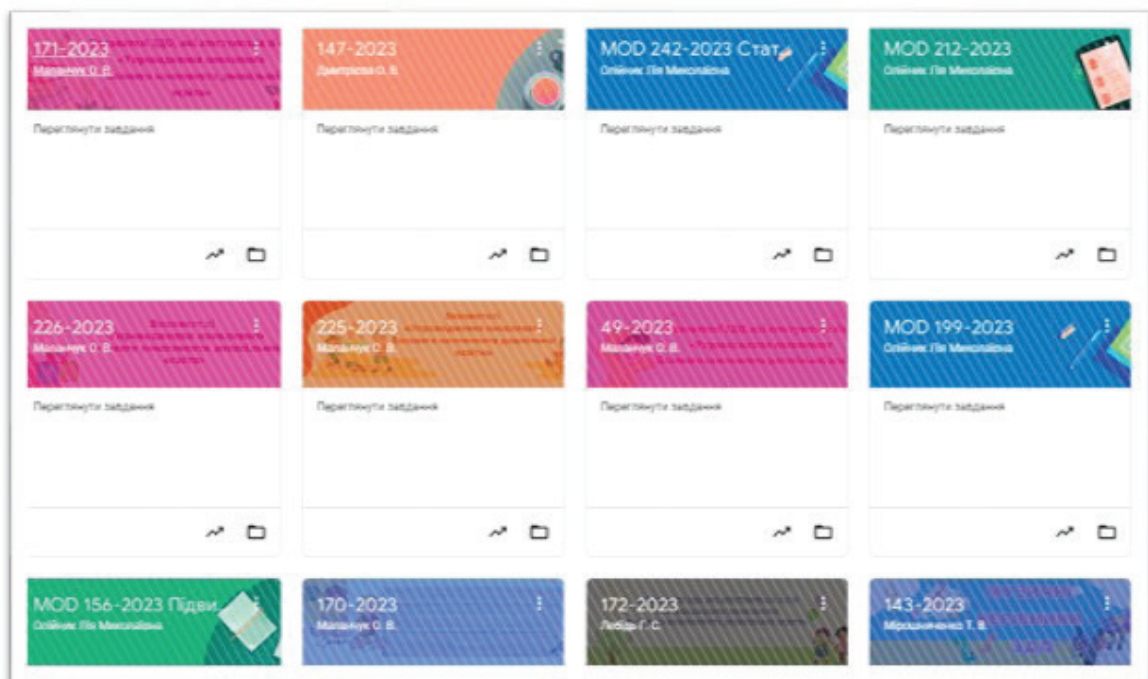
Інформація на сайті для педагогів дошкілля Миколаївщини постійно оновлюється та поповнюється новинами дошкільної освіти.

Освітній цифровий простір Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й початкової школи Миколаївщини

Комфорт, сучасність, ергономічність освітнього середовища Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти з 24 лютого 2022 року залишились у довоєнній реальності.

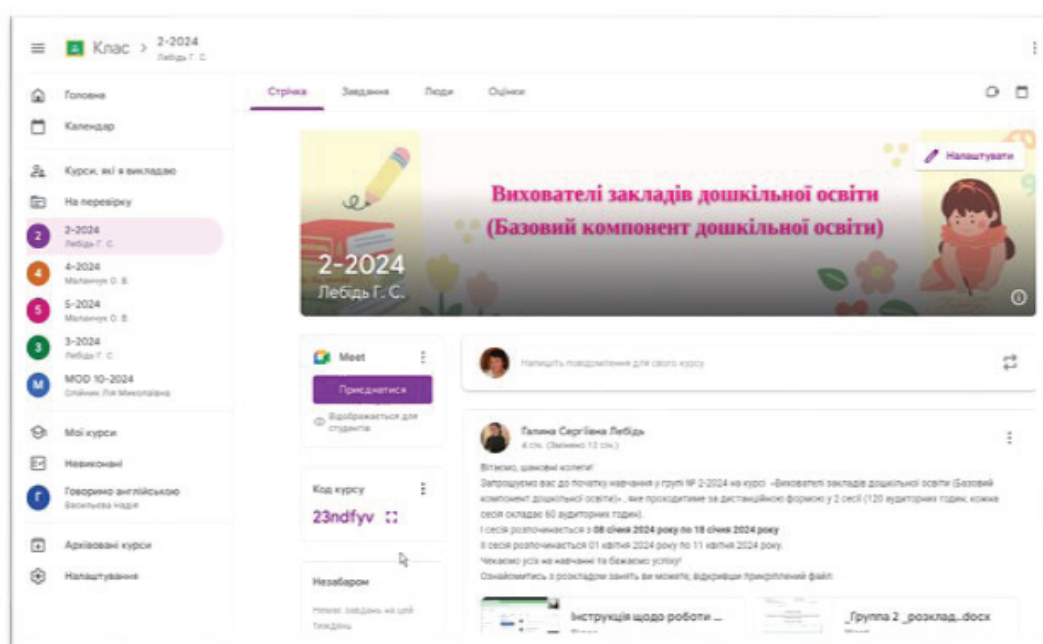

У зв'язку з введенням воєнного стану в Україні (укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 14 березня 2022 року № 133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 18 квітня 2022 року № 259/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 17 травня 2022 року № 341/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 15 серпня 2022 року № 573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 07 листопада 2022 року № 757/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 06 лютого 2023 року № 58/2023 «Про продовження строку дії воєнного

стану в Україні», від 2 травня 2023 року № 254/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 26 липня 2023 року № 451/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 06 листопада №734/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні») курси підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти, компетентнісно та діяльнісно орієнтованих вибіркового модулів (кейсів), відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, з метою забезпечення освітнього процесу в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти здійснювались в дистанційному режимі на основі сервісу «Google Classroom».

Завідувач лабораторії організації навчального процесу та інформаційного забезпечення Трубнікова І. О., методист центру цифрової освіти та медіакультури Капітоненко К. О. забезпечували створення віртуальних класів та надавали до них доступ кураторам груп курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти, компетентнісно та діяльнісно орієнтованих вибіркового модулів (кейсів) відповідно до графіка курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти, що були заплановані у 2023 та 2024 році.

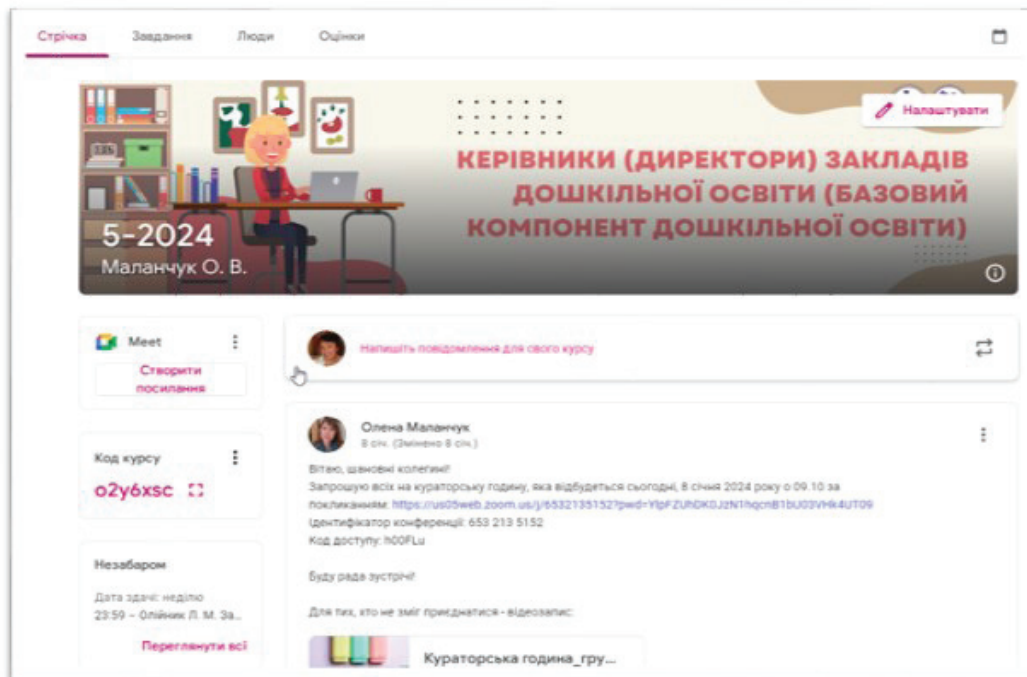
Науково-педагогічні, педагогічні працівники кафедри:

- розміщували навчально-методичні матеріали, завдання для слухачів груп курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти, компетентнісно та діяльнісно орієнтованих вибіркового модулів (кейсів) у віртуальних класах МОІППО не пізніше ніж за день до початку навчання;
- навчальні заняття планували та проводили в синхронному та асинхронному режимах в орієнтовному співвідношенні 50 % на 50 %;
- комунікація зі слухачами груп курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти, компетентнісно та діяльнісно орієнтованих вибіркового модулів (кейсів) здійснювалась засобами віртуального класу.

Куратори груп (Маланчук О. В. та Лебідь Г. С. - групи працівників дошкільної освіти; Смола О. М. та Рибачук О. А - групи вчителів початкових класів) курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти, (Сокурєнко О. О., Олійник Л. М., Лебідь Г. С., Бондарєнко В. В.) куратори груп компетентнісно та діяльнісно орієнтованих вибіркового модулів (кейсів):

- дотримувались алгоритму створєння та організації спільної роботи у віртуальних класах МОІППО;
- складали розклади навчальних занять із зазначєнням формату заняття (синхронний або асинхронний);
- надсилали листи-запрошення до віртуального класу слухачам не пізніше ніж за 3 дні до початку навчання;
- протягом 10 днів з дати завершення курсів згідно з графіком КПК надавали електронний журнал обліку роботи групи з віртуального класу для погодження заступнику директора з науково-педагогічної роботи Захар О. Г. (слухач успішно завершив навчання за умови виконання 75 % завдань відповідно до програми курсу);
- протягом 12 днів з дати завершення курсів відповідно до

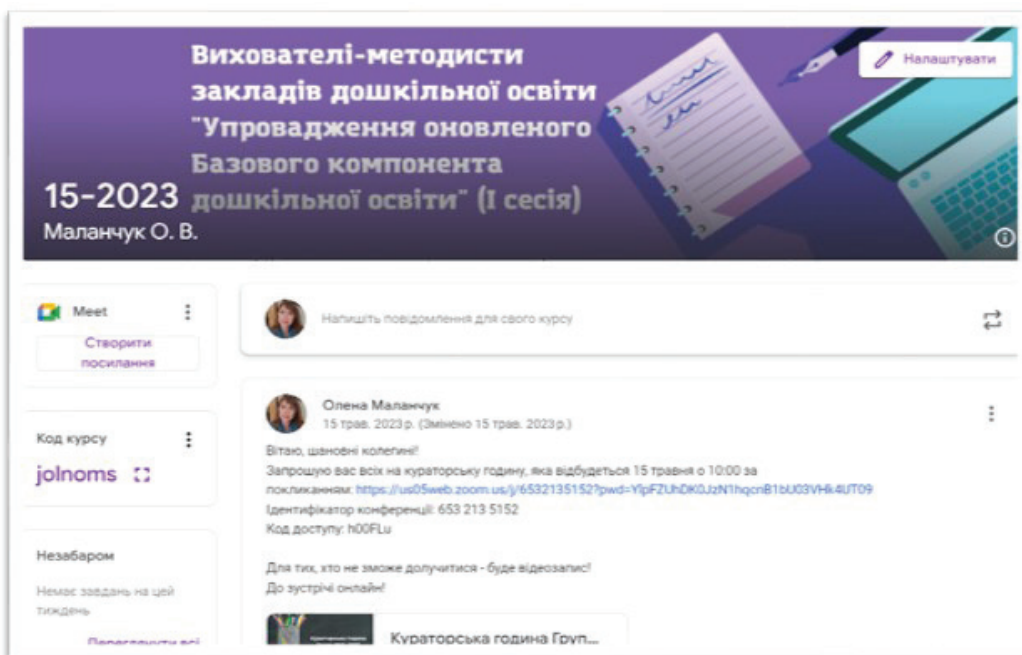
- графіка КПК робили відмітки на платформі реєстрації слухачів про успішне завершення навчання слухачами;
- надавали інформацію про кількість слухачів, які успішно завершили навчання, завідувачу лабораторії організації навчального процесу та інформаційного забезпечення Трубікової І. О. не пізніше ніж через 14 днів з дати завершення курсів відповідно до графіка КПК;
 - заархівовували віртуальний клас через 14 днів з дати завершення курсів відповідно до графіка КПК;
 - у разі, якщо слухач не виконав завдання у встановлені терміни навчання та звернувся з проханням дозволити йому доопрацювати, методистам необхідно було:
 - отримати від слухача клопотання з проханням дозволити йому доопрацювати завдання із зазначенням відповідного терміну, що не перевищує 7 днів з моменту надання дозволу;
 - завантажити клопотання до відповідної папки на корпоративному Google Диску “Клопотання про продовження термінів навчання” та погодити із заступником директора з науково-педагогічної роботи Захар О. Г та завідувачем лабораторії організації освітнього процесу та інформаційного забезпечення Трубіковою І. О.;

- відновити віртуальний клас на вказаний термін та повідомити викладачів, які залучені до віртуального класу, про можливе надходження робіт на перевірку;
- повідомити заступника директора з науково-педагогічної роботи Захар О. Г., завідувача лабораторії організації навчального процесу та інформаційного забезпечення Трубінову І. О. про результативність виконання завдання слухачем після завершення встановленого терміну;
- заархівувати віртуальний клас.

Науково-педагогічні, педагогічні працівники:

- готували навчальні матеріали та розташовували їх у папках структурного підрозділу для перевірки та погодження профільними заступниками (методичні вказівки, презентації науково-педагогічними, педагогічними працівниками для слухачів груп курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти, компетентісно та діяльнісно орієнтованих вибіркового модулів (кейсів);
- розміщували погоджені матеріали в «Google Classroom»;
- проводили синхронні заняття на курсах підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти, компетентісно та

- діяльнісно орієнтованих вибіркових модулів (кейсів), відповідно до розкладу в синхронному та асинхронному режимах. Опрацьовувати навчальні матеріали та виконувати завдання слухачі мали можливість самостійно у зручний час;
- перевіряли практичні роботи слухачів.

Завідувач лабораторії організації освітнього процесу та інформаційного забезпечення Трубнікова І. О. здійснювала підготовку і видачу документів про підвищення кваліфікації, враховуючи терміни навчання та виконання завдань індивідуально для кожного педагогічного працівника, його особисті обставини під час воєнного стану.

Відповідно до програм підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти було адаптовано до завдань сучасних напрямів розвитку дошкільної та початкової освіти. До організації курсів підвищення кваліфікації здійснювався диференційований підхід.

У 2023 році курси проведено для педагогів закладів дошкільної та початкової освіти з метою професійного розвитку через удосконалення раніше набутих та набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань відповідно до державної політики в галузі освіти для забезпечення якості освіти держави та регіону; поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок; набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах професійної діяльності.

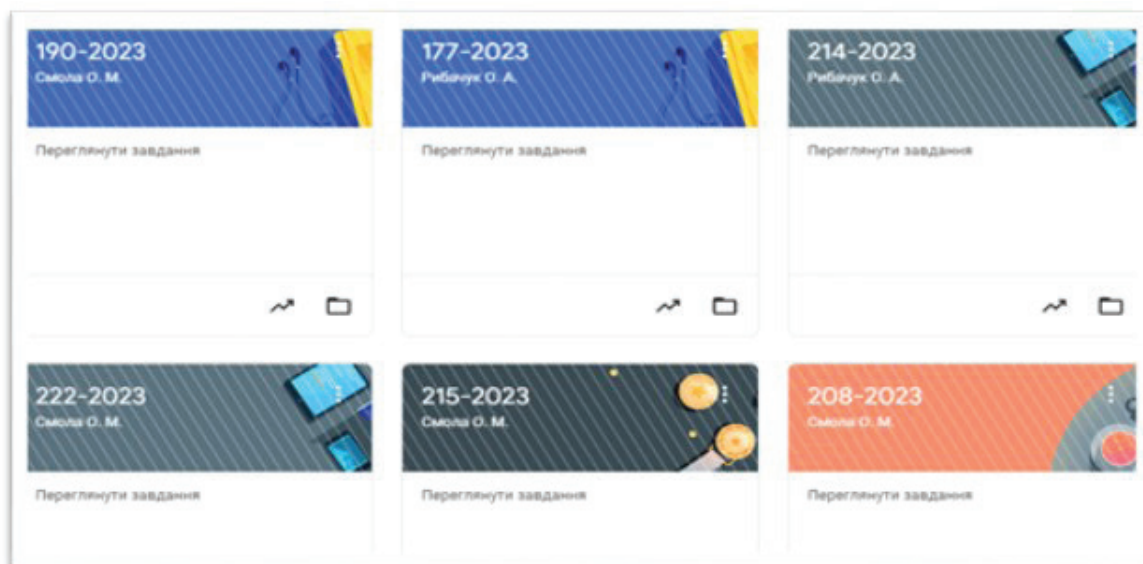
Було проведено *курси підвищення кваліфікації для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти* (організовано роботу: Маланчук О. В. – 13 груп, 368 педагогів; Лебідь Г. С. – 5 груп, 140 педагогів:

- Керівники (директори) закладів дошкільної освіти «Упровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти»;
- Вихователі-методисти закладів дошкільної освіти «Упровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти»;
- Директори ЗДО «Упровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти»;

- Вихователі ЗДО, які атестуються зі с/к «Упровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти»;
- Вихователі ЗДО «Упровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти»;
- Вихователі ЗДО (ранній вік);
- Фізінструктори ЗДО, які атестуються.
- Із педагогічними працівниками закладів дошкільної освіти на курсах підвищення кваліфікації проведено підсумкові конференції за темами:
- «Впровадження Базового компонента дошкільної освіти: досвід реалізації»;

- «Розвиток базових якостей особистості в системі реалізації Базового компонента дошкільної освіти»;
- «Реалізація положень Базового компонента дошкільної освіти в освітньому процесі закладу дошкільної освіти»;
- «Реалізація положень Базового компонента дошкільної освіти в практиці роботи інструктора з фізичної культури закладу дошкільної освіти»;
- «Розвиток ключових компетентностей дитини в освітньому процесі дошкільного закладу».

Усього: в 18 групах навчання пройшли 508 педагогів закладів дошкільної освіти. Для слухачів КПК були проведені

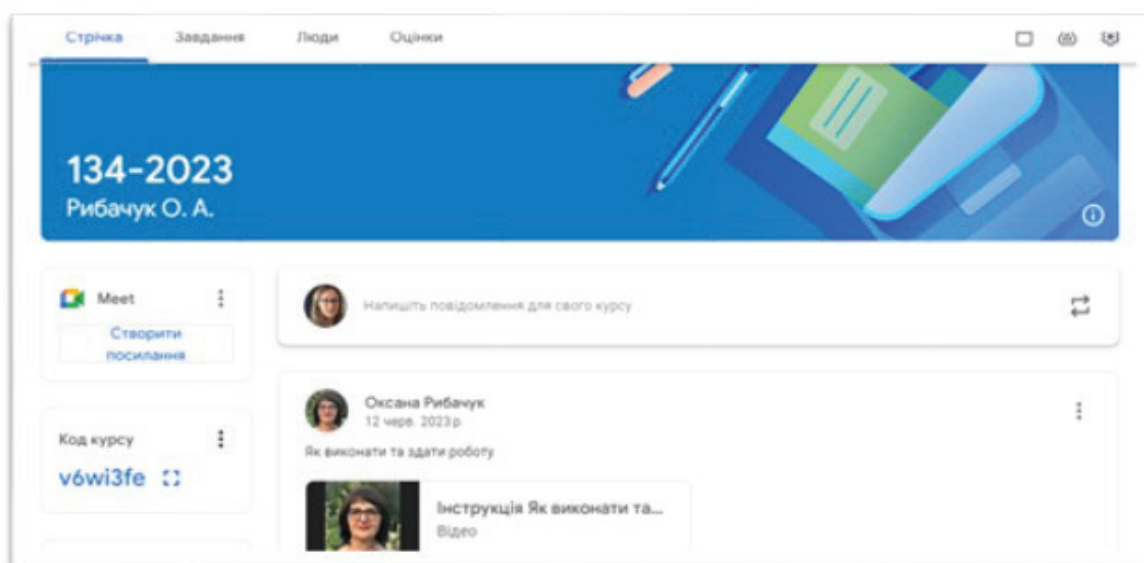

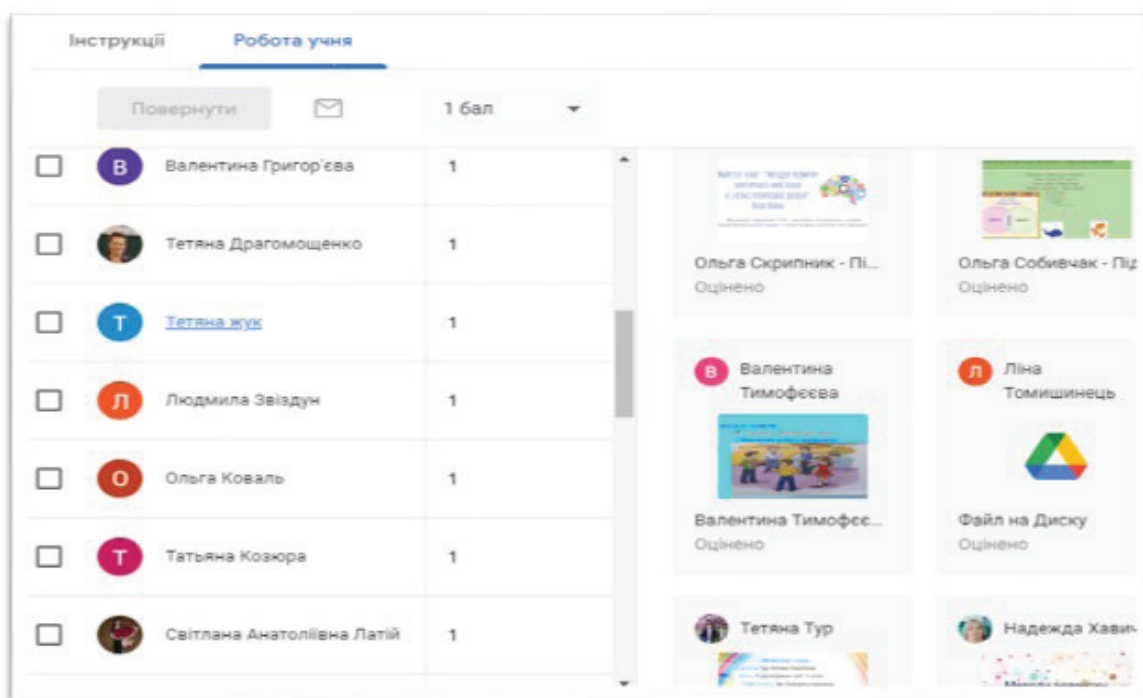

кураторські години та онлайн-консультації щодо здійснення освітнього процесу під час дистанційного навчання у створених віртуальних класах середовища Google Classroom.

У 2023 році організовано *курси підвищення кваліфікації для педагогічних працівників початкових класів закладів загальної середньої освіти* загальною кількістю – 39 груп (1015 осіб):

- учителів початкових класів, які у 2023-2024 н. р. працюватимуть із першокласниками;
- учителів початкових класів, які у 2023–2024 н. р. працюватимуть із учнями 2 класу;
- учителів початкових класів, які у 2023–2024 н. р. працюватимуть із учнями 3 класу;
- учителів початкових класів, які у 2023–2024 н. р. працюватимуть із учнями 4 класу;
- учителів, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (1 клас);
- учителів, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (2 клас);
- учителів, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (3 клас);
- учителів, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (4 клас)

Для слухачів КПК було проведено онлайн-консультації та підготовлено відеозаписи зустрічей з інструктажем як проходити навчання, виконати та здати роботи в Google Classroom.

- Вчителі початкових класів під час підсумкової конференції:
- підготували майстер-класи: «Методи розвитку критичного мислення в початковій школі (передбачення, РАФТ, коло Венна, мозковий штурм, Т-таблиця тощо)»;
 - продемонстрували знання щодо використання у початковій школі методів критичного мислення для формування та розвитку спільних для всіх ключових компетентностей умінь і навичок;
 - набули практичного досвіду під час виконання завдань.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти до обов'язкових результатів належать ключові компетентності, основою яких є формування досвіду здобувачів освіти, їхні потреби, що в сукупності повинні мотивувати до навчання; знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі. Була проведена педагогічна практика «Методика застосування самооцінювання та взаємооцінювання учнями початкових класів результатів навчання», під час якої учителі відпрацьовували навички операційного опису очікуваного результату, показали вміння

здійснювати формувальне оцінювання, а саме: надавати оцінку-коментар (текст вербальної оцінки) та добирати інструменти/техніки для зворотного зв'язку при здійсненні самооцінювання/взаємооцінювання учнями в освітньому процесі.

Учителі удосконалювали професійну компетентність через поглиблення і розширення знань, умінь і навичок у педагогічній діяльності, планування освітнього процесу, зокрема, реалізації освітніх галузей, їх інтеграції; формували вміння виконувати додаткові завдання та обов'язки у межах професійної компетентності, добирали й використовували сучасні та ефективні методи й технології навчання під час освітнього процесу.

У 2023 році були проведені курси підвищення кваліфікації для учителів, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України». Усього 4 групи, загальна кількість учасників – 94 педагогічних працівники.

Мета: Професійний розвиток учителів початкової школи через удосконалення раніше набутих та набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань відповідно до державної політики в галузі освіти для забезпечення якості освіти держави та регіону; підвищити рівень сформованості системи базових компетентностей слухачів курсів для розбудови компетентно орієнтованої початкової школи, реалізації нормативно-правових актів із питань функціонування національної системи освіти, зокрема Державного стандарту початкової освіти та Концепції «Нова українська школа»; поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок; набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах професійної діяльності.

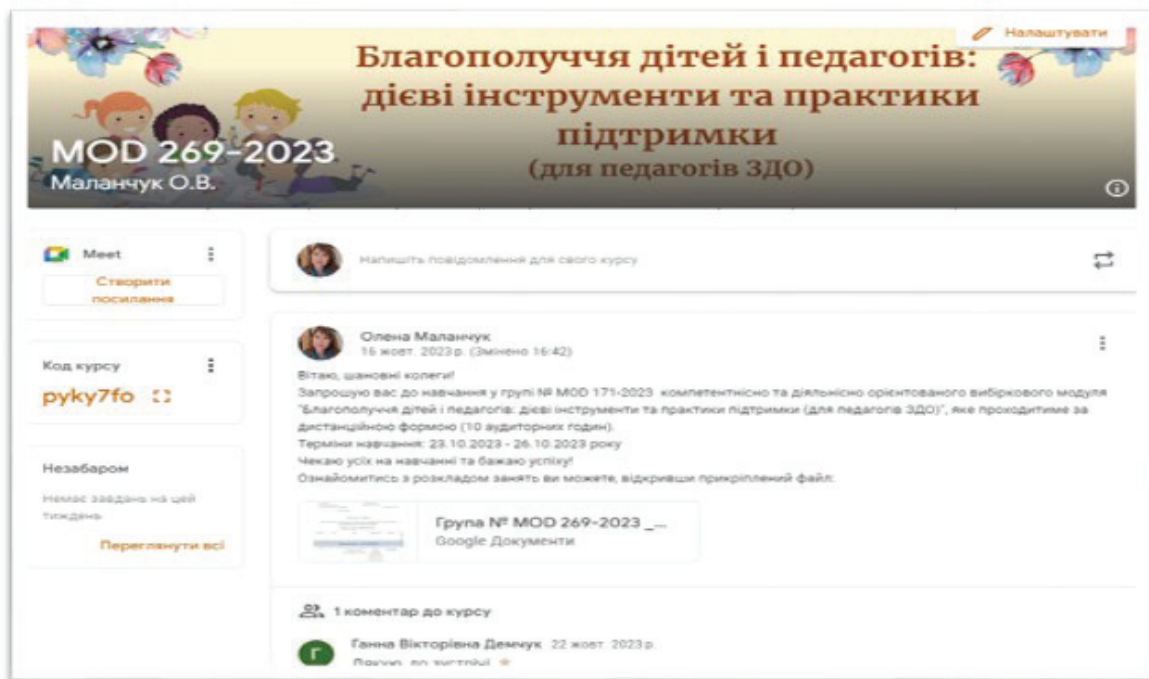
З педагогічними працівниками закладів загальної середньої освіти на курсах підвищення кваліфікації було проведено підсумкові конференції за темою «Розвиток в учнів ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей відповідно до Державного стандарту початкової освіти»:

– 1 клас – захист індивідуального / групового проєкту «Мої

- уроки математики та навчання грамоти в 1-му класі науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»;
- 2 клас – захист групового проєкту «Мій урок «Я пізнаю світ» у 2-му проєктному класі»;
- 3 клас – захист індивідуального / групового проєкту «Реалізація технологій проєкту у практичній діяльності педагогів»;
- 4 клас – захист індивідуального / групового проєкту «Реалізація технологій проєкту у практичній діяльності педагогів».

У 2023 році працівниками кафедри проводилося **навчання за компетентнісно та діяльнісно-орієнтованими вибірковими модулями**. Усього 39 груп, навчанням охоплено 854 педагогічних працівників.

НАПРЯМ 2.
ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ,
РОЗРОБКА І ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПРАКТИКУ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ,
ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(УЧАСТЬ У ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
І РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ, ОРГАНІЗАЦІЯ
ТА СУПРОВІД ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ
ПРОЄКТІВ І ПРОГРАМ)

Завершення роботи над кафедральною
науково-дослідною темою
«Підвищення фахової компетентності педагогічних праців-
ників із формування цілісної картини світу в дітей дошкіль-
ного та молодшого шкільного віку»
та започаткування нової теми
для кафедрально-дослідної роботи
«Науково-методичні засади ствердження української націо-
нальної та громадянської ідентичності педагогічних праців-
ників дошкільної та початкової освіти
в Миколаївському регіоні»

У 2023 році завершено кафедральну науково-дослідну роботу «Підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку» яка тривала із січня 2017 року й проводилася в межах теми науково-дослідної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти «Організаційне та змістово-технологічне забезпечення неперервного професійного розвитку керівних і педагогічних

кадрів в умовах децентралізації та автономії закладів освіти».

Об'єкт дослідження: процес підвищення фахової компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та початкової школи.

Предмет дослідження: підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в умовах реформування освіти.

Мета дослідження: наукове обґрунтування процесу підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, розробка моделі підвищення фахової компетентності педагогічних працівників в умовах освітніх реформ та впровадження її у практику роботи педагогічних працівників дошкільної та початкової освіти регіону та кафедри ТМДПО.

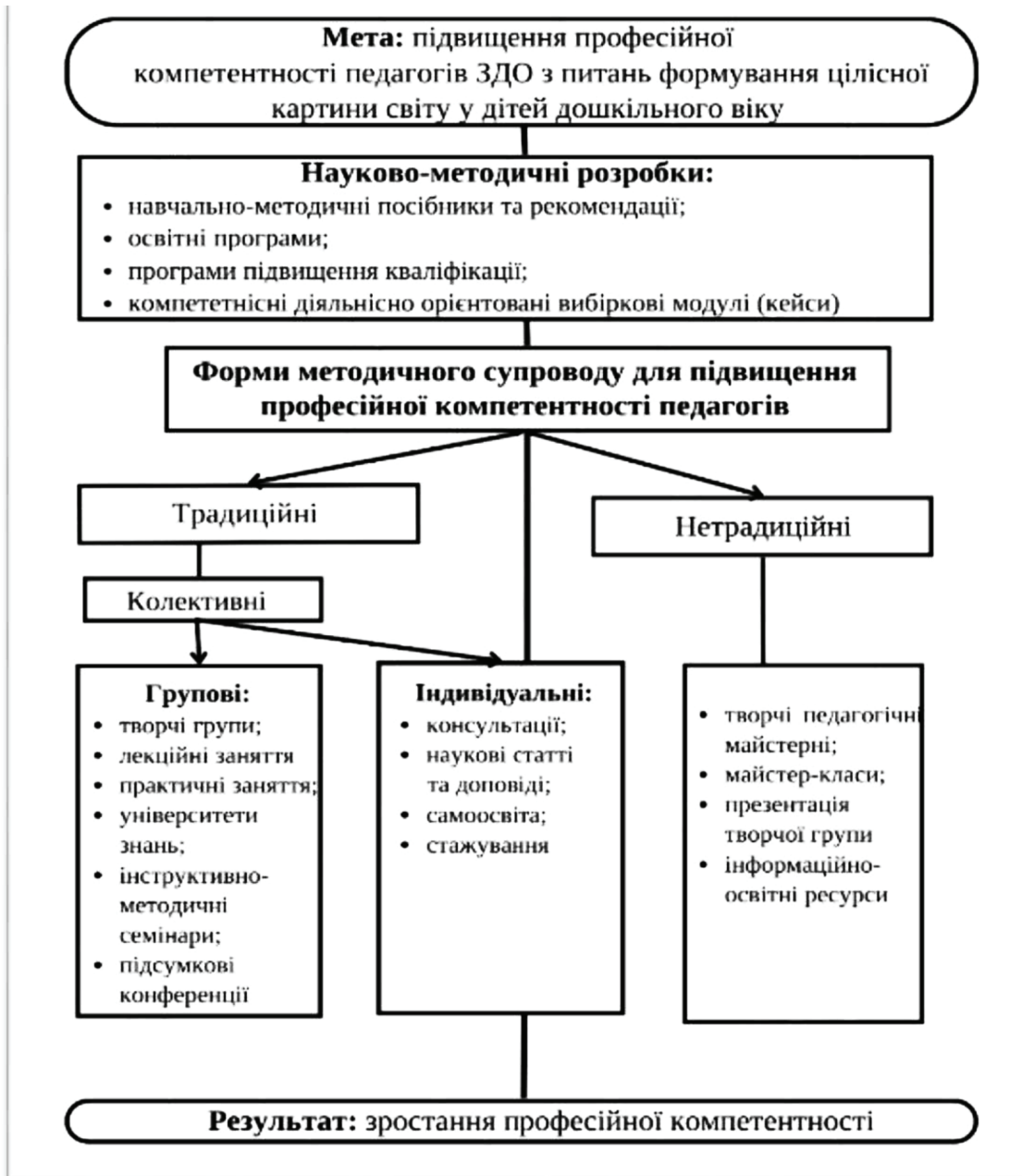
Гіпотеза дослідження ґрунтувалася на припущенні, що процес підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку відбуватиметься ефективніше за таких умов, як:

- готовність викладачів і методистів кафедри до інноваційної діяльності, пріоритет освітніх технологій;
- формування методичного середовища та професійна взаємодія зі слухачами, залучення їх до колективних і групових інноваційних форм методичної роботи;
- формування гнучкої системи безперервної

- освіти вчителів початкових класів та педагогів дошкільця;
- створення цифрових інформаційно-освітніх ресурсів із рівноправним доступом усіх педагогів до них із метою обміну педагогічним досвідом та освітньою інформацією регіонального й усеукраїнського рівнів.

Рішенням вченої ради МОППО № 5 від 04.10.2023 року кафедральну монографію «Науково-методичний супровід підвищення фахової компетентності педагогічних працівників з формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молод-

шого шкільного віку у післядипломній освіті» було схвалено та рекомендовано до друку.

Структура монографії має традиційну композицію. Основна частина монографії складається із теоретичного та семи практико-орієнтованих розділів, у яких репрезентовано шляхи підвищення фахової компетентності педагогічних працівників з формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку у післядипломній освіті. У теоретичній частині різнобічно розглянута заявлена проблема, що надає можливість педагогам практикам вільно орієнтуватися у розвитку науки. У цілому маємо підстави стверджувати, що теоретичну частину монографії виконано на високому науково-практичному рівні, що забезпечує можливість розробки адекватних практичних матеріалів.

Термінологічний апарат монографії охоплює усі аспекти заявленої теми, відбиває основні поняття дошкільної та початкової освіти, осучаснюючи їх відповідно до новітніх досягнень науковців та методистів. Вважаємо, що це є вагомою позитивною рисою колективної монографії.

У загальних висновках сформульовано основні думки, факти та ідеї з формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Наводиться можливість застосування отриманих результатів на практиці, що сприятиме підвищенню якості регіональної освіти.

Результати роботи: Реалізація науково-дослідної роботи забезпечила удосконалення фахової компетентності педагогів закладів до-

шкільної освіти та початкової школи відповідно до вимог Нової української школи й реформування дошкільної галузі освіти. Матеріали кафедрального дослідження можуть слугувати підґрунтям для подальших розвідок у галузі дошкільної та початкової освіти й бути використаними науковцями, дослідниками означеної проблеми, викладачами й методистами дошкільної та початкової освіти в системі післядипломної педагогічної освіти.

Вченою радою МОППО № 6 від 29 листопада 2023 року було укладене рішення про завершення наукового кафедрального дослідження «Підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку» у зв'язку із повною реалізацією його мети та завдань.

У дослідженні:

- Проаналізовано стан досліджуваної проблеми в психолого-педагогічній теорії та практиці роботи фахівців дошкільної та початкової освіти регіону, уточнено понятійний апарат дослідження.
- Визначено й теоретично обґрунтовано наукові підходи до процесу підвищення фахової компетентності педагогічних працівників в умовах реформування освіти.
- Спроектовано модель підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з урахуванням реформування освіти, визначені умови її реалізації.
- Апробовано ефективність розробленої моделі в регіональних умовах.
- Надано науково-методичні рекомендації впровадження розробленої моделі підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в умовах реформування освіти в практику роботи фахівців дошкільної та початкової школи регіону у колективній кафедральній монографії.

**Організаційно-методичний супровід
усеукраїнського експерименту «Створення й упровадження
моделі національного освітнього технопарку з підвищення
якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі
закладів освіти, які працюють
за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»**

На виконання наказу МОНУ від 29 червня 2021 року № 734 «Про проведення експерименту за темою «Створення й упровадження моделі національного освітнього технопарку з підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі закладів освіти, які працюють за науково-педагогічним

проєктом «Інтелект України», на червень 2021 – грудень 2030 роки» розпочато проведення експерименту за темою «Створення й упровадження моделі національного освітнього технопарку з підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі закладів освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (далі – Проєкт), на червень 2021 – грудень 2030 роки» (далі – Експеримент). Експеримент спрямовано на розв’язання соціально-педагогічної проблеми – підвищення якості національної системи освіти відповідно до цивілізаційних і національних викликів ХХІ століття через консолідацію зусиль менеджерів освіти, територіальних громад, українських та зарубіжних науковців, методистів, науково-педагогічних, педагогічних колективів закладів освіти, батьківської громади, громадських організацій, роботодавців, бізнесу.

Авторами й реалізаторами ідеї є творчий колектив науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» та Науково-дослідний інститут експериментальної дидактики Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Науковий керівник всеукраїнського експерименту – Ірина Во-

Людмила Гавриш, доктор педагогічних наук, професор Харківського педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди.

Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти здійснює науково-методичний та організаційний супроводи Проєкту в Миколаївській області:

- Шуляр В. І., Стойкова В. В. – консультанти;
- Лебідь Г. С. – координатор;
- Бондаренко В. В., Хортів Г. В., Яблонська Т. Д. – коучі початкової школи;
- Іртищева О. А., Пономаренко Г. В., Ліскович О. В., Махровська Н. А., Слюсар О. І., Кузнецова А. М., Мироненко І. В., Погорелова Л. В., Блага-Мініна Д. О – тренери базової школи.

Серед першочергових завдань МОІППО визначено такі:

1. Підготовка коучів, тренерів Проєкту.
2. Формування експериментальної бази, популяризація в освітньому середовищі інформації щодо Експерименту
3. Підготовка вчителів проєктних класів до роботи в 2022–2023 навчальному році за освітньою програмою Проєкту.
4. Методичне та організаційне консультування керівників закладів загальної середньої освіти, учителів проєктних класів.
5. Розширення мережі проєктних класів у регіоні. Організація набору учнів до перших проєктних класів.
6. Продовження Проєкту в базовій школі (5–8 класи).

У 2023 році надано науково-методичний, організаційний супроводи відповідно до моделі впровадження Проєкту в початковій та базовій школі закладів загальної середньої освіти Миколаївської області. Модель включає в себе всі категорії учасників освітнього процесу початкової та базової школи (5–8 класи): керівників закладів освіти, педагогів, батьківську громадськість, учнів.

В основу розробленої стратегії покладено комплексну систему заходів, спрямованих на всі категорії учасників освітнього процесу. Її реалізація допомагає забезпечити досягнення прогнотованих стійких результатів: належний рівень упровадження Проєкту в експериментальних закладах освіти та збільшення кількості класів початкової, базової школи, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» у Миколаївській області.

Список закладів загальної середньої освіти, що реалізують науково-педагогічний проєкт «Інтелект України» у Миколаївській області (початкова, базова школи 2023 рік):

1. Миколаївський ліцей імені Олега Ольжича Миколаївської міської ради
2. Миколаївський ліцей № 2 Миколаївської міської ради
3. Миколаївська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I–III ступенів № 4 Миколаївської обласної ради
4. Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради
5. Миколаївська загальноосвітня школа I–III ступенів № 17 імені Саражана В. Г. Миколаївської міської ради
6. Миколаївська загальноосвітня школа I–III ступенів № 24 Миколаївської міської ради
7. Миколаївська гімназія № 29 Миколаївської міської ради
8. Миколаївська гімназія № 31 Миколаївської міської ради
9. Миколаївський муніципальний ліцей № 38 імені В. Д. Чайки Миколаївської міської ради
10. Миколаївський ліцей № 40 Миколаївської міської ради
11. Миколаївська гімназія № 44 Миколаївської міської ради
12. Миколаївська гімназія № 48 Миколаївської міської ради

13. Миколаївський ліцей № 51 Миколаївської міської ради
14. Миколаївська загальноосвітня школа I–III ступенів № 57 імені Т. Г. Шевченка Миколаївської міської ради
15. Миколаївська гімназія № 64 Миколаївської міської ради
16. Миколаївський ліцей «Академія дитячої творчості» Миколаївської міської ради
17. Баштанський ліцей № 1 Баштанської міської ради
18. Вознесенська загальноосвітня школа I–III ступенів № 10 Вознесенської міської ради
19. Южноукраїнський ліцей № 1 імені захисників Вітчизни Южноукраїнської міської ради
20. Южноукраїнський ліцей № 2 Южноукраїнської міської ради
21. Южноукраїнський ліцей № 3 Южноукраїнської міської ради
22. Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради
23. Первомайський ліцей «Престиж» Первомайської міської ради
24. Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради
25. Первомайський ліцей «Лідер» Первомайської міської ради
26. Первомайська гімназія № 2 Первомайської міської ради
27. Первомайська гімназія № 5 Первомайської міської ради
28. Первомайська гімназія № 9 Первомайської міської ради
29. Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

Мета роботи у 2023 році: організація освітньої діяльності для забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, початкової та базової школи ЗЗСО, які працюють за Проєктом у Миколаївській області.

Завдання роботи в початковій школі за Проєктом у 2023 році:

- Організувати курси підвищення кваліфікації вчителів початкових класів (1–4 класи), які працюють за Проєктом у ЗЗСО Миколаївської області (червень).
- Провести обласний презентаційний семінар для вчителів початкових класів «Методичні актуалітети викладання на-

- вчальних предметів за освітньою програмою «Інтелект України» (травень).
- Забезпечити робочі зустрічі для вчителів початкових класів, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (1, 2, 3–4 класи) (упродовж року).
- Сприяти розширенню мережі проєктних класів у Миколаївській області (постійно).

З вересня 2023 року в початковій школі за Експериментом працюють: 1 клас – 18 закладів освіти (21 клас), 2 клас – 20 (21 клас), 3 клас – 24 (32 класи), 4 клас – 22 (31 клас).

Інформація про заходи та результати їх проведення

11 травня 2023 року в дистанційному режимі проведено обласний презентаційний семінар «Методичні актуалітети викладання навчальних предметів за освітньою програмою «Інтелект України»».

Мета: пріоритети у викладанні навчальних предметів за освітньою програмою «Інтелект України».

Результати: опрацьовано модель кар'єрно-орієнтованого закладу освіти, стратегії педагогічної діяльності сучасного вчителя; реалізацію всеукраїнського науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» в Миколаївській області; проєктну роботу як спосіб реалізації діяльнісного підходу (на прикладі

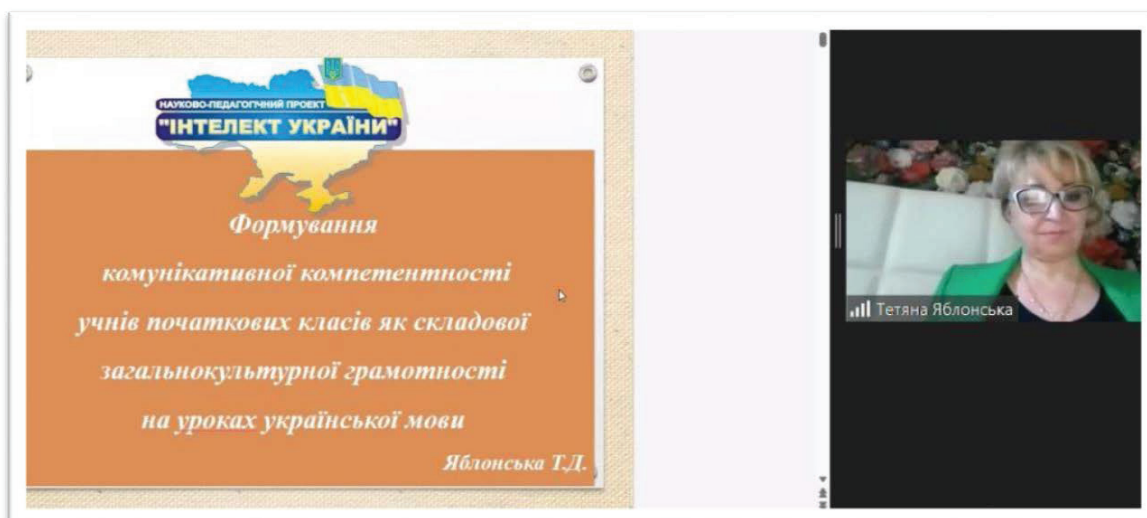

свята до Дня вишиванки); методичні актуалітети викладання навчальних предметів за освітньою програмою «Інтелект України».

Під час практичного блоку педагогами початкових класів із власного досвіду роботи надано інформацію щодо методичних аспектів упровадження технологічних вправ у Проєкті.

Підбиваючи підсумки, було визначено пріоритети у викладанні навчальних предметів за освітньою програмою «Інтелект України». Учасники відзначили актуальність, доцільність та практичну спрямованість заходу.

За результатами роботи семінару учасники вдосконалили свої професійні компетентності щодо методичних аспектів упровадження технологічних вправ у науково-педагогічному проєкті «Інтелект України».

У заході взяли участь педагоги закладів загальної середньої освіти Миколаївської області, науково-педагогічні працівники

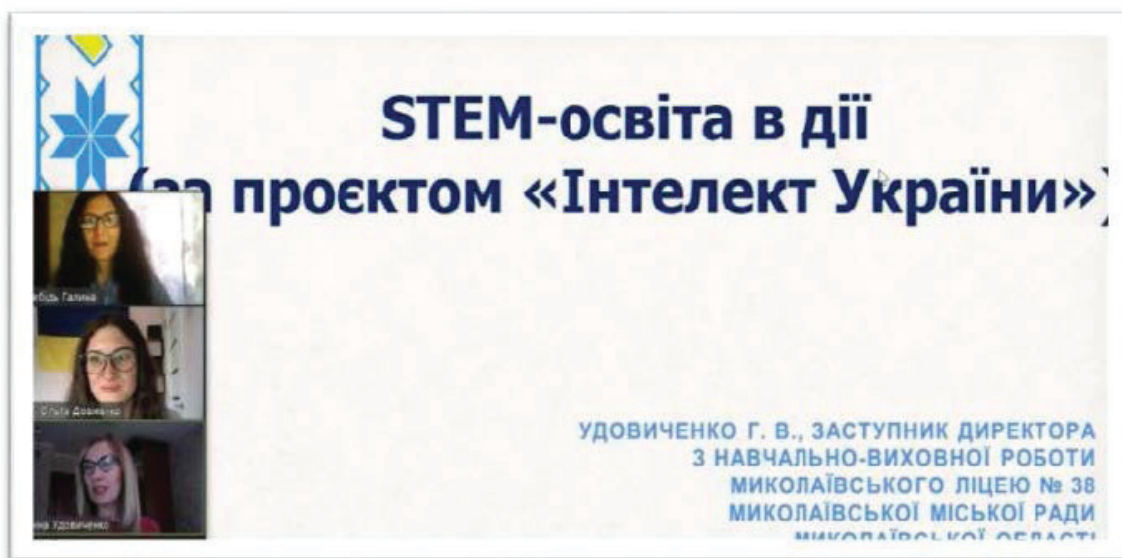

Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (усього – 120 осіб).

Протягом червня 2023 року була проведена робота щодо підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, які будуть працювати за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України».

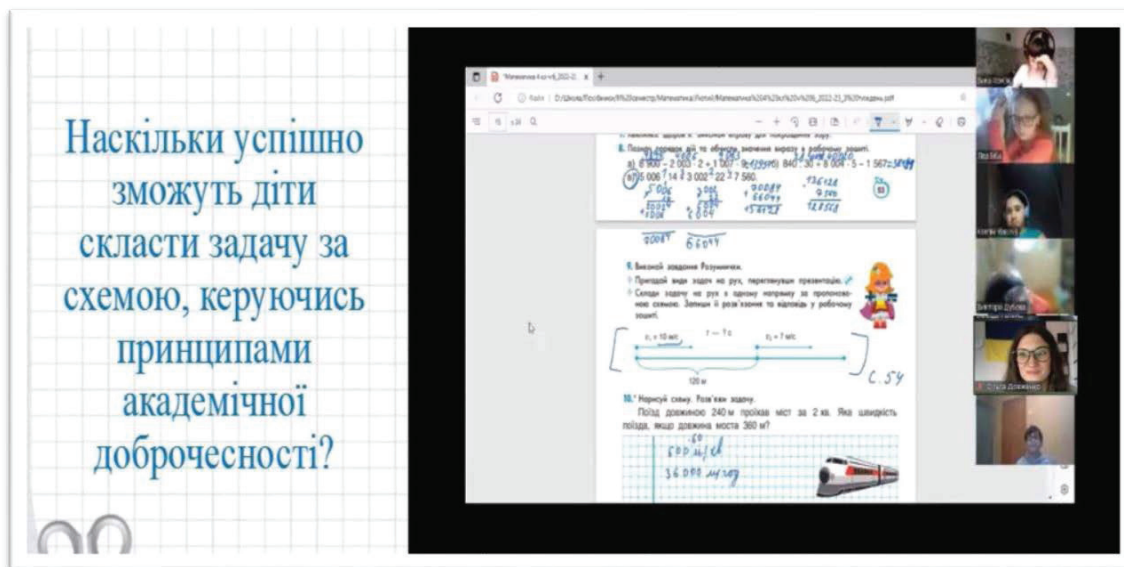
Мета курсів: професійний розвиток учителів початкової школи через удосконалення раніше набутих та набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі

знань відповідно до державної політики в галузі освіти для забезпечення якості освіти держави та регіону; підвищити рівень сформованості системи базових компетентностей слухачів курсів для розбудови компетентнісно орієнтованої початкової школи, реалізації нормативно-правових актів із питань функціонування національної системи освіти, зокрема Державного стандарту початкової освіти та Концепції «Нова українська школа»; поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок; набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах професійної діяльності.

Пройшовши відповідну підготовку вчителі виконали практичне завдання з розвитку в учнів ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей відповідно до Державного стандарту початкової освіти.

94 педагогів Миколаївської області пройшли курси підвищення кваліфікації для вчителів проєктних класів початкової школи. Курси проведено на високому професійному рівні, до роботи залучені коучі проєкту в Миколаївській області.

Педагогам проєктних класів (1–4 класи) закладів загальної середньої освіти Миколаївської області протягом 2023 року систематично надавалася методична допомога координатором Проєкт та коучами в Миколаївській області: Лебідь Галиною, Бондаренко Вікторією, Удовиченко Ганною, Яблонською Тетяною, Войхевич Валентиною.

БАЗОВА ШКОЛА

Реалізація проєкту в Миколаївській області продовжується і в базовій школі. Завдання програми відповідають віковими особливостям здобувачів освіти. В основу побудови змісту й організації освітнього процесу також покладено компетентнісний підхід, згідно з яким результатом вивчення учнями навчального предмета є сформованість системи компетентностей як здатностей успішно діяти в навчальних і життєвих ситуаціях. Упровадження програми в середній та базовій школі є обов'язковою умовою реалізації Проєкту.

Мета роботи базової школи за Проєктом у 2023 році: підвищення професійної компетентності педагогічних працівників щодо упровадження науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» у базовій школі (5–8 класи) ЗЗСО Миколаївської області.

Завдання роботи в базовій школі за Проєктом у 2023 році Провести:

- робочі зустрічі та консультації з директорами закладів загальної середньої освіти Миколаївської області, які продовжуватимуть працювати за Проєктом у 5 класах (березень);
- інформаційно-мотиваційний семінар для директорів, заступників директорів із навчально-виховної роботи, учителів базової школи, які працюватимуть за Проєктом у 5 класі (березень);
- обласні семінари для вчителів-предметників, які працюють за Проєктом у базовій школі.

Метою заходів є розвиток професійної компетентності педагогів закладів загальної середньої освіти щодо викладання предметів у 5–8 класах за Проєктом.

Із **січня 2023** року продовжено роботу із переходу Проєкту в середню ланку. З цією метою проводилися індивідуальні бесіди з директорами ЗЗСО м. Миколаєва, м. Первомайська, м. Южноукраїнська, м. Баштанки, які продовжуватимуть упровадження Проєкту в базовій школі; сформовано базу даних щодо вчителів базової школи, які будуть працювати у 5-ти проєктних класах (2023–2024 н.р.). Із січня 2023 року продовжено роботу із

переходу Проєкту в середню ланку. З цією метою проводилися індивідуальні бесіди з директорами ЗЗСО м. Миколаєва, м. Первомайська, м. Южноукраїнська, м. Баштанки, які продовжуватимуть упровадження Проєкту в базовій школі; сформовано базу даних щодо вчителів базової школи, які будуть працювати у 5-ти проєктних класах (2023–2024 н.р.)

Клас	К-ть шкіл	К-ть класів
І півріччя 2023 року (2022/2023 н.р.)		
5 клас	14	16
6 клас	10	12
7 клас	5	5
ІІ півріччя 2023 року (2023/2024 н.р.)		
5 клас	17	17
6 клас	14	16
7 клас	10	12
8 клас	5	5

Інформація про заходи та результати їх проведення

23 березня 2023 року координатором науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» у Миколаївській області Галиною Лебідь, кандидатом педагогічних наук, доцентом кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, у дистанційному форматі проведено робочу зустріч для директорів та заступників директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти Миколаївської області, які працюватимуть за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» у 5 класах (2023–2024 н. р.).

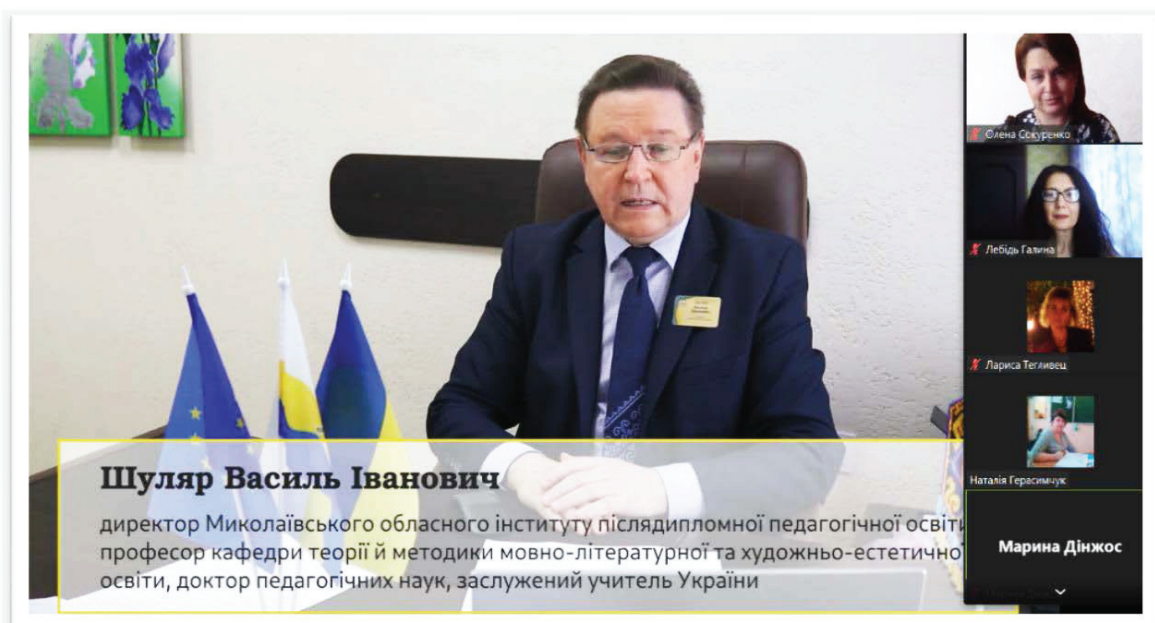
Мета: розглянути питання щодо продовження навчання в закладах загальної

середньої освіти за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» у 5 класах базової школи.

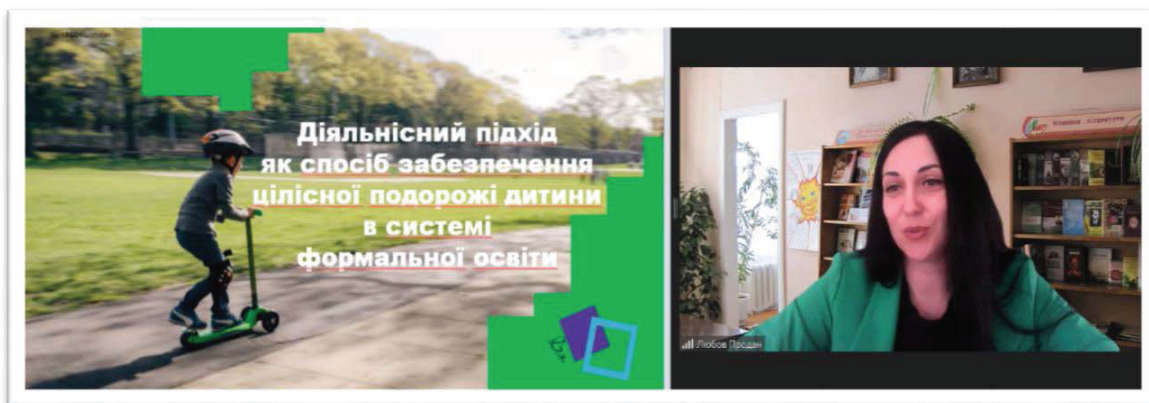
Результати: проведена робоча зустріч сприяла обговоренню питання порядку реалізації автономії закладів освіти в контексті моделювання освітніх програм; реалізації освітньої програми та виконання навчального плану в закладах загальної середньої освіти за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» у базовій школі.

У заході взяли участь директори та заступники директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти, науково-педагогічні працівники Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (усього 30 осіб).

25 квітня 2023 року кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти проведено інструктивно-мотиваційний семінар «Розвиток професійної компетентності педагогів закладів загальної середньої освіти щодо викладання предметів у 5 класах за проектом «Інтелект України»».

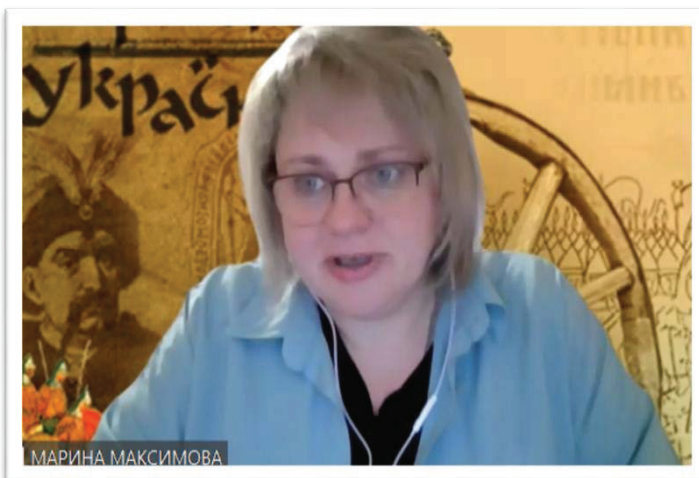

Мета: розглянути питання щодо продовження навчання в закладах загальної середньої освіти за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» у 5 класах базової школи; розвитку професійної компетентності педагогів закладів загальної середньої освіти щодо викладання предметів у 5 класах за проектом «Інтелект України».

Результати: опрацьовано питання особливостей професій-

ного розвитку педагогічних працівників; сутність змін і ціннісні орієнтації в освітньому процесі в закладах освіти у після переможний період; реалізацію всеукраїнського науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» в Миколаївській області; діяльнісний підхід як спосіб забезпечення цілісної подорожі дитини в системі формальної освіти; питання «Організація роботи в закладі освіти за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»»; використання елементів виховної технології проєктного життєздійснення у 5 класі; компетентнісні можливості інтелект-уроку української мови в 5 класі, наступність та інтеграцію в курсі «Навчаємося разом».

Педагоги Миколаївського ліцею імені Олега Ольжича Миколаївської міської ради (Наталя Сидорова), Миколаївської гімназії № 6 Миколаївської міської ради (Меліна Князьян, Ганна Барбалат), Баштанського ліцею № 1 Баштанської міської ради (Людмила Кушнір, Марина Максимова) ознайомили учасників семінару з особливостями викладання предметів: «Математика», «Зарубіжна література», «Пізнаємо природу. Моя планета Земля», «Твої фізичні відкриття», «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти».

Підбиваючи підсумки, Олена Сокурєнко визначила напрями подальшої співпраці Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти із закладами освіти Миколаївської області, які продовжують роботу за проєктом «Інтелект України».

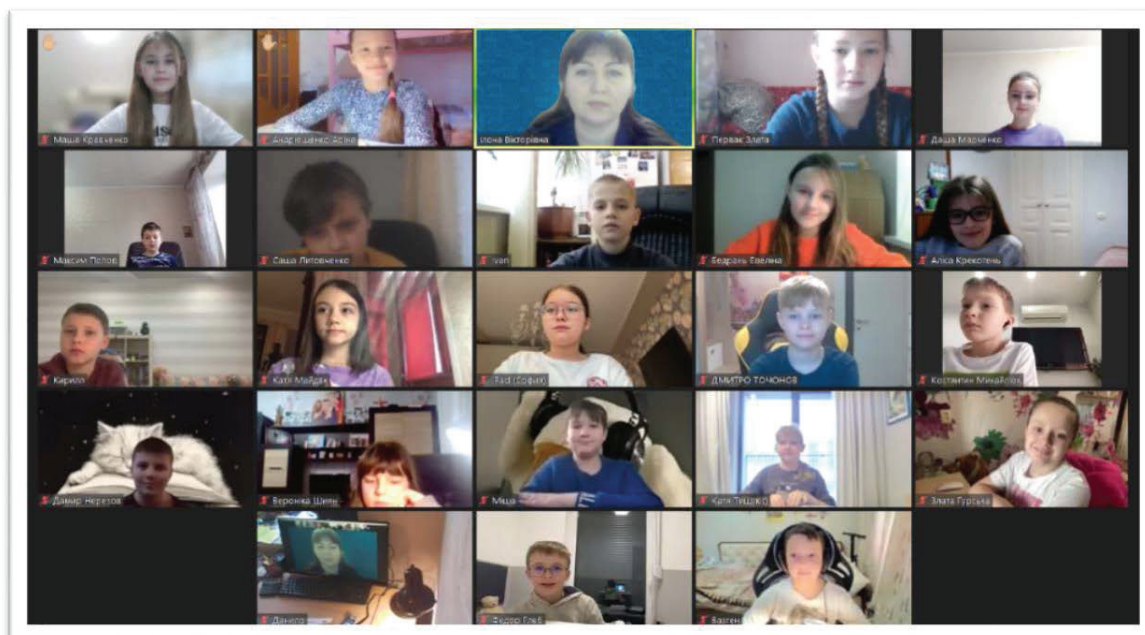
У Семінарі взяли участь педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти Миколаївської області, науково-педагогічні працівники МОІППО (усього – 100 осіб).

Координатор Проєкту Галина Лебідь брала участь у облас-

них семінарах базової школи: «Теоретико-методичні засади викладання географії в 6–8 класах за проектом «Інтелект України» (жовтень 2023 року, 15 осіб), «Застосування сучасних технологій навчання хімії за освітньою програмою «Інтелект України»» (листопад 2023 року, 13 осіб), «Поліфункціональний урок зарубіжної літератури за науково-педагогічним проектом «Інте-

лект України» (листопад 2023 року, 100 осіб), «Методичні актуалітети викладання української мови і літератури в 5–8 класах за НПП «Інтелект України» (листопад 2023 року, 24 осіб), «Реалізація діяльнісного підходу в освітньому процесі з біології за проєктом «Інтелект України»» (грудень 2023 року, 18 осіб), «Сучасні підходи до забезпечення якісного освітнього процесу з фізики та математики за проєктом «Інтелект України»» (грудень 2023 року, 45 осіб); «Інтеграція у предметі «Навчаємось разом» та особливості його викладання в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»» (грудень 2023 року, 11 осіб). Педагогами-практиками представлений досвід роботи з викладання предметів за Проєктом.

У закладах освіти, що беруть участь в Проєкті, створено умови для формування в дітей упевненості у власних силах, розвитку пізнавальних процесів: мислення, пам'яті, уваги. Учні активно користуються сайтами «Matific», «Вчи.юа». У 2023 році вони брали участь у міжнародних і всеукраїнських конкурсах, олімпіадах, фестивалях.

Список закладів загальної середньої освіти Миколаївської області, які працюють за Проєктом та брали участь у конкурсах, олімпіадах, фестивалях, марафонах

1 клас

XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика

II етап (міський):

- Миколаївський ліцей № 51 Миколаївської міської ради (II місце).

III етап (обласний):

- Миколаївський ліцей № 51 Миколаївської міської ради (I місце).

Всеукраїнські інтернет-олімпіади на платформі «На Урок» з математики, української мови, предметів початкової школи:

- Миколаївський ліцей № 51 Миколаївської міської ради (I місце);
- Южноукраїнський ліцей 4 Южноукраїнської міської ради.

2 клас

Міжнародний математичний конкурс «Kangaroo» / «Кенгуру»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський конкурс «Захисники та захисниці України»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський конкурс «Зимові свята в традиціях нашого народу»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський інтернет-конкурс «Тіло людини»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський конкурс «Від бандури до цимбал»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський інтернет-конкурс «(Не)звичайна школа»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Інтернет-конкурс до Всеукраїнського дня бібліотек «Не сподівайтеся позбутися книжок»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський конкурс «Яскрава Антарктика: погляд зі станції «Академік Вернадський»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський конкурс «Путівник космотуриста: що приховує космос?»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський конкурс «Мандрівникам належить світ!»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський інтернет-конкурс «Україна починається з тебе»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський конкурс «Думай і дивись як фотограф»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

XIX Всеукраїнська інтернет-олімпіада «На Урок»:

- Миколаївська гімназія № 29 Миколаївської міської ради;
- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради;
- Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради (І, ІІ, ІІІ місця);
- Первомайська гімназія № 5 Первомайської міської ради.
- Миколаївська гімназія № 57 ім. Т. Г. Шевченка Миколаївської міської ради.
- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Обласний фестиваль «Моя STEM ідея»:

- Миколаївська гімназія № 29 Миколаївської міської ради;
- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради (І–ІІ місце).

Фестиваль анімаційних стрічок «СОЛОМ'ЯНИЙ БИЧОК»:

- Миколаївська гімназія № 57 ім. Т. Г. Шевченка Миколаївської міської ради.

Всеукраїнська дистанційна олімпіада «Вдалий старт – 2023»:

- Миколаївська гімназія № 17 імені Саражана В. Г. Миколаївської міської ради.

3 клас

XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика:

I етап (шкільний):

- Южноукраїнський ліцей № 3 Южноукраїнської міської ради (І місце);
- Баштанський ліцей № 1 Баштанської міської ради (І місце).
- Миколаївський ліцей «Академія дитячої творчості» Миколаївської міської ради;

- Южноукраїнський ліцей № 3 Южноукраїнської міської ради (І–ІІ місця).

ІІ етап (міський):

- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради (ІІІ місце);
- Миколаївська гімназія № 64 Миколаївської міської ради (ІІ місце).
- Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради (І місце).

ІІІ етап (обласний):

- Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради;
- Миколаївська гімназія № 44 Миколаївської міської ради.

Міжнародний дистанційний конкурс «Олімпіс 2023 – Осіння сесія»:

- Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради.

Конкурс «STEM»:

- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради (ІІ місце).

Конкурс на порталі «МійКлас» «Математичний турнір»:

- Миколаївський ліцей «Академія дитячої творчості» Миколаївської міської ради.

Міжнародний конкурс з інформатики «Бобер»:

- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради.

Міжнародний математичний конкурс «Kangaroo» / «Кенгуру»:

- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради;
- Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради;
- Миколаївська гімназія № 29 Миколаївської міської ради;
- Баштанський ліцей № 1 Баштанської міської ради.

Всеукраїнський марафон з української мови (4 етапи), що проводить ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»:

- Миколаївська загальноосвітня санаторна школа-інтернат І–ІІІ ступенів № 4 Миколаївської обласної ради.

IV Міжнародний урок доброти «Щаслива лапа»:

- Миколаївський ліцей «Академія дитячої творчості» Миколаївської міської ради.

Всеукраїнська дистанційна олімпіада «Вдалий старт – 2023»:

- Миколаївський ліцей «Академія дитячої творчості» Миколаївської міської ради;
- Миколаївська гімназія № 17 імені Саражана В. Г. Миколаївської міської ради;
- Миколаївська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I–III ступенів № 4 Миколаївської обласної ради;
- Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради.

XIX Всеукраїнська інтернет-олімпіада «На Урок»:

- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради.
- Миколаївська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I–III ступенів № 4 Миколаївської обласної ради;
- Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради;
- Миколаївська гімназія № 29 Миколаївської міської ради.

Мовно-літературна вікторина від порталу «МійКлас» до Дня української писемності та мови:

- Миколаївський ліцей «Академія дитячої творчості» Миколаївської міської ради.

Всеукраїнський творчий конкурс «До Дня Святого Миколая»:

- Миколаївська гімназія № 17 імені Саражана В. Г. Миколаївської міської ради (I місце).

Всеукраїнський конкурс «Новорічна композиція»:

- Миколаївська гімназія № 29 Миколаївської міської ради.

4 клас

***XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
I етап (шкільний):***

- Миколаївський ліцей «Академія дитячої творчості» Миколаївської міської ради (III місце);
- Баштанський ліцей № 1 Баштанської міської ради (I–II місця);

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради (І–ІІ місця);
- Миколаївська гімназія № 48 Миколаївської міської ради (І–ІІ місця);
- Миколаївська гімназія № 17 імені Саражана В. Г. Миколаївської міської ради;
- Первомайська гімназія № 5 Первомайської міської ради (ІІ–ІІІ місця);
- Южноукраїнський ліцей 2 Южноукраїнської міської ради (І–ІІ місця);
- Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради (ІІ–ІІІ місця);
- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради (ІІ місце);
- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради;
- Первомайська гімназія № 2 Первомайської міської ради.

ІІ етап (міський):

- Миколаївський ліцей № 2 Миколаївської міської ради (І місце);
- Миколаївська гімназія № 31 Миколаївської міської ради (ІІІ місце);
- Миколаївська гімназія № 57 імені Т. Г. Шевченка Миколаївської міської ради (ІІ місце);
- Миколаївський ліцей імені Олега Ольжича Миколаївської міської ради (І місце).
- Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради (ІІ місце);
- Миколаївський ліцей № 51 Миколаївської міської ради;
- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради;
- Миколаївський ліцей № 40 Миколаївської міської ради.

Міжнародний конкурс з інформатики «Бобер»:

- Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради;

Всеукраїнський конкурс творчості до Дня захисників «За нашу свободу»:

- Первомайська гімназія № 5 Первомайської міської ради.

Всеукраїнський конкурс «Український сувенір» (міський етап):

- Первомайська гімназія № 5 Первомайської міської ради (I та III місця);
- Первомайська гімназія № 2 Первомайської міської ради (III місце);
- Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради (I–III місця).

Всеукраїнський конкурс «Лайфхаки з української мови»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський дистанційний конкурс «Фізика навколо нас»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Всеукраїнський конкурс «Новорічна композиція»:

- Первомайська гімназія № 2 Первомайської міської ради (II–III місця);
- Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради.

Всеукраїнський інтернет-конкурс «Життя домашніх тварин»:

- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради.

Інтернет-конкурс до Всеукраїнського дня бібліотек «Не сподівайтесь позбутися книжок»:

- Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради.

Всеукраїнський інтернет-конкурс «Мандрівникам належить світ!»:

- Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради.

Всеукраїнський фестиваль «Військові обереги»:

- Первомайська гімназія № 5 Первомайської міської ради.

Обласний фестиваль «Моя STEM-ідея»:

- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради (II, III місця).

Всеукраїнська інтернет-олімпіада «На Урок» з української мови, математики, предметів початкової школи, інформатики, мистецтва:

- Миколаївська гімназія № 6 Миколаївської міської ради;
- Миколаївський ліцей № 51 Миколаївської міської ради;
- Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради.
- Первомайська початкова школа № 11 Первомайської міської ради.

Всеукраїнська дистанційна олімпіада «Вдалий старт – 2023»:

- Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради;
- Миколаївська гімназія № 17 імені Саражана В. Г. Миколаївської міської ради.
- Южноукраїнський ліцей № 4 Южноукраїнської міської ради;
- Первомайський ліцей «Ерудит» Первомайської міської ради.

Обласний екологічний проєкт «Малі річки моєї Батьківщини»:

- Первомайська гімназія № 5 Первомайської міської ради.

Батьки учнів, які навчаються за Проєктом, зазначають, що діти не лише навчаються із задоволенням, а й оволодівають інтелектуальними знаннями у простій і дуже доступній формі. Проєкт сприяє формуванню світорозуміння в дітей, вони ерудовані, легко оперують інформацією, глибоко вивчають природничо-математичні дисципліни.

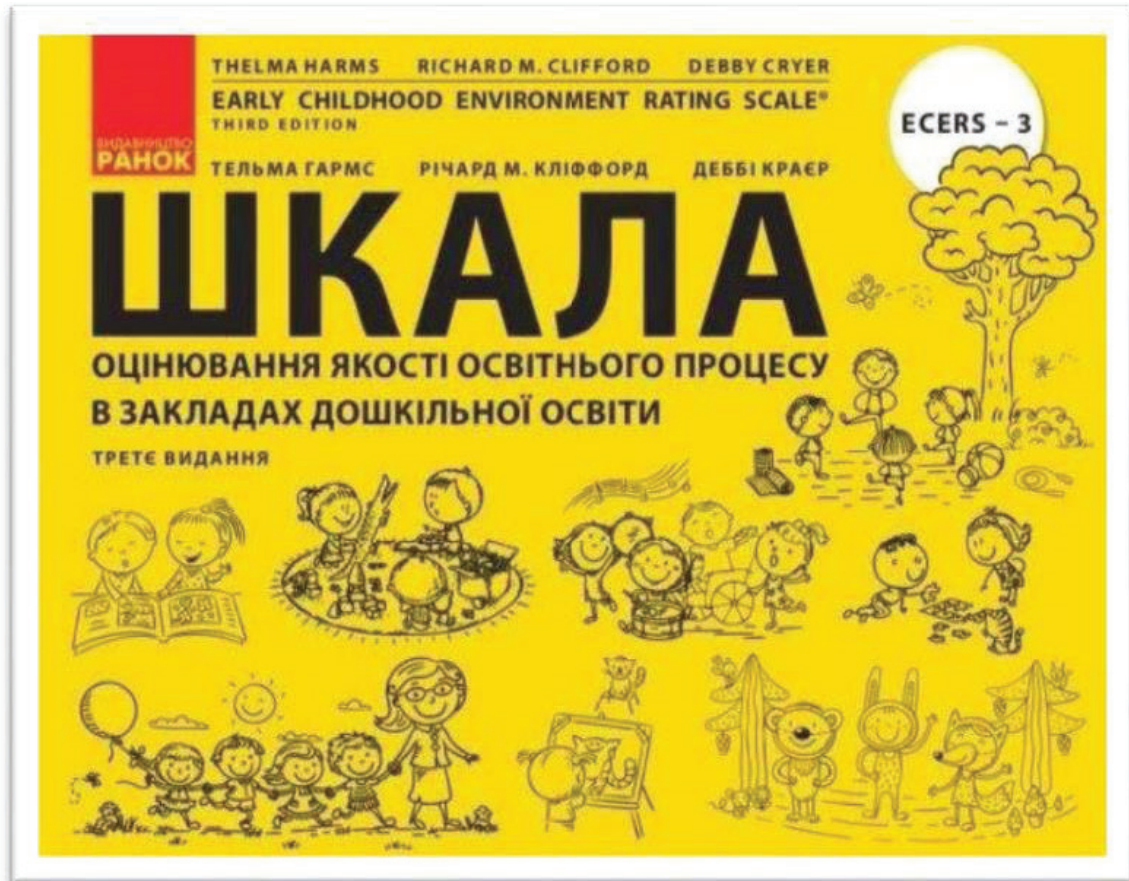
Отже, реалізація Проєкту допомагає різнобічному розвитку учнів, їх талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей, потреб; формуванню цінностей, самостійності, творчості, допитливості. Вони ерудовані, легко оперують інформацією, глибоко вивчають природничо-математичні дисципліни.

Міжнародне дослідження ECERS-3: оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти

Миколаївська область є учасником Проєкту, який спрямований на дослідження якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3.

Вона зосереджена на умовах для розвитку дитини, навколо інтересів якої побудоване оцінювання. Саме по собі оцінювання не впливає на освітнє середовище, але шкала може бути орієнтиром для забезпечення якісної дошкільної освіти. Орієнтуючись на представлені індикатори якісного дошкільного освітнього середовища, педагогічні працівники та директори закладів дошкільної освіти можуть підвищити якість освітнього процесу.

Для керівників закладів дошкільної освіти та вихователів вони можуть слугувати орієнтиром для поліпшення якості освітнього процесу у закладі дошкільної освіти. Ще до проведення

дослідження у педагогічного колективу є змога ознайомитись зі змістом методики ECERS, побачити сильні та слабкі сторони свого закладу, а також можливості та ризики в освітньому процесі.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 27 липня 2022 року «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році» № 1/8504-22, враховуючи результати основного етапу польового дослідження оцінки якості освітнього процесу в ЗДО за методикою ECERS-3, з метою якісного та дієвого планування роботи закладам дошкільної освіти було рекомендовано проаналізувати освітню діяльність закладу з урахуванням чинників, які забезпечують якість освітнього процесу; виокремлюють її сильні сторони, що відповідають сучасним світовим тенденціям; висвітлюють слабкі сторони та ризики; визначають ресурсний потенціал і перспективи подальшого розвитку.

Працівниками кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти у 2023 році відбувалась координація діяльності даного дослідження.

У вересні 2023 року було проведено анкетування з метою визначення ЗДО, які під час оцінювання якості освітнього процесу в ЗДО орієнтуються на індикатори ECERS-3. Усього в опитуванні взяли участь 342 ЗДО Миколаївського регіону, 240 з яких працюють у різних режимах: очному, дистанційному та змішаному з урахуванням чинників, які забезпечують якість освітнього процесу. 102 ЗДО знаходяться на простій й освітній процес в них не відбувається.

Координатори проєктної роботи в Миколаївській області: Маланчук О. В., Лебідь Г. С.

Міжнародний освітній проєкт «Афлатот» (міжнародна фундація «Aflatoun International», Нідерланди)

Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, починаючи з 2016 року, є учасником Міжнародного проєкту «Афлатот», для впровадження якого залучені 5 закладів дошкільної освіти Миколаївської області. Підґрунтям упровадження проєкту є освітня програма «Афлатот» для дітей дошкільного віку та Державний стандарт дошкільної освіти (оновлений Базовий компонент дошкільної освіти), що мають взаємозв'язок у вирішенні завдань.

Перелік нормативних документів, на виконання яких здійснюється робота: Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2016 року № 46 «Щодо впровадження основ соціальної і фінансової освіти дітей дошкільного віку».

Мета проєкту: формування в дітей дошкільного віку основ соціальної та фінансової грамотності.

Завдання проєкту:

- створити довгострокові перспективи соціальної інтеграції формування навичок соціальної участі;

- формувати елементарні економічні знання у дітей від 3-х до 6-ти років;
- вчити розуміти та цінувати навколишній предметний світ (як результат людської праці), помічати рукотворну красу, ставитися до неї з повагою;
- формувати ціннісне ставлення до таких якостей людини-господаря, як бережливість, раціональність, економічність, працелюбність;
- розвивати емоційну сферу, здатність розрізняти почуття інших людей, формувати позитивну самооцінку.

Автор/розробник: Міжнародна фундація «Aflatoun International» (Нідерланди).

Координатори проєктної роботи в Миколаївській області:

- Стойкова В. В., кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи, консультант проєкту в Миколаївській області,
- Лебідь Г. С., кандидат педагогічних наук, методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Мико-

лаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

- Маланчук О. В., методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти .

Базові заклади дошкільної освіти та консультативні пункти:

- Комунальний заклад дошкільної освіти комбінованого типу № 14 «Дзвіночок» Вознесенської міської ради.
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 1 «Ластівка» Первомайської міської ради.
- Зеленоярський заклад дошкільної освіти Веснянської сільської ради.
- Заклад дошкільної освіти № 101 м. Миколаєва.
- Центр розвитку дитини «Гармонія» Южноукраїнської міської ради.

Проект «Афлатот» на даний час є актуальним в освітній діяльності базових закладів дошкільної освіти Миколаївщини

та впроваджується у роботі з дітьми дошкільного віку. Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО постійно співпрацює з опорними закладами дошкільної освіти через електронні засоби комунікації.

У лютому 2023 року Галина Лебідь, к.пед.н. доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти, узяла

участь у робочій зустрічі учасників міжнародного освітнього проєкту «Афлатот» та представила «Модель реалізації програми впровадження основ соціальної та фінансової грамотності дітей дошкільного віку в

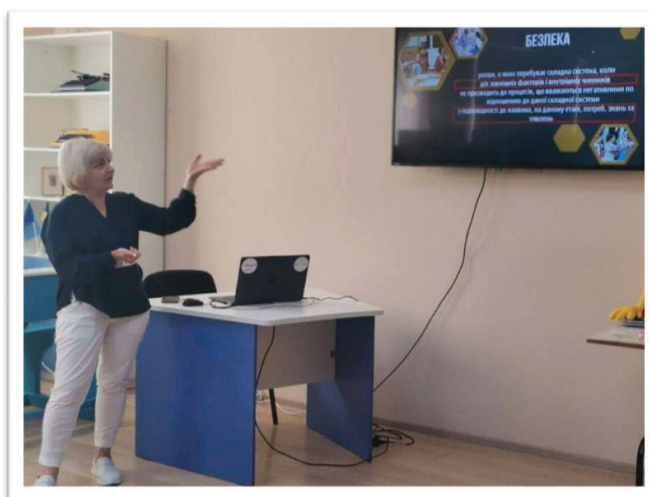
освітньому процесі закладів дошкільної освіти на Миколаївщині».

У вересні 2023 року на базі МОППО проводилась робоча зустріч з учасниками міжнародного освітнього проєкту «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот» Миколаївщини.

Метою зустрічі стало поширення досвіду упровадження та реалізації завдань освітньої програми соціально-фінансової освіти дітей дошкільного віку (від трьох до шести років) «Афлатот».

Під час заходу розглядалися такі питання:

- Безпечне освітнє середовище закладу освіти: нові виміри та підходи (Вікторія Стойкова, кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи МОППО).
- Упровадження основ соціальної та фінансової грамотності дітей дошкільного віку в освітній процес закладів дошкільної освіти Миколаївщини (Галина Лебідь, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту

післядипломної педагогічної освіти, координатор проєкту соціально-фінансової освіти дітей дошкільного віку «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот»» в Миколаївській області).

У практичній частині заходу під назвою «Педагогічний кейс «З досвіду роботи педагогів закладів дошкільної освіти проєкту «Соціальна та фінансова освіта дітей дошкільного віку «Афлатот»» учасниками міжнародного освітнього проєкту виступили з наступними питаннями:

- Упровадження соціально-фінансової освіти як основи формування життєвих навичок дошкільників (за програмою «Афлатот») (*Оксана Мойсеєнко, директор закладу дошкільної освіти № 101 Миколаївської міської ради; Олена Нагорна, вихователь-методист закладу дошкільної освіти № 101 Миколаївської міської ради*).
- Формування в дошкільників ціннісного ставлення до навколишнього світу як засіб соціально-економічного виховання в межах упровадження міжнародної програми соціальної та фінансової освіти «Афлатот» (*Тетяна Баланчук, директор комунального закладу дошкільної освіти комбінованого типу №14 «Дзвіночок» Вознесенської міської ради*).
- Популяризація досвіду роботи з упровадження Нідерландської програми з основ соціальної та фінансової освіти дітей

дошкільного віку «Афлатот» в освітньому процесі закладу дошкільної освіти (Ірина Григорчак, вихователь-методист закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 1 «Ластівка» Первомайської міської ради; Наталія Кривенко, музичний керівник закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 1 «Ластівка» Первомайської міської ради).

- Економічне середовище як засіб успішної соціалізації дошкільника (Любов Левицька, директор Центру розвитку дитини «Гармонія» Южноукраїнської міської ради).
- Фізкультурна розвага для формування соціально-фінансової грамотності старших дошкільнят (Ольга Бурлака, інструктор з фізичної культури закладу дошкільної освіти № 101 Миколаївської міської ради).
- Організація роботи гуртка «Маленькі підприємці» у закладі дошкільної освіти (Олена Спек, вихователь Центру розвитку дитини «Гармонія» Южноукраїнської міської ради).

Міжнародний проєкт «Сприяння освіті» у закладах дошкільної освіти

Проєкт «Сприяння освіті» продовжує імплементацію в закладах дошкільної освіти Миколаївської області відповідно до Закону України «Про гуманітарну допомогу», Порядку бухгалтерського обліку гуманітарної допомоги, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14 грудня 1999 року № 298 (зі змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції 27 грудня 1999 року за № 915/4208, статей 1-4 Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти України та The LEGO Foundation щодо упровадження ігрових та діяльнісних методів навчання в освітній процес закладів дошкільної, загальної середньої та вищої освіти від 20 червня 2019 року, з метою забезпечення неперервної взаємодії учасників проєкту «Сприяння освіті».

Керівниця проєкту «Сприяння освіті» в Миколаївській області – Продан Л. А., тренерка The LEGO Foundation, обласна координаторка.

Координаторка проєктної роботи в Миколаївській області: Маланчук О. В.

Мета: підвищення якості освіти через усебічний розвиток дитини, зокрема компетентностей, необхідних для навчання впродовж життя та становлення педагога-фасилітатора, який прагне відійти від педагогіки копіювання, шаблонування, практики однієї правильної відповіді, нав'язування свого бачення дитині. В основу взаємодії дорослого й дитини покладено підхід «навчання через гру».

Завдання:

1. Створення умов для задоволення потреби дитини в пізнанні, дослідженні яскравого й неповторного світу LEGO, перетворенні його на свій розсуд.
2. Збагачення емоційного та чуттєвого досвіду дитини, формування сенсорної культури (розрізнення форм, кольорів, розмірів тощо), сприяння розвитку основних психічних процесів (сприймання, пам'ять, увага, мислення, мовлення), пізнавальних здібностей (допитливість, винахідливість, раціональність).
3. Соціально-емоційний розвиток дітей в умовах сучасних викликів.
4. Формування цілісної системи уявлень дитини про світ людей, предметів, природи, культури; удосконалення вміння творчо використовувати набуті знання у процесі гри, для подальшого збагачення власного досвіду.
5. Розширення активного словника, розвиток зв'язного мовлення, комунікативних навичок, культури поведінки й налагодження доброзичливих відносин з однолітками та дорослими.
6. Фізичний розвиток дитини, оптимізація її рухової діяльності, удосконалення дрібної моторики.
7. Розвиток творчої уяви, вміння мислити креативно, експериментувати, розмірковувати, висловлювати й обґрунтовувати власні судження, планувати свою діяльність та творчо втілювати власні задуми у грі, отримувати насолоду від самого процесу творення.

8. Заохочення до роботи в колективі та створення спільних композицій з конструктора LEGO, формування ціннісного ставлення до об'єктів, побудованих іншими людьми.
9. Сприяння особистісному зростанню кожної дитини як успішного громадянина, творця майбутнього

З метою реалізації проєкту було взято участь у заходах:

- навчально-методичні семінари, супроводжуючі тренінги, семінари-обміни досвідом для вихователів, вихователів-методистів, учителів та практичних психологів закладів освіти, залучених до проєкту.

У лютому 2023 року науково-педагогічні та педагогічні працівники кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО Душенко М. В., Лебідь Г. С., Маланчук О. В. взяли участь у всеукраїнському тренінгу для викладачів із ЗВО й ОІППО з теми «Шість цеглинок в освітньому просторі початкової школи»;

- всеукраїнський онлайн марафон «Реалізація змісту Державного стандарту з дошкільної освіти в парціальних програмах «Творці майбутнього» у межах проєкту «Сприяння освіті» від команди The LEGO Foundation. У лютому 2023 року методисти кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Маланчук О.В. та Лебідь Г.С. були учасниками;
- знайомство зі шведською програмою соціально-емоційного розвитку дітей дошкільного віку Petru Pals («Веселі друзі»). У квітні 2023 року методисти кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Маланчук О. В. та Лебідь Г. С. були учасниками прямого ефіру щодо знайомства з програмою.

12 грудня 2023 року в місті Києві науково-педагогічні та

педагогічні працівники кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Сокурєнко О. О., Лебідь Г. С., Маланчук О. В. взяли участь у навчальному тренінгу для представників закладів післядипломної педагогічної освіти щодо реалізації програми соціально-емоційного розвитку та навчання для дітей віком від 3 до 9 років «Perry Pals (Веселі друзі)» у межах Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та the LEGO Foundation, і відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 11.10.2023 № 1235 «Про деякі питання впровадження освітніх компонентів (навчальних дисциплін, спецкурсів, модулів) з психосоціальної підтримки дітей та педагогів в умовах кризових ситуацій, упровадження ігрових та діяльнісних методів навчання та розвитку».

Заклади дошкільної освіти, які беруть участь в Проєкті:

- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 16 «Калинонька» Первомайської міської ради Миколаївської області;
- Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 6 «Дзвіночок» Первомайської міської ради Миколаївської області;
- Заклад дошкільної освіти № 6 «Світлячок» Южноукраїнської міської ради Миколаївської області;
- Баштанський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 6 «Ягідка» Баштанської міської ради Баштанського району Миколаївської області;

- Новобузький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 7 «Малятко» Новобузької міської ради Миколаївської області;
- Новобузький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 3 «Чебурашка» Новобузької міської ради Миколаївської області;
- Дошкільний навчальний заклад № 94 «Марійка» Миколаївської міської ради;
- Дошкільний навчальний заклад № 22 «Ялинка» Миколаївської міської ради;
- Заклад дошкільної освіти № 139 Миколаївської міської ради;
- Галицинівський заклад дошкільної освіти «Веселка» Галицинівської сільської ради Миколаївського району Миколаївської області.

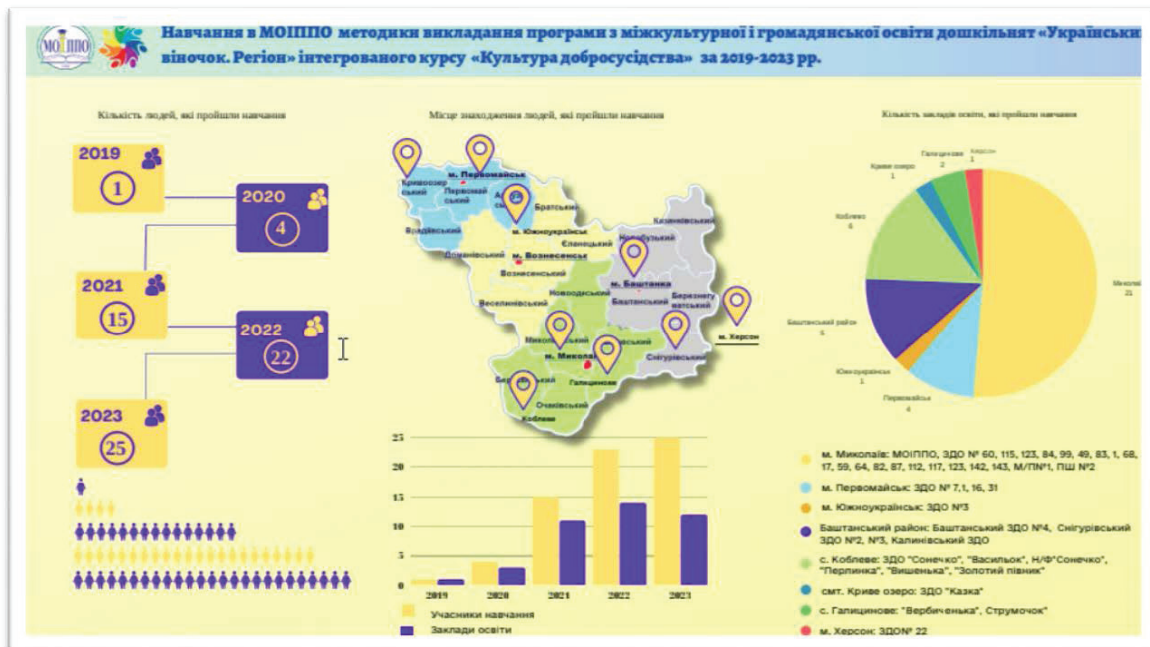

Реалізація парціальної регіональної програми «Український віночок. Миколаївщина» у межах усеукраїнського інтегрованого наскрізного курсу «Культура добросусідства»

Із 2019 року в Миколаївській області впроваджується єдиний унікальний український інтегрований наскрізний курс «Культура добросусідства» – від дошкільної до вищої освіти та навчання дорослих (учителів, батьків), який спрямований на формування власної ідентичності та готовності до змін через усвідомлення своїх прав і свобод, осмислення зв'язків між історією і нинішнім життям, плекання активної громадянської позиції на засадах демократії та поваги до прав людини, набуття досвіду співжиття за демократичними процедурами.

Курс реалізується за сприяння Міністерства освіти і науки України і громадської організації «Інформаційно-дослідний центр «Інтеграція та розвиток».

Керівниця творчої групи розробників курсу «Культура до-

бросусідства» Араджионі Маргарита Анатоліївна, кандидат історичних наук.

Основна ідея курсу полягає в тому, щоб допомогти педаго-

гам, а відтак і здобувачам освіти навчитися вибудовувати життя, керуючись принципами демократії; жити у злагоді з собою та плекати гармонійні відносини з навколишнім світом; бути небайдужими до своєї держави, свого народу; володіти вміннями генерувати інноваційні ідеї, ухвалювати прогностичні рішення, критично мислити й аналізувати інформацію, розуміти значення права, активно цікавитися суспільним, політичним та економічним життям. А головне – мати активну життєву позицію, бути готовими до практичного втілення в життя ідей, на яких будується демократичне суспільство, гідно виховувати нове покоління українців. Координатор курсу «Культура добросусідства» у Миколаївській області – Вітковська Олена Данилівна, завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології МОІППО.

29 березня 2023 року під час засідання вченої ради МОІППО № 2 рекомендовано до друку: «Український віночок. Миколаївщина». Регіональна парціальна програма та методичні рекомендації з міжкультурної і громадянської освіти дітей дошкільного віку за інтегрованим курсом «Культура добросусідства»

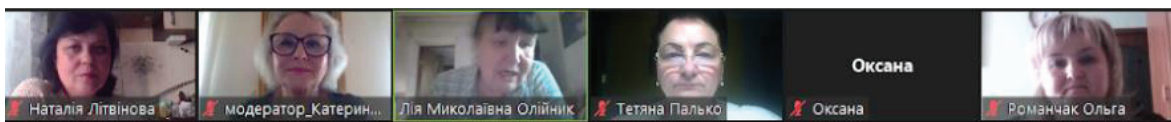
Авторський колектив:

- Араджионі Маргарита Анатоліївна, кандидат історичних наук, керівниця творчої групи Інформаційно-дослідний центр «Інтеграція та розвиток»;
- Олійник Лія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського ОІППО;
- Літвінова Євгенівна, Наталія вихова-

- тель-методист Миколаївського закладу дошкільної освіти № 60 Миколаївської міської ради;
- Філіппова Лілія Олександрівна, вихователь Миколаївського закладу дошкільної освіти № 60 Миколаївської міської ради;
 - Вербик Оксана Анатоліївна, консультант Центру професійного розвитку педагогічних працівників Коблівської сільської ради, вихователь-методист Коблівського закладу дошкільної освіти Коблівської об'єднаної територіальної громади;
 - Скидан Світлана Юріївна, вихователь-методист Баштанського закладу дошкільної освіти № 4 Баштанської міської ради;
 - Рещенко Олена Андріївна, вихователь-методист Южноукраїнського закладу дошкільної освіти № 3 Южноукраїнської міської ради;
 - Карлюга Аліна Володимирівна, вихователь-методист Первомайського закладу дошкільної освіти № 7 Первомайської міської ради;
 - Григорчак Ірина Володимирівна, вихователь-методист Первомайського закладу дошкільної освіти № 1 Первомайської міської ради;

Соціально-громадянська компетентність

- здатність дитини виявляти особистісні якості, соціальні почуття, любов до Батьківщини;
- готовність до посильної участі в соціальних подіях, що відбуваються в дитячих осередках, громаді, суспільстві та спрямовані на поліпшення спільного життя.

- Бундєєва Тетяна Іполитівна, музичний керівник Миколаївського закладу дошкільної освіти № 115 Миколаївської міської ради.

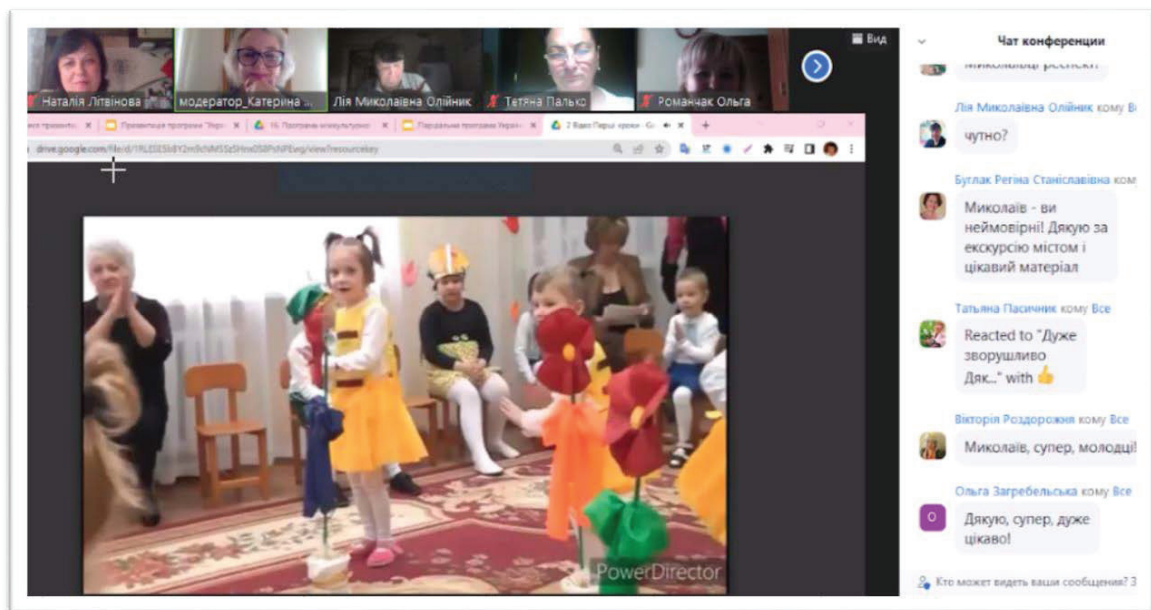
Рецензенти:

- Ніколаєв І. Є., доктор історичних наук, завідувач кафедри філософії освіти, теорії й методики суспільствознавчих предметів Миколаївського ОІППО;
- Романюк І. А., консультант Центру професійного розвитку педагогічних працівників Миколаївської міської ради).

Програму розміщено на сайті кафедри «Дошкільна освіта Миколаївщини»

15-17 червня 2023 року на X Всеукраїнській робочій онлайн нараді з питань апробації та впровадження курсу «Культура добросусідства» учасниці творчої групи Олійник Л. М та Літвінова Н. Є. представили парціальну регіональну програму з міжкультурної і громадянської освіти дітей дошкільного віку «Український віночок. Миколаївщина» та приклади практичного застосування дидактичних матеріалів у роботі закладів дошкільної освіти Миколаївщини.

З 29 березня 2023 року Олійник Л. М. та Літвінова Н. Є. – учасниці робочої групи з розробки парціальної програми та методичних орієнтирів з міжкультурної і громадянської освіти

дітей середнього та старшого дошкільного віку за інтегрованим курсом «Культура добросусідства» у складі колективу авторів під керівництвом М. А. Араджионі. Програма готується до оновлення грифу МОН України у 2024 році спільно з ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Інформаційно-дослідний центр «Інтеграція та розвиток».

23–26 травня 2023 року в МОІППО у дистанційному форматі проводився компетентнісно-діяльнісний модуль МОД-141 для педагогів ЗДО «Методика впровадження програми з міжкультурної і громадянської освіти дітей дошкільного віку «Український віночок. Регіон» за інтегрованим курсом «Культура добросусідства»».

Мета: сприяння розвитку громадянських, соціальних, психолого-педагогічних та інших компетентностей педагогічних працівників, а отже, і здобувачів освіти, зміцнення партнерства закладів освіти і родин, необхідних для різнобічного розвитку особистості. Знайомство з моделлю наскрізного інтегрованого курсу «Культура добросусідства» та програмою «Український віночок. Регіон».

Результати: з 26 зареєстрованих на Модуль педагогинь-дошкільниць Миколаївського регіону та 1 з міста Херсон розпочали навчання та отримали сертифікати 27 учасниць модуля. Відбувся обмін досвідом з впровадження ідей культури добросусідства у практику роботи ЗДО Миколаївщини та Херсона.

**Реалізація проєкту
«Таврійський розпис: диво Причорномор'я»
у структурі регіонального культурологічно-освітнього
мультипроєкту «Таврійський розпис: мистецтво крізь віки»**

Діяльність у рамках проєкту, спрямована на побудову наукового підґрунтя, історичне та публіцистичне дослідження, розроблення документації методичних та організаційних заходів розпочалася у лютому 2022 року.

Організації, що забезпечують керівництво проєктом та його реалізацію: Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти та Комунальний заклад «Березківський мистецький ліцей» Миколаївської обласної ради.

Відповідальний координатор (виконавець): Бондаренко Вікторія Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, заступник директора з мистецької роботи КЗ «Березківський мистецький ліцей».

Мета проєкту: формування загальнокультурної та мистецької предметної компетентностей педагогічних працівників закладів освіти Миколаївської області щодо оволодіння технікою таврійського розпису.

Завдання:

- формувати художньо-творчі здібності вчителів початкової школи з техніки таврійського та північно таврійського розписів;
- генерувати мистецькі предметні компетентності з обра-

зотворчого та декоративного мистецтв, міжпредметні мистецькі компетентності педагогів;

– удосконалювати художньо-естетичну, креативну компетентність педагогів початкової школи та вчителів образотворчого й декоративного мистецтв;

– розробляти лінію північно-таврійського розпису: створення та обґрунтування семіотичного змісту флори та фауни розпису, закладання основ позитивного символізму в основу розписних мотивів;

– адаптувати орнаментальні та композиційні варіанти відповідно до історичних, господарських, краєзнавчих

умов існування людей північно-західної території Миколаївської області;

- націлювати педагогів початкової школи на формування мистецької предметної компетентності з образотворчого мистецтва, зокрема щодо особливостей вимальовування таврійського розпису, та міжпредметних компетентностей, соціально-комунікативної активності, національно-патріотичної свідомості у молодших школярів;
- популяризувати проєктну продукцію через зразки декоративного мистецтва, оздоблені таврійським та північно-таврійським розписом.

Початковий етап.

Проєкт розпочав свою діяльність на базі КЗ «Березківський мистецький ліцей».

Координатор проєкту, Бондаренко Вікторія Володимирів-

на, залучила до творчої співпраці для розвитку та розповсюдження таврійського розпису на північно-західній території Миколаївської області заклади освіти Первомайського району Кривоозерської селищної ради, а саме: Великомечетнянський ліцей, Комунальний заклад Кривоозерський ліцей № 1, Кривоозерський ліцей № 2, Секретарську гімназію та Кривоозерську гімназію.

Першопочатки творчої взаємодії полягали у розкритті історії виникнення, збереження, популяризації таврійського розпису, пізнанні його семіотичної сутності.

Діяльність педагога тісно пов'язана з мистецтвом, естетикою, вихованням, суспільною мораллю та цінностями. Таврійський розпис – є унікальним інформаційним джерелом, декоративною та обереговою знахідкою, національно-культурним надбанням південних українців, естетичною цінністю. Відтво-

рення техніки причорноморського розпису, виготовлення нових зразків таврійського мистецтва із збереженням його автентичності є способом організації декоративно-творчої, емоційно цінної взаємодії здобувачів освіти та педагогів, що сприяє їхньому духовно-естетичному, мистецькому, загальнокультурному зростанню. Креативна взаємодія учителя та учнів у традиціях таврійського розпису створює умови для: удосконалення творчих здібностей, соціально-комунікативної взаємодії,

національно-патріотичного виховання; пробудження національної свідомості; формування міжпредметних мистецьких компетентностей; прогнозування та скеровування творчого розвитку особистості, позитивних перетворень у творчому мисленні.

У процесі реалізації Проєкту педагоги області презентуватимуть досвід створення причорноморського та північнотаврійського розпису.

Під час Проєкту виконується наступна діяльність: залучен-

ня педагогічних працівників до діяльності у традиціях таврійського розпису; формування національно-патріотичної позиції учнівської молоді; формування мистецьких та художньо-естетичної компетентностей здобувачів освіти; виховання любові до рідного краю.

Бондаренко Вікторія Володимирівна розробила авторську модельну програму гурткової роботи художньо-естетичного напрямку, розраховану на категорію дітей молодшого шкільного віку (1-4 класи) «Таврійський розпис: диво Причорномор'я» 4 роки навчання, апробація якої проходить на базі КЗ «Березківський мистецький ліцей» Миколаївської обласної ради. Модельна програма подана до друку.

Креативна художня діяльність в рамках реалізації гурткової роботи враховує здібності та інтереси дітей молодшого шкільного віку, зацікавлює їх у процесах, які вимагають складних тренувань, повторюваної діяльності. На заняттях

значна увага приділяється образотворчій, історично-інформаційній, народознавчій, краєзнавчій, семіотичній, художньо-перетворювальній діяльності.

Вимальовування таврійського розпису розкриває широкі можливості для набуття та удосконалення художньо-творчих навичок молодших школярів.

Відтворення мазків причорноморського розпису формує не лише образне мислення, а й розвиває моторику пальців, рухову активність кисті, сприяє психологічній трансформації (зростанню волевих якостей та зовнішньої мотивації; підсиленню емоційності у сприйманні творчого процесу; спонукає до соціально-комунікативної взаємодії) дитини молодшого шкільного віку.

Побудова освітньої діяльності в рамках програми передбачає використання різних форм виховної роботи зі здобувачами освіти: навчальні заняття; спостереження; екскурсії та уявні подорожі; дидактичні ігри; знайомство з репродукціями картин Є. Бондаренко; розглядання тематичних альбомів; вивчення розповідей легенд, бувальщин, народних казок, оповідок,

повідір'їв; вивчення змісту, символіки та колірної гами картин Є. Бондаренко; творчий аналіз художніх та декоративних робіт Л. Паранюк; сюжетно-рольові ігри, аплікації, інсценізації, інтерв'ю з уявними жителями Причорномор'я; самостійна художня діяльність; вивчення творів усної народної творчості; робота з розмальовками та трафаретами; ведення індивідуального часопису «таврійки», виставки «таврійської творчості», вистави лялькового театру на тематику таврійського розпису (презентація тематики історичного виникнення та розвитку розпису, діалоги між жителями таврійського краю, умови життя морських персонажів, птахів, метафоричних образів рослин-символів та звичайних рослин тощо).

Доцільними технологіями для впровадження компетентнісно та діяльнісного підходів у педагогічний зміст гурткової роботи є: інтерактивна, ігрова, проєктна. Завдяки цьому, діти мають можливість активно, продуктивно, креативно співпрацювати, перебуваючи в комфортних умовах діяльності.

Практична робота охоплює виконання не лише завдань з малювання та розпису, а й декоративних, які поєднують декілька напрямів діяльності: художнє зображення та трансформація малюнків, образів, композицій, орнаментів на предметах побуту, дерев'яному посуді, дизайнерських аксесуарах побуту в інтер'єрних та екстер'єрних вирішеннях; прикрасах, виготовлених за технікою бісероплетіння. Також у зміст діяльності гурткової роботи входить відтворення таврійських малюнків у художніх виробах з деревини; на металі; в оригінальній техніці рукоділля канзаші; виготовлення скульптур із гіпсу, полімерної глини, дерев'яної стружки, яєчних лотків, що оздоблюються таврійським розписом, або є образами - представниками композицій причорноморського розпису.

Прогнозований результат навчання за програмою. Розроблення низки власних простих орнаментів, візерунків, декоративних пейзажів, сюжетних композицій у техніці таврійського розпису:

– Виконання таврійського розпису на керамічній, дерев'яній

- поверхні, на стінах (оздоблення приміщень та дверей у шкільному закладі, в екстер'єрному вирішенні на будівлях). Випалювання таврійських візерунків лазерним станком на березовій фанері.
- Створення низки ескізів та ілюстрацій до творів, що відображають сутність таврійського побуту.
 - Виготовлення низки жіночих прикрас (в тому числі, за власними ескізами): гердан, сережок, браслетів, чокерів, силянок, кулонів, криз; чоловічих аксесуарів: краватки, метелика, запонок, підвісків; новорічних іграшок; крашанок з бісеру.
 - Створення ескізів та орнаментів північно-таврійського розпису.
 - Виготовлення дерев'яного посуду, ялинкових іграшок, фаянсового та скляного посуду, оздобленої орнаментами таврійського розпису.
 - Продукування прикрас, квітів, птахів та колективної картини (із відтворення сюжетної композиції таврійського розпису (розмір 300 см х 140 см) в техніці канзаші).
 - Створення простих скульптур із різних матеріалів (аніمالістична символіка (тваринний світ, птахи, риби) Таврії.
 - Вироблення низки ескізів та орнаментів північно-таврійського розпису.
 - Виготовлення плоских та об'ємних ляльок із дотримання таврійської тематики.
 - Розроблення сценаріїв до вистав лялькового театру із відтворенням таврійських сюжетів.
 - Створення фотоколажів та відеороликів на тематику таврійського розпису теоретичної та практичної діяльності для використання під час очної, змішаної та дистанційної форм навчання.
 - Створення малюнків, композицій, орнаментів у програмах комп'ютерної графіки (актуальних віковому періоду).

Реалізація обласного проєкту «Театральна педагогіка»

Відповідно до меморандуму про співпрацю між Миколаївським академічним обласним театром ляльок з 2021 року реалізується обласний проєкт «Театральна педагогіка» із питань набуття педагогами практичних навичок організації театралізованої діяльності для розвитку творчих здібностей здобувачів освіти.

Координатори проєкту: Сокурєнко О. О., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач; Смола О. М., методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Мета проєкту: формування професійної та загальнокультурної компетентності педагогічних працівників закладів освіти Миколаївської області щодо реалізації театральної педагогіки та педагогіки творчості.

Основні напрями:

- створення центру на базі Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (з відповідним матеріально-технічним забезпеченням);
- залучення до діяльності центру фахівців Миколаївського академічного обласного театру ляльок;
- організація діяльності центру для набуття педагогами практичних навичок організації театралізованої діяльності з розвитку творчих здібностей здобувачів освіти, зокрема акторського досвіду та імпровізації;
- удосконалення загальнокультурної компетентності педагогічних працівників;
- залучення педагогічних працівників до сценічної творчості.

20 жовтня 2021 року презентували проєкт «Театральна педагогіка» та підписали меморандум про співпрацю між Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти та Миколаївським академічним обласним театром ляльок.

Театралізація є способом організації творчої діяльності як здобувачів освіти, так і педагогів, сприяння емоційно-почуттєвому й художньому розвитку.

Це дає можливість удосконалювати комунікативні, творчі здібності, професійну пильність, педагогічну інтуїцію, вміння володіти собою в будь-якій емоційній ситуації, активно впливати на інших, прогнозувати розвиток особистості, орієнтувати її на позитивні перетворення, креативність.

НАПРЯМ 3. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Й ПОЧАТКОВІЙ ЛАНЦІ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ТА МЕРЕЖЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ РЕГІОНУ

**Обласна творча група «Ігрова діяльність як засіб
формування патріотичних почуттів
у дітей дошкільного віку»**

Сьогоднішня складна ситуація в нашій державі потребує кардинальних змін в системі національного патріотичного виховання дітей, починаючи з дошкільної ланки. Саме в цей період починають закладатися передумови громадянських якостей, розвиваються уявлення дітей про людину, суспільство і культуру. Любов маленької дитини-дошкільника до Батьківщини починається з відносини до найближчих людей - батька, матері, дідуся, бабусі, з любові до свого будинку, вулиці, на якій він живе, дитячого садка, міста. Маємо шукати нові підходи, напрями, форми та методи роботи, які відповідатимуть на виклики сучасності.

В основу оновленого Базового компонента дошкільної освіти покладено ідеї про патріотичне і громадянське виховання, цінності щодо збереження традицій національного досвіду сімейного та суспільного виховання для збагачення культурного потенціалу взаємодії між поколіннями.

Основними напрямками патріотичного виховання є:

- формування знань (уявлень):
- про сім'ю, родину, рід і родовід;
- про історію держави, державні символи;
- про людство;
- ознайомлення з:
- явищами суспільного життя;
- традиціями і культурою свого народу.
- краєзнавство.

Кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти здійснюється системна робота, спрямована на формування патріотичних почуттів у дітей через ігрову діяльність.

Мета такої роботи: професійний розвиток педагогічних працівників закладів дошкільної освіти через удосконалення раніше набутих та формування нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань відповідно до державної політики в галузі освіти для забезпечення якості освіти держави та регіону; поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок; набуття досвіду виконання додаткових завдань та

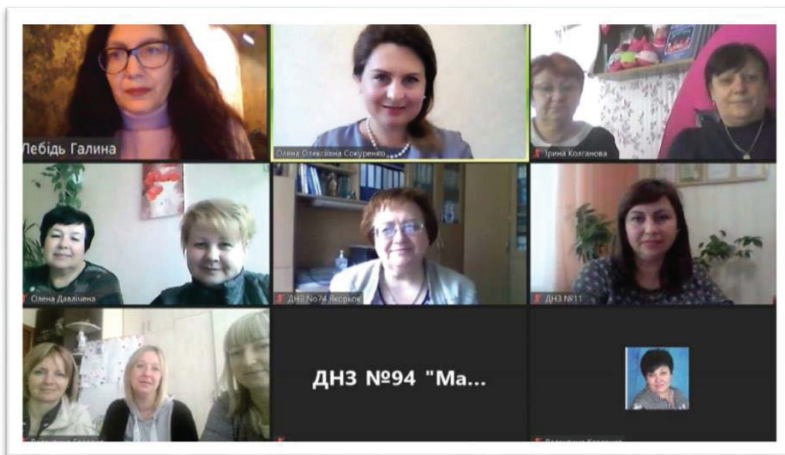
обов'язків у межах професійної діяльності.

У 2023 році було продовжено роботу обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з напрямку «Ігрова діяльність як засіб фор-

мування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку».

Мета роботи обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти: підвищення професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти щодо формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку засобами ігрової діяльності.

Завдання обласної творчої групи:

1. Підготовка педагогічних працівників закладів дошкільної освіти до вирішення завдань щодо формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку засобами ігрової діяльності в освітньому процесі.
2. Вивчення питань про важливість соціально-громадянської компетентності як складової особистісного зростання в період дошкільного дитинства та особливості формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку в контексті компетентнісного підходу.
3. Застосування горизонтальної моделі співпраці – навчатися одне в одного.
4. Напрацювання матеріалів закладів дошкільної освіти – учасників групи.
5. Узагальнення досвіду роботи обласної творчої групи з питань з формування патріотичних почуттів у дошкільнят збірника «З Україною в серці: патріотичне виховання дітей дошкільного віку», що буде практично корисним як для вихователів, так і вихователів-методистів, директорів закладів дошкільної освіти.

Керівники обласної творчої групи:

- Сокуренко О. О., кандидат педагогічних наук, доцент, заві-

дувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

- Лебідь Г. С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.
- Маланчук О.В., методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

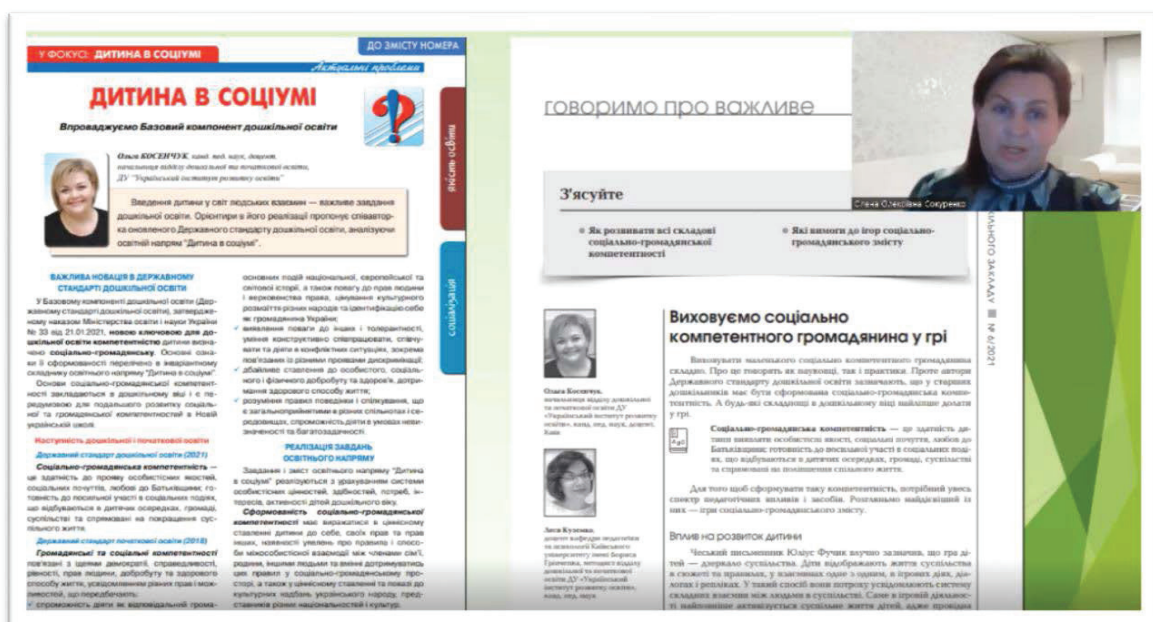
Учасники обласної творчої групи:

- Давлічена Олена Петрівна, завідувач Первомайського дошкільного навчального закладу ясел-садка № 16 Первомайської міської ради.
- Жуматій Світлана Іванівна, завідувач Первомайського дошкільного навчального закладу ясел-садка № 13 Первомайської міської ради.
- Ревуцька Ольга Володимирівна, завідувач Миколаївського дошкільного навчального закладу № 123 Миколаївської міської ради.
- Дмитрук Оксана Валеріївна, вихователь Миколаївського дошкільного навчального закладу № 123 Миколаївської міської ради.
- Марку Ганна Юріївна, вихователь Миколаївського дошкільного навчального закладу № 123 Миколаївської міської ради.
- Павелко Лариса Іванівна, вихователь Миколаївського дошкільного навчального закладу № 141 Миколаївської міської ради.
- Ніколіна Тетяна Володимирівна, вихователь-методист Миколаївського дошкільного навчального закладу № 74 Миколаївської міської ради.
- Штанько Людмила Владиславівна, вихователь Миколаївського дошкільного навчального закладу № 74 Миколаївської міської ради.
- Деньговська Людмила Миколаївна, завідувач Миколаївського дошкільного навчального закладу № 94 Миколаївської міської ради.

- Шепель Тетяна Сергіївна, вихователь-методист Миколаївського дошкільного навчального закладу № 94 Миколаївської міської ради.
- Козленко Валентина Миколаївна, вихователь-методист Южноукраїнського дошкільного навчального закладу № 6 Южноукраїнської міської ради.
- Дронтьєв Антоніна Олександрівна, вихователь Новобузького закладу дошкільної освіти № 10 Новобузької міської ради.
- Змієвська Наталя Володимирівна, вихователь-методист закладу дошкільної освіти № 2 Баштанської міської ради.
- Абрамова Олена Анатоліївна, директор Первомайського закладу дошкільної освіти № 6 Первомайської міської ради.
- Селіванова Світлана Миколаївна, директор Первомайського закладу дошкільної освіти № 3 Первомайської міської ради.
- Кучма Світлана Борисівна, директор Первомайського закладу дошкільної освіти № 2 Первомайської міської ради.
- Козак Світлана Іванівна, вихователь-методист Первомайського закладу дошкільної освіти № 5 Первомайської міської ради.

Інформація про заходи та результати їх проведення:

18–25 лютого 2023 року в дистанційному форматі проведено перше засідання обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти *«Ігрова діяльність як засіб формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку»*.

Мета: підвищення професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти щодо формування патріотичних почуттів у дітей засобами ігрової діяльності.

Результати: під час засідання педагоги розглянули такі пи-

тання:

- планування організаційної та методичної роботи творчої групи на 2023 рік;
- соціально-громадянська компетентність як складова особистісного зростання в період дошкільного дитинства;
- особливості форму-

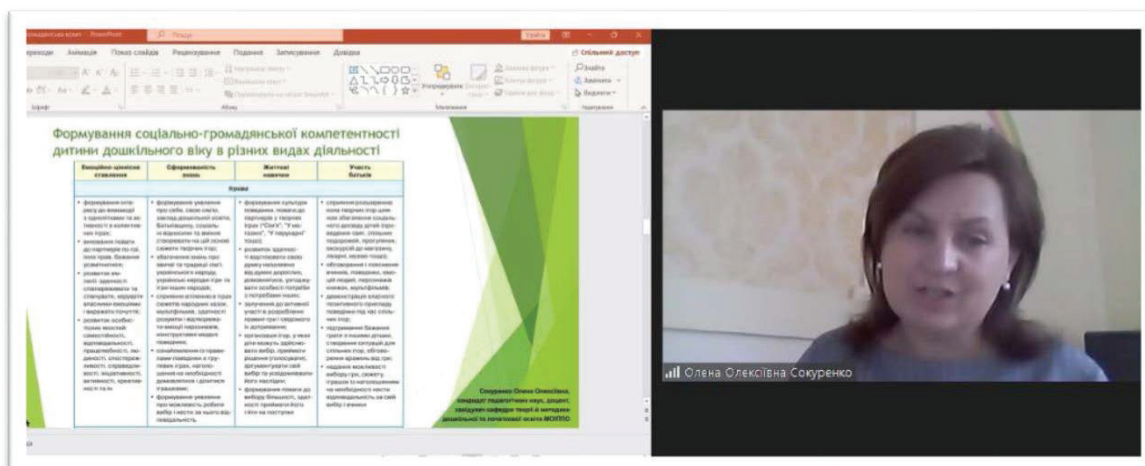
вання патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку в контексті компетентнісного підходу;

- формування патріотичних почуттів у дошкільнят Первомайського закладу дошкільної освіти № 6 «Дзвіночок» Первомайської міської ради (з досвіду роботи);
- проєктування збірника «З Україною в серці: патріотичне виховання дітей дошкільного віку».

У практичній частині педагоги закладів дошкільної освіти:

- обговорили проєктування збірника «З Україною в серці: патріотичне виховання дітей дошкільного віку»;
- навчились виготовляти прості та складні витинанки під час проведення Оленою Давліченою, директором Первомайського закладу дошкільної освіти № 16 Первомайської міської ради, майстер-класу «Мистецтво створення витинанок та їх роль у житті українців».

У заході взяли участь педагогічні працівники закладів дошкільної освіти Миколаївської області; науково-педагогічні пра-

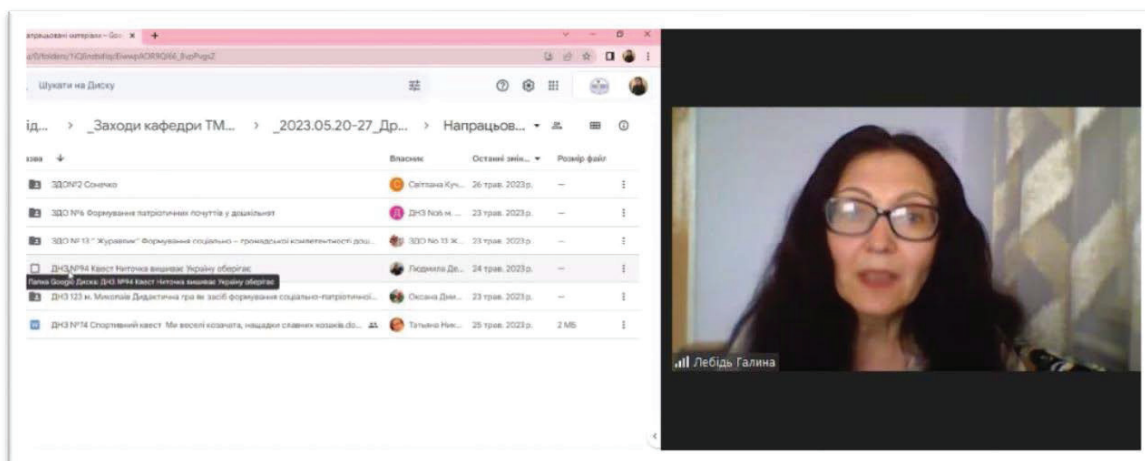
цівники Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (усього 20 осіб).

13–27 травня 2023 року в дистанційному форматі відбулося друге (підсумкове) засідання обласної творчої групи «Ігрова діяльність як засіб формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку».

Мета: підвищення професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти щодо формування патріотичних почуттів у дітей засобами ігрової діяльності.

Результати: під час засідання обласної творчої групи учасники обговорили важливі методичні питання, зокрема:

- соціально-громадянська компетентність як складова особистісного зростання в період дошкільного дитинства;
- особливості формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку в контексті компетентнісного підходу;
- як створити умови в ЗДО з формування національної свідомості дошкільників;

- приклади облаштування патріотичних куточків «З Україною в серці» в ЗДО;
- довідник використання технологій під час патріотичного виховання дітей дошкільного віку;
- створення експрес тесту для дітей дошкільного віку щодо формування соціально-громадянської компетентності дітей; на збагачення розуміння зв'язків: дійсність – мислення – мова.

Дійшли

- розроблення пам'ятки ролі вихователя, батьків у формуванні соціально-громадянської компетентності дітей;
- створення інтелект-карт з тем: вишиванка, символи, обереги, віночок;
- проєктування збірника «З Україною в серці: патріотичне виховання дітей дошкільного віку».

До другого засідання учасниками обласної творчої групи підготовлено напрацювання педагогами ЗДО у вигляді розробок: заняття з народознавства «Народна іграшка», Міні музей «Петріківський розпис», квест «Ниточка вишиває, Україну оберігає», спортивного квесту «Ми веселі козачата, нащадки славних козаків», спортивної розваги «Україна – наша Батьківщина, в кожному серці ти єдина!», дидактичні ігри як засіб формування соціально-громадянської компетентності дітей (використання дидактичних ігор для формування в дошкільників соціально-громадянської компетентності в організації квестів), методичного куферка корисних застосунків, тематичної вечірки художника Андрія Антонюка «Людина починається з добра», Брейн-рингу «Знавці рідного міста», флеш-

мобу «Буккросинг», проєкту «Професії моїх батьків», узагальненого досвіду роботи з батьками «Плекаємо патріотичні цінності в родині змалку», розроблено туристичний похід «Стежинами

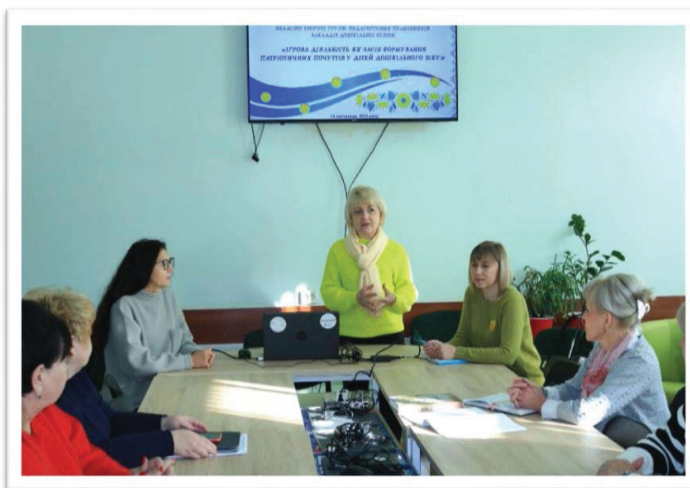
рідного краю підеш, історію рідного краю знайдеш» (екскурсія до Архангело-Михайлівського Пелагеївського жіночого монастиря).

На завершення засідання учасники заходу надали свої пропозиції щодо проєктування збірника «З Україною в серці: патріотичне виховання дітей дошкільного віку», розмістивши їх на Jamboard.

У заході взяли участь педагогічні працівники закладів дошкільної освіти Миколаївської області, науково-педагогічні та педагогічні працівники Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (20 осіб).

14 листопада 2023 року було проведено робочу зустріч обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Ігрова діяльність як засіб формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку».

Мета: підвищення професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти щодо формування патріотичних почуттів у дітей засобами ігрової діяльності

Результати: проєктування збірника «З Україною в серці: патріотичне виховання дітей дошкільного віку».

18–25 листопада 2023 року в дистанційному форматі проведено третє засідання обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Ігрова діяльність як засіб формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку».

Мета: підвищення професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти щодо формування патріотичних почуттів у дітей засобами ігрової діяльності.

Результати: проєктування збірника «З Україною в серці: патріотичне виховання дітей дошкільного віку»; план роботи обласної групи на 2024 рік.

Обласна творча група педагогів
закладів дошкільної освіти Миколаївщини
за інтегрованим курсом «Культура добросусідства»

З 2021 року на базі кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО триває робота обласної творчої групи педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини за інтегрованим курсом «Культура добросусідства».

28 червня 2023 року у День Конституції України, у режимі Zoom-конференції відбулося п'яте розширене засідання обласної творчої групи педагогів закладів дошкільної освіти за інтегрованим курсом «Культура добросусідства в ЗДО»

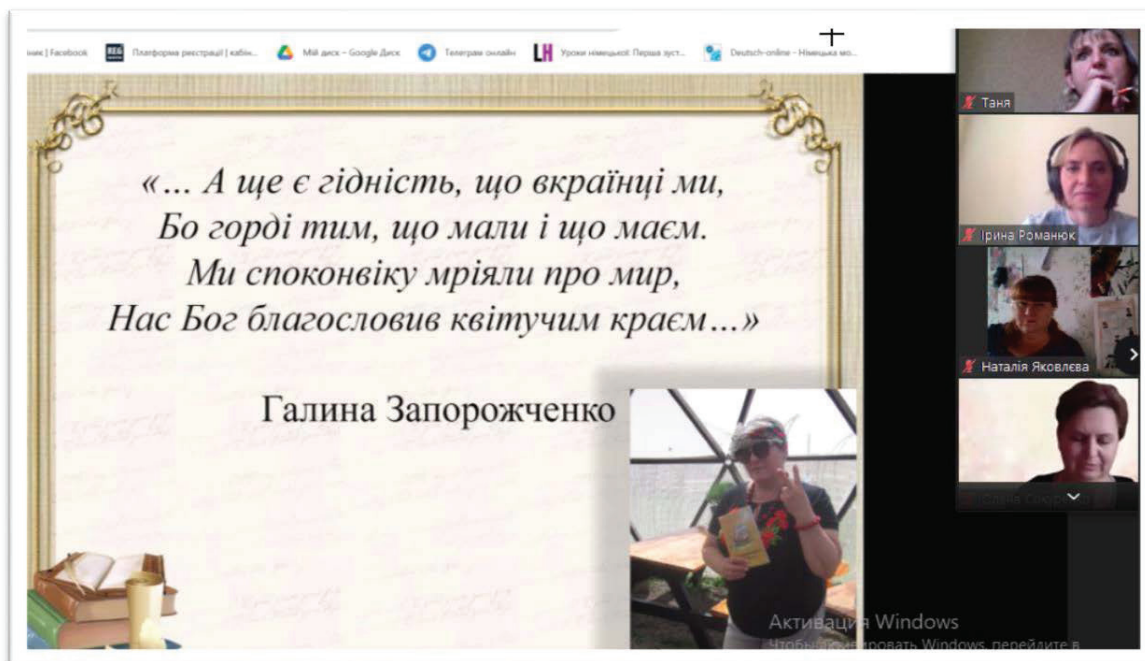
Відкрила захід Олена Сокурєнко, завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, привітавши учасників заходу з Днем Конституції, зі святом, яке відображає визначний момент в історії нашої країни.

Наталія Літвінова, вчитель-реабілітолог, спеціаліст Комунальної установи ІРЦ № 4 Миколаївської міської ради, вихователь-методист Миколаївського ЗДО № 60 Миколаївської міської ради, сертифікований тренер з викладання інтегрованого курсу «Культура добросусідства» представила регіональну парціальну програму та методичні рекомендації з міжкультурної та громадянської освіти дітей дошкільного віку «Український віночок.

Миколаївщина» та розповіла про безбар'єрність – філософію суспільства без обмежень, про внутрішню готовність симпатиків культури добросусідства створювати середовище, у якому буде комфортно всім.

З досвідом роботи у закладі дошкільної освіти Чехії за Британською системою дошкільної освіти учасників заходу познайомила Леся Фулитка, сертифікований тренер з викладання інтегрованого курсу «Культура добросусідства», м. Прага (Чехія).

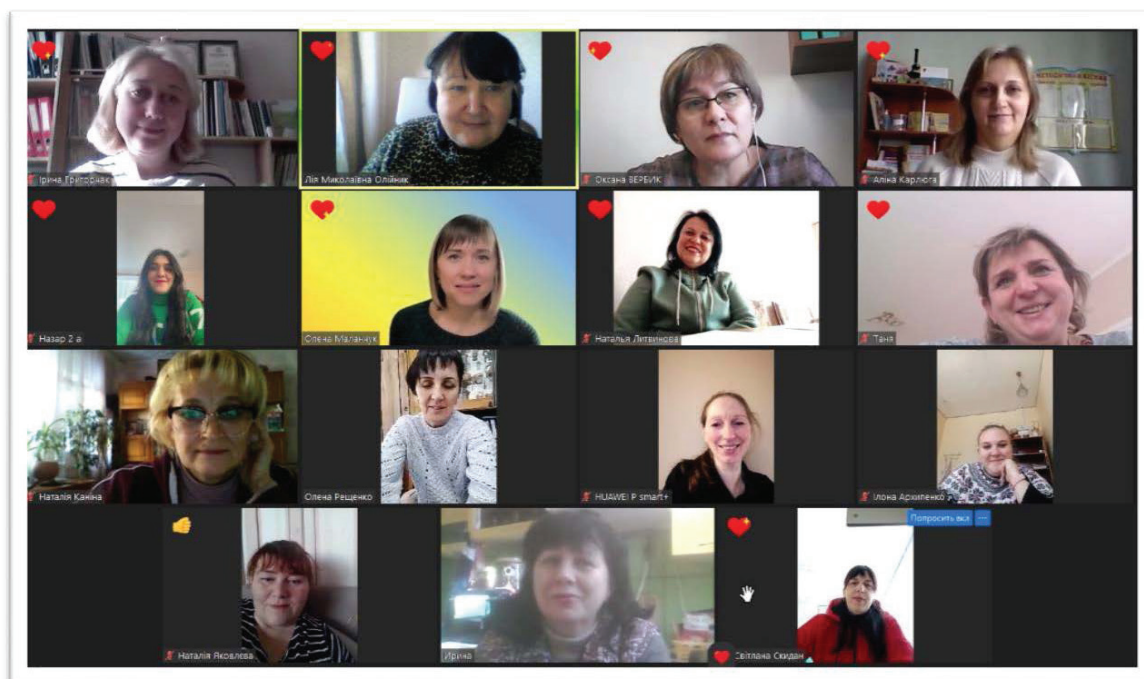
Лія Олійник, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, сертифікований тренер з викладання інтегрованого курсу «Культура добросусідства» поінформувала зібрання про діяльність усеукраїнської робочої групи з оновлення та підготовки до перегрифування усеукраїнської парціальної програми «Український віночок. Регіон» та методичних орієнтирів з міжкультурної і громадянської освіти дітей середнього та старшого дошкільного віку наскрізного інтегрованого курсу «Культура добросусідства».

У форматі «вільний мікрофон» учасники творчої групи поділилися проблемами, досягненнями та перспективами впровадження Культури добросусідства в закладах дошкільної освіти Миколаївщини: Оксана Вербик, фахівець ЦПР пе-

дагогічних працівників Коблівської сільської ради, вихователь-методист Коблівського ЗДО, сертифікований тренер для педагогів дошкілля з «Культура добросусідства», розповіла про літню школу педагогів закладів дошкільної освіти Коблівської ТГ у форматі квесту «Крокуємо стежками рідного краю», під час якого вихователі поринули у світ краси природи і людей рідного краю, а дороговказом стала регіональна парціальна програма «Український віночок. Миколаївщина».

Олена Рещенко, вихователь-методист Южноукраїнського ЗДО № 3, сертифікований тренер з викладання інтегрованого курсу «Культура добросусідства» та Аліна Карлюга, вихователь-методист Первомайського закладу дошкільної освіти № 7, сертифікований тренер з викладання інтегрованого курсу «Культура добросусідства» поділилися досвідом впровадження культури добросусідства у закладах дошкільної освіти.

У роботі творчої групи брали участь педагоги закладів дошкільної освіти, які пройшли навчання в МОІППО з методики викладання програми з міжкультурної і громадянської освіти дошкільнят «Український віночок. Регіон» інтегрованого курсу «Культура добросусідства».

До учасників заходу долучилася Рима Щирук, вихователька Херсонського закладу дошкільної освіти № 22, яка впроваджує курс «Культура добросусідства» в дошкільлі з 2015 року, з метою ознайомлення з досвідом миколаївських колеганок.

Лариса Малюгина, вихователька Миколаївського закладу дошкільної освіти № 64 розповіла про досвід участі в проєкті «Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні», за підтримки UNICEF й можливостях впровадження курсу «Культура добросусідства» у роботу закладу дошкільної освіти.

Керівниця творчої групи Лія Олійник, представила інфографіку навчання в МОППО методики викладання програми з міжкультурної і громадянської освіти дошкільнят «Український віночок. Регіон» інтегрованого курсу «Культура добросусідства» за 2019–2023 роки поставила питання з розширення складу творчої групи з метою реалізації планів подальшої роботи у 2023–2024 навчальному році. За цей час до Культури добросусідства долучилися 68 педагогинь з 38 закладів дошкільної освіти Миколаївщини.

За результатами обговорення учасники заходу ухвалили спільне рішення щодо доопрацювання програми «Український віночок. Миколаївщина».

Захід відбувся у конструктивному діалозі. До роботи творчої групи підключилися педагоги дошкільля із різних куточків України та Європи (у загальній кількості 33 особи).

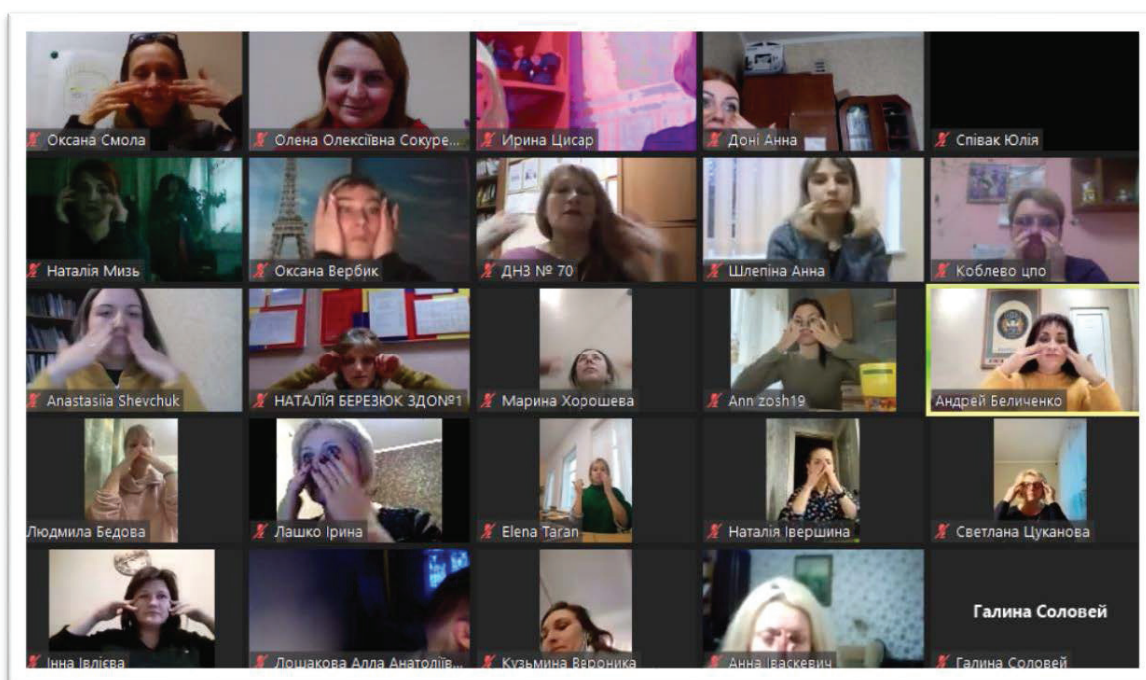
12 січня 2024 року під час робочої наради творчої групи «Культура добросусідства в ЗДО» були обговорені плани з систематизації дидактичних, методичних та навчальних матеріалів до регіональної парціальної програми з міжкультурної і громадянської освіти дітей дошкільного віку в Миколаївському регіоні «Український віночок. Миколаївщина», розробка навчально-методичного комплексу до програми, популяризація програми «Український віночок. Миколаївщина» на рівні регіону та країни.

Обласна творча група педагогів закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи в межах обласного проєкту «Театральна педагогіка»

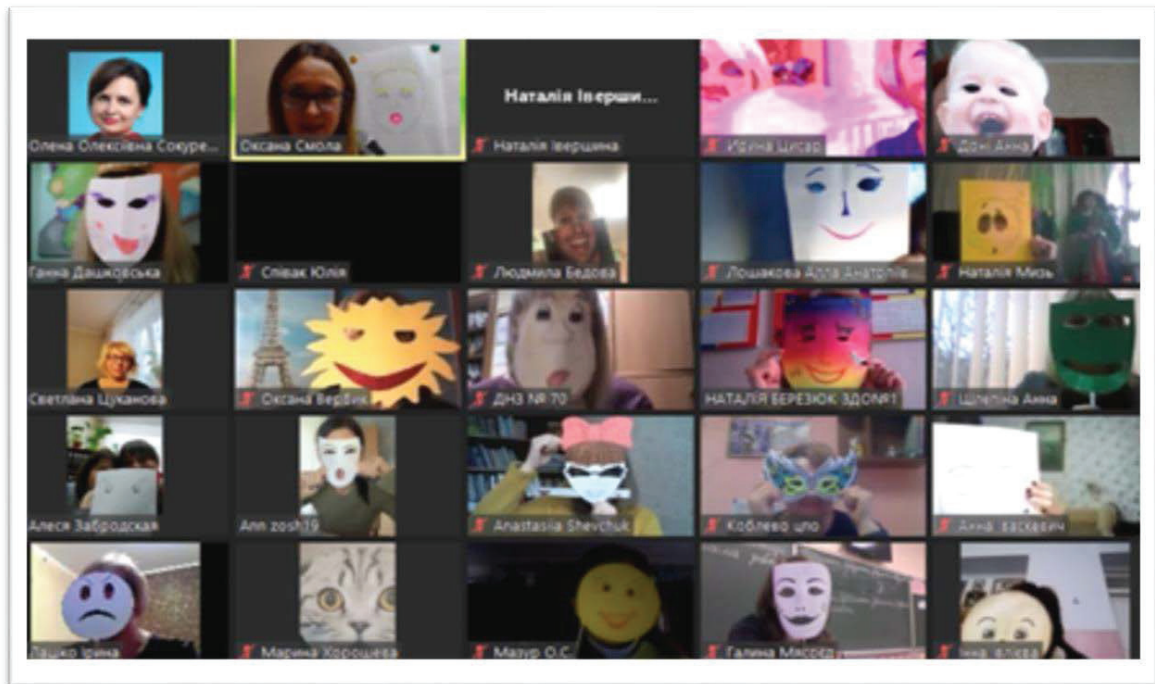
Засідання учасників творчої групи у межах реалізації обласного проєкту «Театральна педагогіка» проводяться відповідно до меморандуму про співпрацю між Миколаївським академічним обласним театром ляльок і Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти в змішаному форматі упродовж 2021-2023 рр.

Програма містить елементи педагогічного компонента програми підвищення кваліфікації.

25–26 листопада 2021 року відбулося перше засідання творчої групи із теми «Поняття про театральну педагогіку. Ознайомлення з найдавнішим та унікальним видом театального мистецтва – театром ляльок».

Мета: збагатити естетичний та емоційно-чуттєвий досвід, навчитися відтворювати й усвідомлювати, передавати свої (літературних персонажів) почуття й емоції під час інсценізації та описувати емоційний стан, різні стилі поведінки персонажів, співпереживати.

Педагогічні працівники ознайомилися з вправами для розвитку емоційного інтелекту та визначили можливі шляхи формування емоційного благополуччя дітей. Учасники перевтілювалися в образи підготовлених масок і занурювалися у світ емоцій. Училися передавати й описувати свої почуття словами, мімікою, жестами, оволоділи вміннями розуміти свої емоції, управляти ними, мотивувати свою діяльність та використовувати помічні засоби та інструменти для розвитку емоційної сфери. Цікаву майстерку підготували фахівці Миколаївського академічного обласного театру ляльок «Світ актора».

Результатом роботи є проєктування вправ учасниками творчої групи з теми «Занурення у світ емоцій» і впорядкування спільного методичного збірника.

27–28 квітня 2022 року в заочному (дистанційному) форматі проводилось засідання творчої групи із теми «Урок / заняття / захід мовою казки».

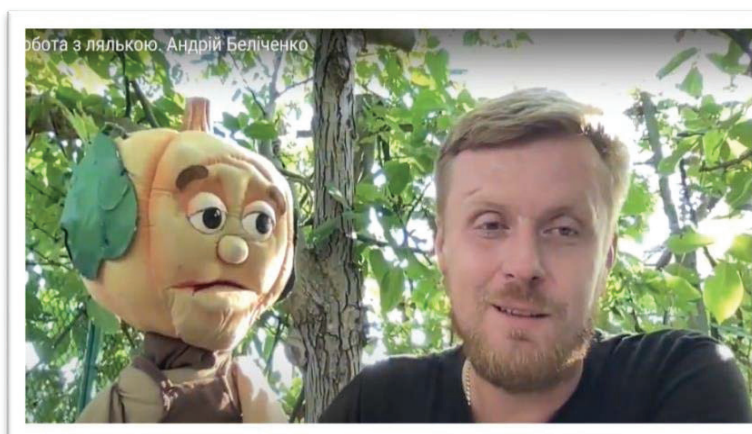
Мета: набуття педагогами практичних навичок організації театралізованої діяльності для розвитку творчих здібностей здобувачів освіти, зокрема акторського досвіду й імпровізації.

Учасники творчої групи ознайомилися із словесними і несловесними засобами спілкування, функціями комунікації як одним із найголовніших чинників успіху в будь-якій сфері сучасного життя, удосконалювали вміння комунікативних навичок та отримали поради від акторів щодо майстерності володіння мовою, жестами, мімікою під час спілкування. Практичні вправи допомогли навчитися імпровізувати та створювати театралізації на основі відомих творів (інсценізована казка, казка на новий лад), розвивали навички організації театральної діяльності під час освітнього процесу.

27–28 вересня 2022 року відбулося засідання творчої групи із теми «Мова ляльки».

Мета: формування професійних компетентностей педагогічних працівників закладів освіти щодо особливостей розвитку навичок організаційно-методичного використання театральної діяльності в дошкільному та молодшому шкільному віці.

Педагоги удосконалили вміння планувати освітній процес з елементами театралізації на різних його етапах, залежно від поставленої мети та індивідуальних осо-

бливостей учнів.

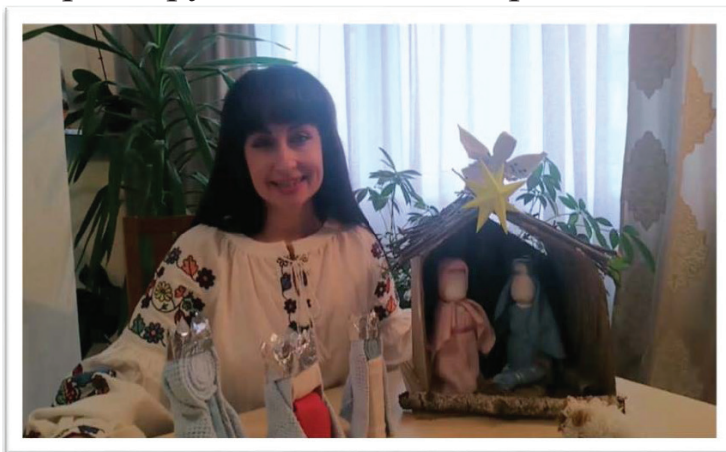
Познайомилися із історією створення ляльки, практичними порадами щодо програвання театралізованих образів під час освітнього процесу. Отримали дієві вправи та ігри для психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу з використанням «Я-образу» та лялькотерапії, організували в групах імпровізацію з ляльками.

Актори Миколаївського академічного обласного театру ляльок провели майстер-клас та продемонстрували покрокове створення ляльок, показали як працювати з ними.

Педагогічні працівники училися створювати образи ляльок із підручних матеріалів та імпровізувати, передавати й описувати свої почуття словами, мімікою, жестами після програвання певної ролі; оволоділи вміннями співпрацювати з лялькою як актори, мотивувати свою діяльність; формували професійну компетентність щодо реалізації театральної педагогіки та педагогіки творчості.

23–24 листопада 2022 року відбулося підсумкове засідання творчої групи із теми «Театралізація на уроці, занятті, заході» у змішаному форматі.

Мета: розвиток та вдосконалення творчих професійних здібностей, педагогічного партнерства, загальнокультурної, комунікативної, інноваційної, емоцій-

но-етичної компетентностей, формування вмінь застосовувати в професійній діяльності театральну педагогіку.

Учасники творчої групи систематизували підходи до планування театралізованої діяльності (форми, методи та засоби навчання). Позналилися як реалізовувати норму «театралізую» під час літературного заняття, як в ігровій діяльності через театралізовані дії познайомити учнів / вихованців із будовою художнього твору. У цьому розібратися допоміг віртуальний посібник «Абетка літературознавства» (автор Василь Шуляр).

Педагоги отримали практичні вправи для організації театралізованих ігор, вчилися моделювати ігри для психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу та можливі шляхи їх використання для зняття стресу та тривоги.

Акторка Миколаївського академічного обласного театру ляльок провела майстер-клас зі створення вертепного лялькового театру та продемонструвала покрокове виготовлення головних героїв, показала як працювати з ними.

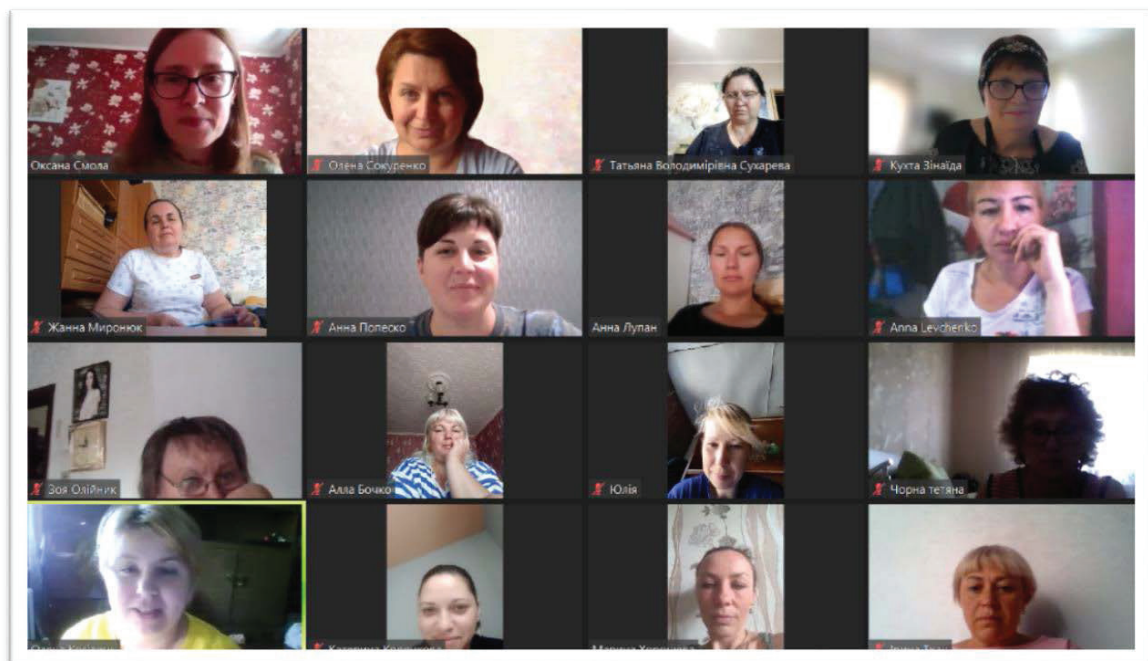

Результатом діяльності є розробка фрагментів уроків / занять / заходів відповідно до тематики засідань та створення спільного методичного збірника «Мовою казки».

18 та 25 березня 2023 року в дистанційному форматі відбулося засідання творчої групи з теми «Основи акторської майстерності».

Мета: формування професійних компетентностей педагогічних працівників закладів освіти щодо особливостей розвитку мовленнєвої компетентності через сформовані наскрізні вміння у вихованців / учнів під час освітнього процесу, особливостей розвитку навичок організаційно-методичного використання театральної діяльності, зокрема ігор ейдетичного напрямку, вправ з акторської майстерності.

Педагоги ознайомилися з особливостями діалогічного мов-

лення, що відіграє значну роль у житті людини, є необхідністю вдосконалення культури мовленнєвого спілкування; пригадали особливості розвитку мовленнєвої компетентності в дошкільному віці й початковій школі; отримали дієві практики щодо систематичного і цілеспрямованого формування мовно-комунікативної компетентності, що зможуть використовувати в освітньому

процесі під час упровадження театралізації для всебічного і гармонійного розвитку особистості.

У ході практичних занять «Розвивальні ігри ейдетичного напрямку» та «Комунікація через мистецтво» учасниці продемонстрували креативність і творчий підхід до виконання завдань у групах, використовували практичні вправи для розвитку акторської майстерності й мовленнєвої компетентності, спрямовані висновку, що через послідовність вправ можна спробувати пізнати внутрішні закони творчості, удосконалювати інтуїтивні здібності, необхідні для будь-якого творчого процесу: уміння володіти своїм тілом і взаємодіяти з іншими, розвивати увагу, пам'ять та уяву, збагачувати мову.

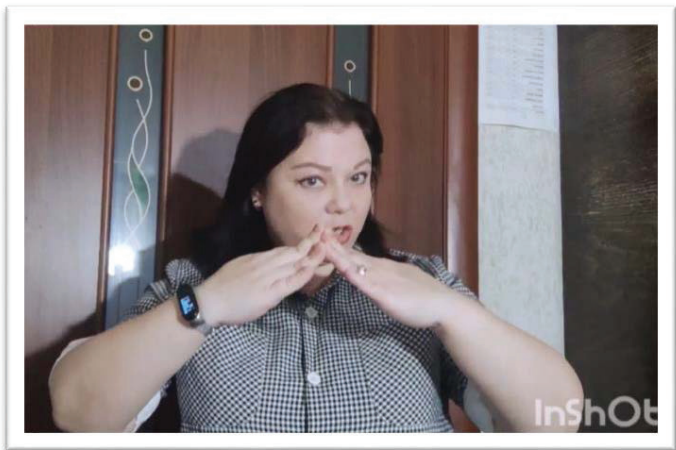

Як правильно поводити себе та триматися на публіці під час виступу або просто в життєвих ситуаціях, правильно дихати, володіти голосом як дієвим інструментом (робота над посиленням звуку) – порадили актори Миколаївського академічного обласного театру ляльок з теми «Ораторське мистецтво», розкрили «секрети» успішних ораторів. Особливо це необхідно для педагогів, які своїм власним прикладом зможуть продемонструвати вміння правильно володіти собою, своїм голосом, здійснювати самоконтроль, саморегуляцію за будь-якої емоційної ситуації.

10 та 17 червня 2023 року в дистанційному форматі відбулося засідання творчої групи з теми «Різновиди театрального мистецтва».

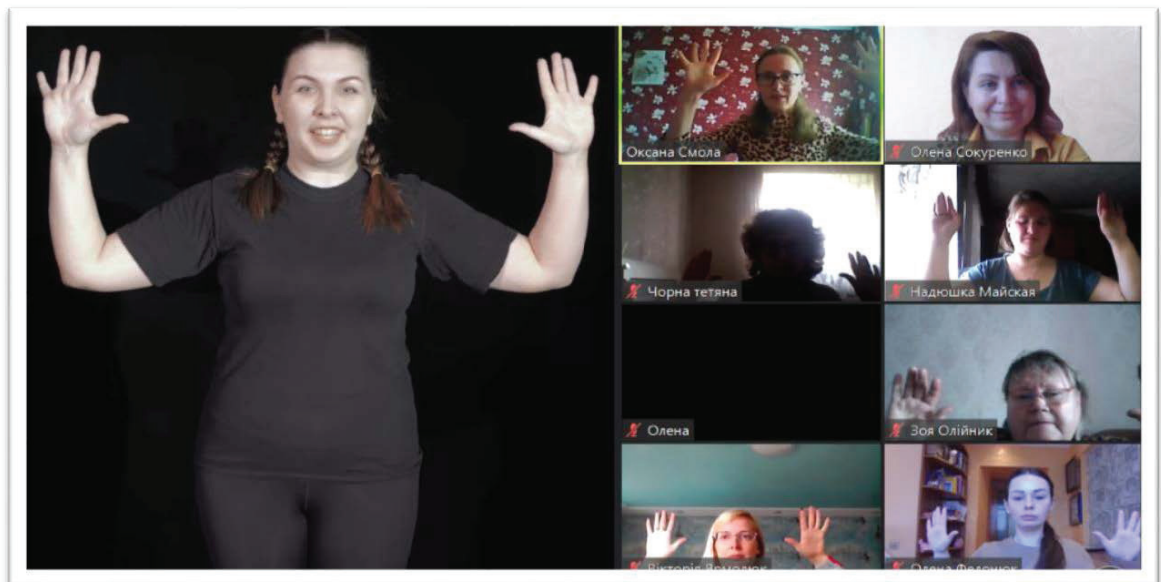

Мета: формування професійних компетентностей педагогічних працівників закладів освіти щодо пошуку ефективних шляхів формування вміння сприймати / аналізувати / інтерпретувати художній твір, експериментувати з тек-

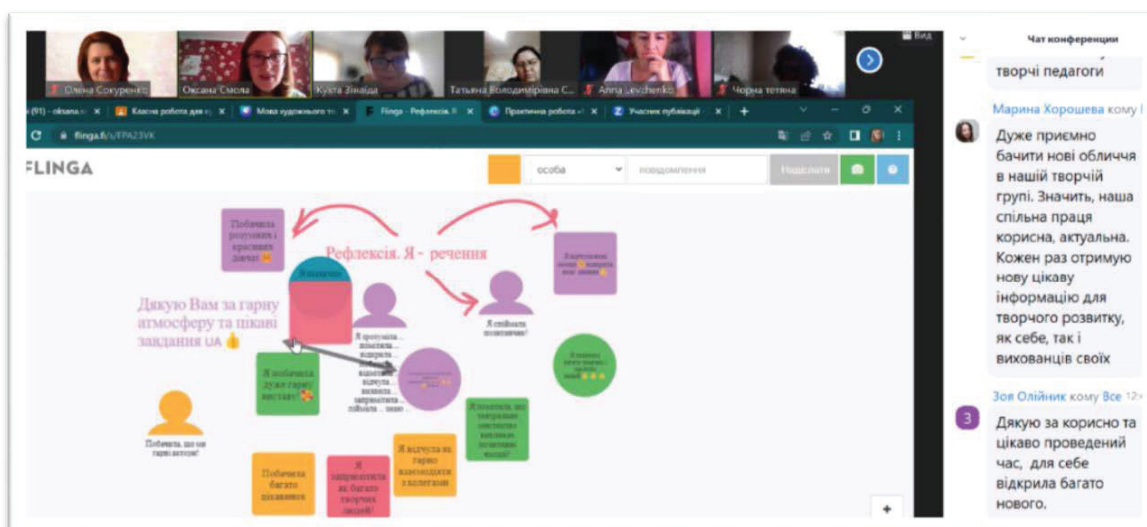
стом, розвивати творчість й інноваційність, критичне мислення і вміння розв'язувати проблеми, комунікативні навички і навички співробітництва у вихованців / учнів під час освітнього процесу.

Педагоги ознайомилися з покроковим сприйманням, аналізом, інтерпретацією художнього твору (драматизація, читання в ролях, творчий переказ, створення власного тексту, модернізація, продовження тексту тощо) та різновидами театрального мис-

тецтва; оволоділи практичними вміннями використовувати мову тіла – міміку, поставу, рухи, навичками несловесних засобів спілкування в ході постановки театральних етюдів; практикували створення колажу та демонстрували планування / розробку / алгоритм упровадження емоційного впливу на читача мовою художнього твору.

Актори Миколаївського академічного обласного театру ляльок підготували практикуми з рекомендаціями: «Різновиди театрального мистецтва», «Уміння використовувати мову тіла: міміку, поставу, рухи. Несловесні засоби спілкування. Театральний етюд» і провели майстер-клас «Театр тіней».

14 та 28 жовтня 2023 року в змішаному форматі відбулося засідання творчої групи в межах обласного проєкту «Театральна педагогіка» з теми «Інтерактивні вистави».

Мета: формування професійної компетентності педагогічних працівників закладів освіти Миколаївської області щодо реалізації театральної педагогіки та педагогіки творчості.

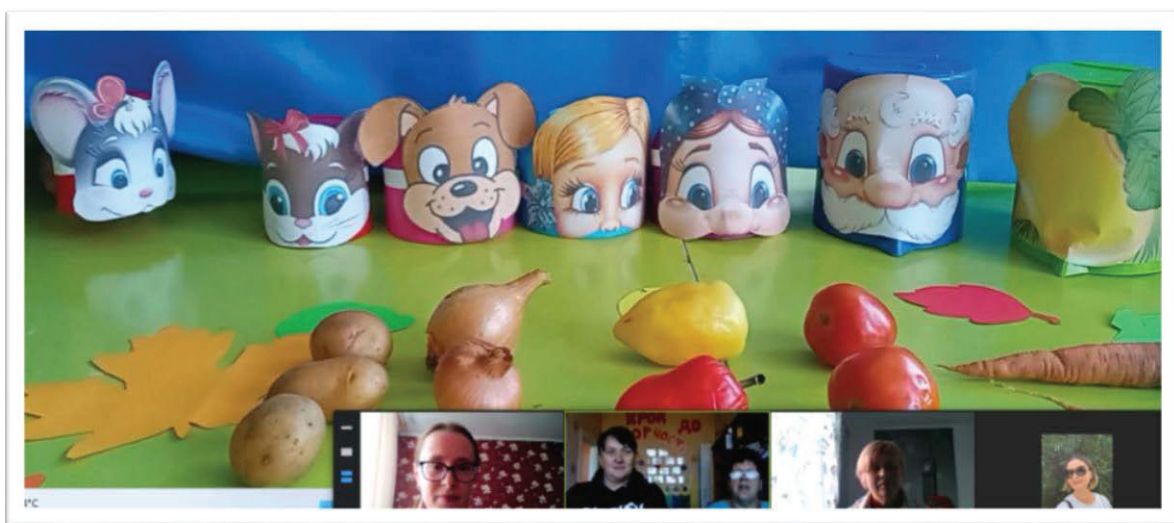
Під час зустрічей розглядалися такі питання:

- Різновиди традиційного і нетрадиційного театру.
- Творчі завдання для інтерактивної вистави.

- Представлення дійства «Плейбек-театр» та участь педагогів у майстер-класі «Інтерактивна вистава», які підготували актори Миколаївського академічного обласного театру ляльок.
- Представлення досвіду роботи педагогами творчої групи.
Набуті знання, отриманий досвід, оволодіння новими / сучасними підходами, практичні навички організації театралізованої діяльності для розвитку творчих здібностей педагога зможуть використовувати в освітньому процесі.

Результатом роботи творчої групи педагогічних працівників закладів загальної середньої, дошкільної освіти, закладів освіти інтернатного типу, позашкільної освіти Миколаївської області є розробка вправ з акторської майстерності, уроків / занять / заходів з використанням театралізації відповідно до тематики засідань та створення спільного методичного збірника «Актор-

ська майстерність + педагогічна творчість: у межах проєкту «Театральна педагогіка».

Сокурєнко О. О., Смола О. М. брали участь в III Міжнародній науково-практичній конференції «Театральна педагогіка у межах воєнного та післявоєнного станів: історія, сучасність, майбутнє», яка була організована у рамках фестивалю «Ното Ludens XII+I» в м. Миколаєві 05 жовтня 2023 року в змішаному форматі під час дискусійної панелі. Тема доповіді - «Популяризація театральної педагогіки: реалізація проєкту «Театральна педагогіка» в Миколаївській області».

Обласна творча група педагогів початкової школи «Від творчого вчителя – до компетентного учня-читача початкової школи»

Відповідно до річного плану роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти на базі МОІППО в дистанційному форматі започатковано діяльність творчої групи педагогів області «Від творчого вчителя – до компетентного учня-читача початкової школи».

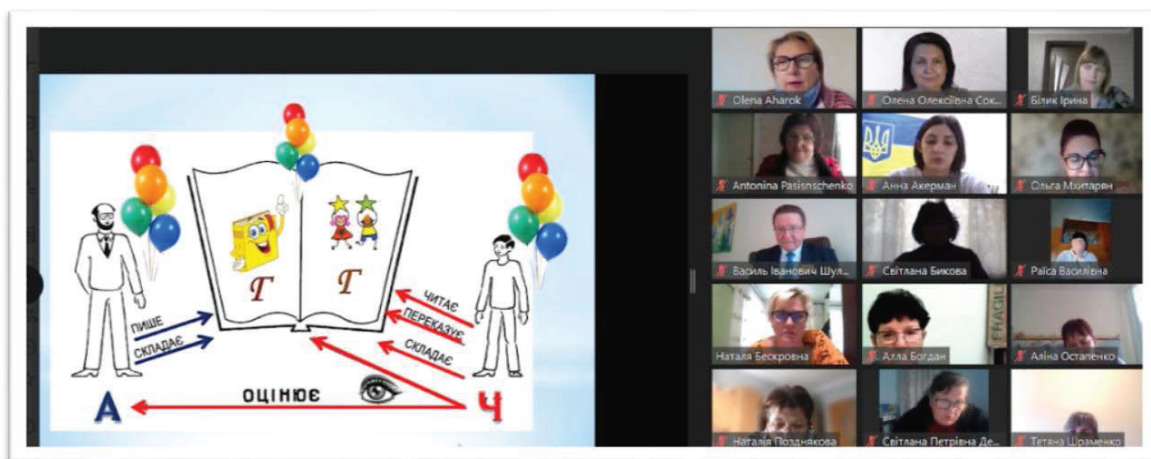
Програма заходу містить елементи фахового компонента програми підвищення кваліфікації.

Мета: формування професійної й мовно-літературної ком-

петентності педагогів, забезпечення науково-методичного супроводу професійного розвитку освітян області, набуття практичних навичок роботи з посібником «Абетка літературознавства» (автор – Василь Шуляр, доктор педагогічних наук, доцент, директор МОППО), схваленим до використання в закладах освіти (лист

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 10 березня 2020 року № 22.1/12–Г–166).

Основні напрями:

- розвиток вміння вибудовувати основні стратегії організації читацької діяльності здобувачів освіти з художнім твором, формувати компетентного учня-читача;
- удосконалення знань щодо впровадження творчого підходу у викладанні української мови і літератури в початкових класах;
- розробка уроку із використанням посібника Василя Шуляра «Абетка літературознавства» у викладанні української мови і літератури в початкових класах.

У **2023 році** проведено зустрічі та консультування в дистанційному форматі.

07–08 квітня та 19–20 травня 2023 року відбулися засідання творчої групи з теми «Посібник «Абетка літературознавства» – крок до осягнення літературних творів учнями початкової школи».

Мета: забезпечення науково-методичного супроводу професійного розвитку освітян області, формування професійної і

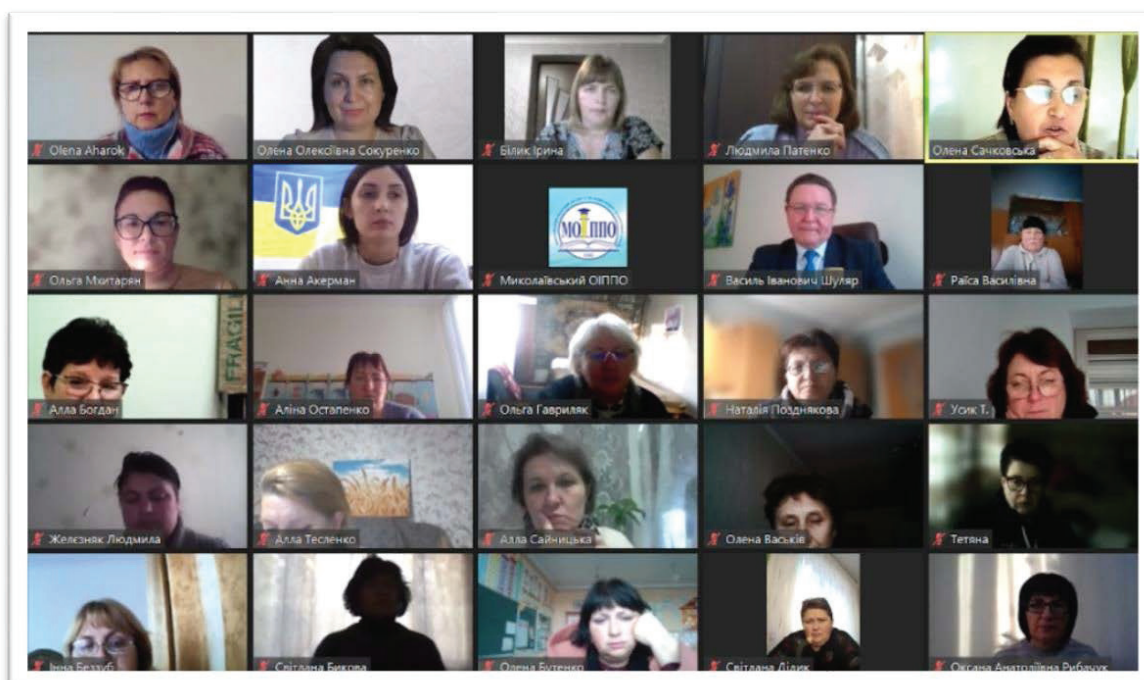

мовно-літературної компетентностей, набуття практичних навичок роботи з посібником «Абетка літературознавства».

Завдання: розвинути вміння вибудовувати основні стратегії організації читацької роботи здобувачів освіти з художнім твором, формувати компетентного учня-читача, професійні, комунікативні, творчі здібності, креативність, ціннісно-орієнтовану, загальнокультурну, когнітивну компетентності.

Учасники творчої групи в інтерактивному форматі ознайомилися з особливостями використання посібника «Абетка літературознавства» для ефективного навчання учнів початкових

класів літературного читання з використанням підготовлених матеріалів, основними стратегіями організації читацької діяльності з художнім твором та практично опрацювали питання «Збагачення духовного світу учнів через естетичне сприймання творів художньої літератури та медіапродуктів».

31 травня 2023 року за запитам учасників творчої групи педагогів області «Від творчого вчителя – до компетентного учня-читача початкової школи» Василь Шуляр, д. пед. н., доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор МОІППО, заслужений

учитель України, автор посібника «Абетка літературознавства», провів консультацію з теми «Особливості використання посібника «Абетка літературознавства» на уроках української мови і літератури в початкових класах та надав рекомендації щодо методики роботи з художнім твором з метою розвитку вміння вчителів вибудовувати основні стратегії організації читацької діяльності здобувачів освіти й удосконалювати знання з упровадження творчого підходу у викладанні.

17–18 листопада 2023 року в дистанційному форматі проведено друге засідання творчої групи педагогів закладів освіти Миколаївської області з теми «Формуємо компетентного учня-читача Нової української школи»

Мета: удосконалити знання щодо формування у молодших школярів читацької компетентності засобом візуального посібника Василя Шуляра «Абетка літературознавства».

Завдання: формування компетентного учня-читача Нової української школи шляхом впровадження творчого підходу у викладанні української мови і літератури в початкових класах та використання прийомів вдумливого читання у контексті реалізації окремих читацьких стратегій.

Для учасників творчої групи проведено інтерактивні заняття та майстер-клас для формування вміння вчити молодших школярів сприймати й опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти) із застосуванням візуального посібника «Абетка літературознавства». Практично опрацьовано питання щодо створення сприятливого мовного середовища у школі через пізнання сучасної дитячої літератури різної тематики та жанрів.

Результатом роботи учасників творчої групи є розробки уроків української мови і літератури в початкових класах із використанням посібника Василя Шуляра «Абетка літературознавства»; створення коміксів для наочного сприймання молодшими школярами художнього світу літературного твору.

Обласна творча група «Молодший школяр у світі культури та мистецтва»

Перше засідання Творчої групи «Молодший школяр у світі культури та мистецтва» відбулося 25 травня 2023 року.

Мета: формування загальнокультурної та мистецької компетентностей педагогів початкової школи щодо оволодіння технікою таврійського розпису для розвитку предметної мистецької компетентності з образотворчого мистецтва, зокрема відтворення основних простих елементів таврійського розпису, національно-патріотичної свідомості у молодших школярів.

Завдання творчої групи:

- набуття педагогами початкової школи теоретичних відомостей з історії розвитку таврійського розпису;

- оволодіння практичними навичками відтворення техніки таврійського розпису;

- залучення педагогічних працівників до відтворення техніки

таврійського розпису у освітньому процесі початкової школи.

Компетентності й освітні продукти, на формування (розвиток, удосконалення) яких спрямована реалізація заходу:

- розвиток та вдосконалення образотворчих здібностей щодо таврійського розпису вчителів початкової школи;
- формування педагогічної та мистецької майстерності у відтворенні техніки таврійського розпису в освітньому процесі початкової школи.

Теоретичні та практичні основи мистецької тематики, що були розкриті на засіданні творчої групи:

- Ітерактивні лекції «Історія виникнення та розвитку тав-

рїйського розпису», «Таврїйський розпис – засіб художньо-естетичного розвитку та національно-патріотичного виховання молодших школярів».

- Майстер-клас «Основи декоративної техніки таврїйського розпису. Рекомендації щодо створення елементів таврїйського розпису. Тематика. Символіка. Колорова гамма».
- Кейс «Інноваційна діяльність щодо використання таврїйського розпису. Мистецькі здобутки».

Вікторія Бондаренко, к.пед.н., доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО, і Віра Ворона, викладач образотворчого мистецтва та декоративного живопису КЗ «Березківський мистецький ліцей», обґрунтували важливість упровадження таврїйського розпису в освітній процес у вигляді програми гурткової роботи саме початкової школи, адже з дитинства формуються естетичні смаки, основоположні мистецькі вміння, національно-патріотичний світогляд, ціннісні ставлення.

Педагоги ознайомилися з історією виникнення, особливостями дослідження, символікою причорноморського розпису; усвідомили відмінності між автентичними й сучасними мотивами

таврійки, дізналися про започаткування розпису Кривоозерського краю (поки що означаємо його як північнотаврійський), його символічними представниками флори та фауни, побачили перші продукти

творчості ручної роботи, оздоблені орнаментами північнотаврійського розпису: дерев'яний посуд, ялинкові іграшки, кухонні дошки, крашанки.

Учителям презентовано зразки творчого використання орнаментів і сюжетних композицій таврійського розпису в декоративному напрямі бісероплетіння (виготовлення жіночих прикрас: гердан, сережок, браслетів, чокерів, краваток, метеликів, запонок, підвісок із мікробісеру).

Вікторія Бондаренко та Віра Ворона відзначили високі художні здібності педагогів до виконання таврійського розпису. Елементи-мазки вони відтворювалися якісно та напручуд енергійно.

Таким чином, було започатковано впровадження технік таврійського й північнотаврійського розписів, організацію науково-методичної роботи (розробка методичного та художньо-творчого забезпечення процесу використання декоративної техніки таврійського та північнотаврійського розписів у мистецькій підготовці педагогів) у освітньому процесі закладів освіти Кривоозерської грома-

ди Первомайського району.

Результатом діяльності Творчої групи є введення тематики таврійського розпису в освітній процес початкової школи на уроках образотворчого мистецтва та

вивчення з учнями основних мазків розпису. Також педагоги оздоблюють кабінети та холи шкіл симетричними композиціями таврійського розпису, експериментують з кольорами та по-новому поєднують елементи орнаментальних композицій.

У 2024 році заплановано вже три засідання творчої групи у рамках Творчої групи в рамках регіонального освітньо-культурологічного проєкту «Таврійський розпис – диво Причорномор'я».

Перше засідання «Особливості композиційної побудови таврійського розпису» передбачає *інтерактивну лекцію* «Особливості орнаментальної та сюжетної композицій таврійського розпису», *майстер-класи* «Відтворення таврійського розпису на ПВХ», «Нанесення таврійського розпису на металеву поверхню».

На другому засіданні «Відтворення композиційної побудови таврійського розпису в техніці бісероплетіння» заплановано провести *інтерактивну лекцію* «Майстерність поєднувати різні техніки в одну мистецьку течію» та майстер-клас «Орнаментальна та сюжетна композиція у техніці бісероплетіння».

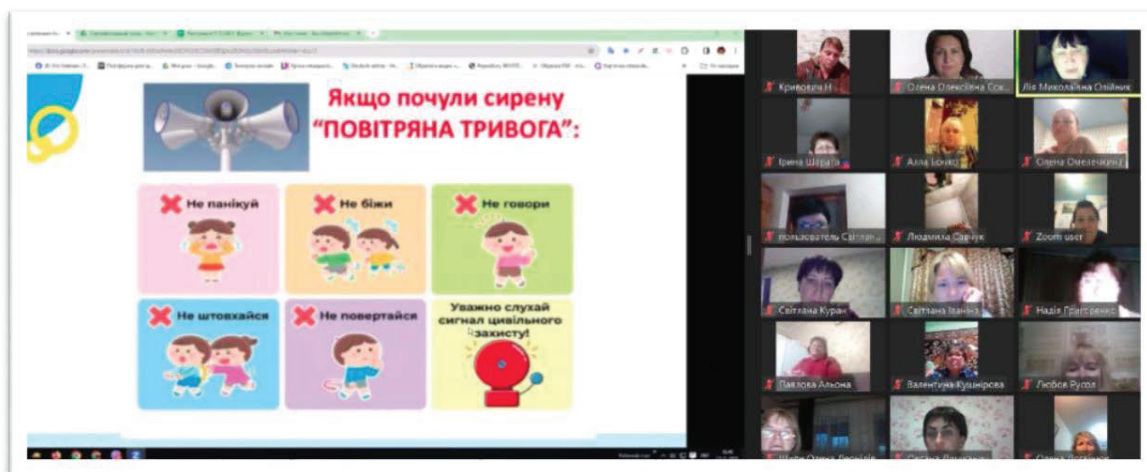
Третє засідання Творчої групи - це *майстер-клас* «Оволодіння технікою канзаші. Створення простих елементів таврійської композиції» та *кейс* «Інноваційна діяльність щодо відтворення таврійського розпису».

Тренінг «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини в умовах війни»

З 6 до 17 листопада 2023 року кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО (тренери Лія Олійник та Олена Сокурєнко) проведено 8 тренінгів у дистанційному синхронному форматі як сертифікований захід «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації» для 300 педагогічних працівниць закладів дошкільної освіти Миколаївщини. Проєкт реалізується Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» за підтримки Дитячого фонду ООН

в Україні (ЮНІСЕФ) та сприяння Міністерства освіти й науки України. (Наказ Міністерства освіти і науки України № 461 від 21.04.2023 року).

Мета заходу: розвиток загальних та професійних компетентностей педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, необхідних для створення, підтримки та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища та надання психолого-педагогічної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема пов'язаних з розгортанням воєнних дій на території України.

Основні завдання:

- поглибити й розширити знання з теорії й практики психоло-

- го-педагогічної підтримки дітей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей і вмінь педагогічних працівників закладів дошкільної освіти для здійснення професійної діяльності в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема пов'язаних з розгортанням воєнних дій на території України;
- вміння добирати ефективні форми, методи та практики для створення, підтримки та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища та надання психолого-педагогічної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Як підтримати дитину в умовах війни?

- Стабільний дорослий.
- Виявлення особливої уваги до дитини
- Позитивний психологічний клімат.
- Щоденні вправи-антистрес.
- Підтримка сформованих навичок.
- Соціальна взаємодія.

Результат: під час навчання опрацювали поняття стресу та травматичної події, акцентували на особливостях надання першої психолого-педагогічної допомоги; обговорили реакції дітей та дорослих на травматичні події, ключові принципи роботи з дітьми в стані дистресу; ознайомились з видами допомоги та техніками зняття напруги та тривожності, методами самопомоги та попередження дистресу і вигорання; зупинилися на особливостях підтримки дітей з особливими освітніми потребами та їх батьків; ознайомились з правилами безпеки у надзвичай-

них ситуаціях, правилами облаштування укриття, удосконалили вміння справлятися з різними поведінковими проявами дітей під час сигналу тривоги; поповнили свої методичні скриньки іграми для дошкільнят, матеріалами з мінної безпеки та корисними ресурсами за темою заходу.

Тренінгові заняття (загальна кількість - 8) проходили в комфортній атмосфері толерантності, спокою та безпеки. Учасниці активно обговорювали пропоновані питання, виконували індивідуальні та групові завдання. За відгуками учасниць тренінгові заняття, крім необхідних в умовах війни нових знань та вмінь, надали позитивних емоцій та ресурсну підтримку.

Науково-методичний супровід реалізації II етапу Усеукраїнського проєкту «Підтримка педагогів закладів дошкільної освіти та супровід дітей у надзвичайній ситуації»

З 17 жовтня 2023 року Олійник Л. М. здійснює організаційну підтримку та консультування учасників II етапу Усеукраїнського проєкту «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків, педагогів в умовах надзвичайної ситуації» у Миколаївському регіоні, що організований Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» за підтримки Дитячого фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ) та сприяння МОН України.

Мета проєкту: надання психолого-педагогічної підтримки

учасникам освітнього процесу в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема пов'язаних з розгортанням воєнних дій на території України.

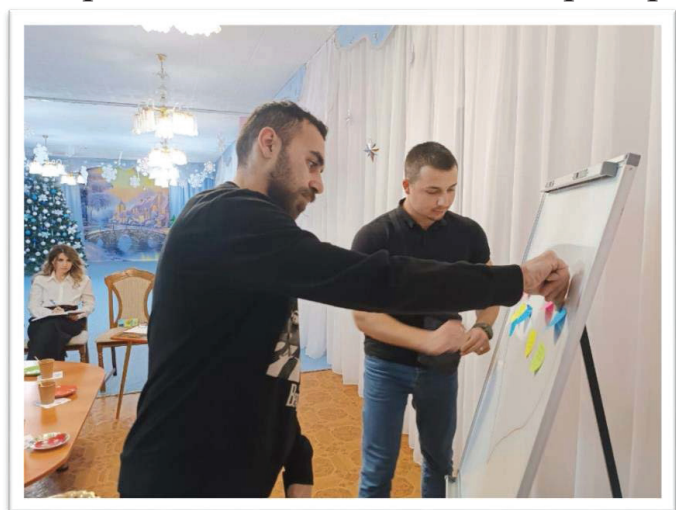
Дорослі в силах допомогти дітям якомога менше відчувати небезпеку, якої вони зазнають че-

рез війну. Попри всі випробування війни, дорослим необхідно пам'ятати, що кожна дитина потребує захисту, доступу до освіти, має право на безпеку та підтримку. Діти дошкільного віку здатні зчитувати емоційний стан дорослих. Якщо психологічні ресурси дорослих на низькому рівні, то їм складно надати належну підтримку дітям. Ефективна робота з дітьми починається лише тоді, коли дорослі транслиують упевненість, зібраність, спокій і надійність. В умовах війни дорослі мають об'єднати зусилля, аби діти були захищені від експлуатації, насильства, принижень, мали доступ до якісної освіти, опановували важливі навички для повноцінного розвитку, почувалися безпечно та інтегрувалися в місцеві громади. Для цього заклади дошкільної освіти мають стати затишним та безпечним місцем, де розуміють і підтримують усіх дітей. Позаяк перебування в закладі дошкільної освіти важливий етап у житті кожної дитини, адже саме там вона вчиться взаємодіяти в колективі та спілкуватися з однолітками й дорослими. Саме зараз надзвичайно важливо, аби діти дошкільного віку продовжили відвідувати такі заклади освіти. У період невизначеності це нагадає їм про мирне життя, поверне почуття безпеки та приналежності.

У зв'язку з цим організовано педагогічними працівниками закладів дошкільної освіти, які проводять очні зустрічі з батьками вихованців з метою надання психолого-педагогічної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах надзвичайної ситуації, зокрема пов'язаної із розгортанням воєнних дій на території України.

Програму зустрічей розроблено відповідно до державної політики в умовах воєнного стану в Україні, а також згідно з положеннями чинного законодавства (Конвенція ООН про права дитини,

Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю; закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», Базовий компонент дошкільної освіти, що є Держав-

ним стандартом дошкільної освіти в Україні).

Учасниці проєкту:

- Турчанович Тетяна Леонідівна, вихователь-методист ЗДО № 140 «Малятко», м. Миколаєва;
- Молчанова Альона Володимирівна, вихователь-методист ЗДО № 118 «Соколятко», м. Миколаєва;
- Архипенко Майя Олександрівна, вихователь-методист ЗДО №11 «Дивограй» м. Первомайська;
- Павлова Альона Леонідівна, вихователь-методист Новобузького ЗДО № 6 «Джерельце» Новобузької міської ради;
- Тамбовцева Олена Олександрівна, вихователь-методист ЗДО № 68 м. Миколаєва;
- Рещенко Олена Андріївна, вихователь-методист ЗДО № 3 «Веселка» Управління освіти Южноукраїнської міської ради ім. Б. Грінченка;
- Григорчак Ірина Володимирівна, вихователь-методист ЗДО №1 «Ластівка» м. Первомайська;
- Куліна Надія Веніамінівна, вихователь-методист Кривоозерського ЗДО № 4 «Казка»
- Пяточенко Ольга Михайлівна, вихователь-методист ЗДО № 112, м. Миколаєва
- Левицька Наталя Миколаївна, вихователь-методист ЗДО №

148, м. Миколаєва
Усі учасниці II етапу проекту пройшли сертифіковане навчання у Zoom Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти: 6, 10, 13, 17 листопада 2023 року та продовжують навчатися на дистанційному курсі для тренерів по роботі з батьками ВФ «Крок за кроком» та паралельно з 30 листопада 2023 року проводять очні зустрічі з батьками вихованців.

Теми очних зустрічей з батьками вихованців ЗДО за проектом «Підтримка педагогів закладів дошкільної освіти та супровід дітей у надзвичайній ситуації»:

- Як впливає війна на дітей і дорослих. Чому ми відчуваємо те, що відчуваємо.
- Техніки зцілення для дітей та дорослих.
- Плекаємо стійкість до стресу: що робити, щоб не вигоріти.
- Що робити, коли дитина поводить себе агресивно.
- Як підтримувати дитину, яка сумує.
- Як слухати дитину, щоб вона говорила, та як розмовляти з дитиною, щоб вона чула
- Як пояснити дитині, що відбувається і чи варто говорити з дітьми про війну.
- Дитина почала боятися і стала полохливою. Що робити, та як підтримувати.
- Чутливий сон та проблеми із засинанням у дітей.
- Як підтримувати себе та дитину, коли ви змушені були залишити домівку.

Науково-методичний супровід участі педагогів закладів дошкільної освіти у проєктах ЮНІСЕФ

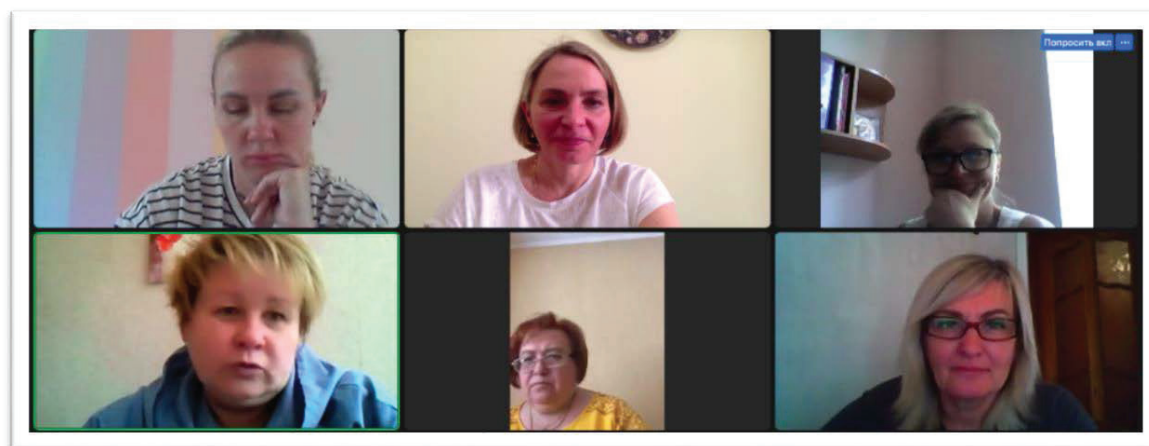

6 квітня 2023 року відповідно до листа МОН від 31.03.2023 № 4/867-23 «Про організацію роботи з дітьми, які не відвідують ЗДО з різних причин, на базі дитячої локації «Спільно» педагоги ЗДО № 49, 94 стали першими в Україні, які почали здійснювати освітній процес з дітьми дошкільного віку у рамках програми дитячого фонду ООН ЮНІСЕФ для підтримки сімей з дітьми, які постраждали від війни.

За короткий термін - тиждень до початку роботи було здійснено організаційну підтримку колективів з боку управління освіти Миколаївської міської ради, консультативну та методичну підтримку ЦПРПП.

Іриною Романюк були розроблені методичні рекомендації з планування та організації освітнього процесу у нестандартних умовах, презентація представлена у Дайджесті проєкту

Відеокоментар Ірини Романюк щодо змісту діяльності педагогів за технологією «Зустрічі РАДості» представлено на ютуб-каналі.

Людмила Деньговська, директорка ЗДО №94, упродовж всього часу участі у проєкті, ділиться досвідом реалізації поставлених завдань з колегами міста, області та країни.

З метою залучення дітей до дошкільної освіти, які не відвідували заклад очно та не були охоплені дошкільною освітою, виконання вимог державного стандарту дошкільної освіти (Базового компонента дошкільної освіти), підтримки батьків з питань розвитку дітей, зокрема перед вступом дітей до першого класу, враховуючи лист МОН України «Про реалізацію проєкту ЮНІСЕФ» від 04.04.2023 №4/941-23, 5 закладів дошкільної освіти №1, 20, 64, 65, 103 увійшли до переліку закладів дошкільної освіти, які з травня 2023 року організовували роботу з дітьми у рамках проєкту ЮНІСЕФ «Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні», який реалізується ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти» за підтримки Міністерства освіти і науки України, Українського інституту розвитку освіти.

Іриною Романюк узагальнено матеріали започаткування діяльності у презентації, яка представлена на сторінці МОН України

З червня 2023 до руху проєкту за підтримки ВГО АПДО, враховуючи вагомі досягнення дошкільця міста Миколаєва, доєдналися педагоги ще 4 закладів дошкільної освіти № 47, 74, 77, 133. Для закладів дошкільної освіти, які понад рік знаходилися на простой, була написана пісня підтримки та єднання Ну ж, дівчата, єднайтесь! Пісня єднання та підтримки педагогів дошкільної освіти. Для пісні

використана мелодія пісні «Ну ж бо» українського співака етно-стилю Олександра Люббоженко — Козак Сіромаха; слова пісні написані Наталією Камінською, музичним керівником ЗДО №144 міста Миколаєва, яка і стала виконавицею. Ідея пісні підтримки та єднання педагогів дошкілля та фотопрезентація Ірини Романюк.

З листопада 2023 року педагоги сімох закладів дошкільної №47, 49, 64, 65, 133, 94, 79 продовжили очні зустрічі з дітьми у рамках проєкту ЮНІСЕФ.

Ірина Романюк здійснює консультативний та презентаційний супровід діяльності педагогів закладів у цьому проєкті.

У травні 2023 року за ініціативи ЦПРПП організовані тренінги від міжнародної неурядової гуманітарної організації IsraAID за програмою психосоціальної підтримки педагогічних працівників Protection program Manager, які відбувалися на базі ЗДО №5. Іриною Романюк був розроблений опитувальник «Керівник закладу освіти як лідер організації психосоціальної підтримки» та відповідно до результатів підготовлено та проведено тренінги у червні та серія тренінгів у жовтні-листопаді 2023 року:

1. CFS (Child Friendly Space) тренінг. Навчання щодо діяльності в мобільних бригадах «Простір дружній до дитини» (2024). Педагоги ЗДО №22, 64, 65, 74, 77, 78, 79, 83, 84, 101,

- 103, 133 (25, 26 жовтня, 2 листопада 2023).
2. Тренінг з першої психологічної допомоги. Моделі першої психологічної допомоги 3L (Look, Listen, and Link - дивись, слухай, встанови зв'язок) та 6C (модель Моше Фархі; Control-Commitment-Challenge-Communication-Continuity-Cognition - контроль - зобов'язання - проблематизація - комунікація - неперервність - усвідомлення); особливості першої психологічної допомоги дітям. 15 учасників (14 листопада).
 3. Тренінг з навичок управління конфліктами: основні поняття, позиції, інтереси, потреби в конфлікті; аналіз конфліктів в освітньому середовищі; методи врегулювання конфліктів в освітньому середовищі. 15 учасників (15 листопада)
 4. Дводенний тренінг для керівників ЗДО «Базові навички вирішення конфліктів та ведення діалогів». 22 учасників з 11 закладів (21-22 листопада).

13 листопада 2023 року відбулася зустріч керівників ЗДО №84, 94, 148, які працюють у різних умовах та формах взаємодії з учасниками освітнього процесу, зі спеціалістами Save the Children, які допомагають у питаннях розроблення політик безпечної взаємодії з дітьми в умовах дитячого садка, запобігати насильствам. Обговорювали етичний кодекс працівників, процедури прийняття на роботу та навчання норм безпечної поведінки, про можливі ризики та алгоритми дій у випадках небезпечної поведінки.

Виступи Ірини Романюк у ролі спікера, консультанта на різноманітних заходах обласного та Всеукраїнського рівнів формуються у відеофонд консультацій з актуальних питань

управлінських та освітніх процесів, матеріали фахівці дошкілля мають можливість переглядати у зручний для них час. Починаючи з січня 2023 року відбулося сім виступів:

06.02.2023 —

Міркування та коментарі за темою «Чи все так просто з критеріями якості дошкільної

освіти. Аналіз афішованих професійних джерел» 07.02.2023 — спікер вебінару «Професійні спільноти педагогів у системі методичної роботи ЗДО» (І частина)

14.02.2023 — спікер вебінару «Моніторинг професійної компетентності педагога ЗДО»

09.03.2023 — Результати опитування вихователів-методистів ЗДО про діяльність педагогічної ради. Коментар

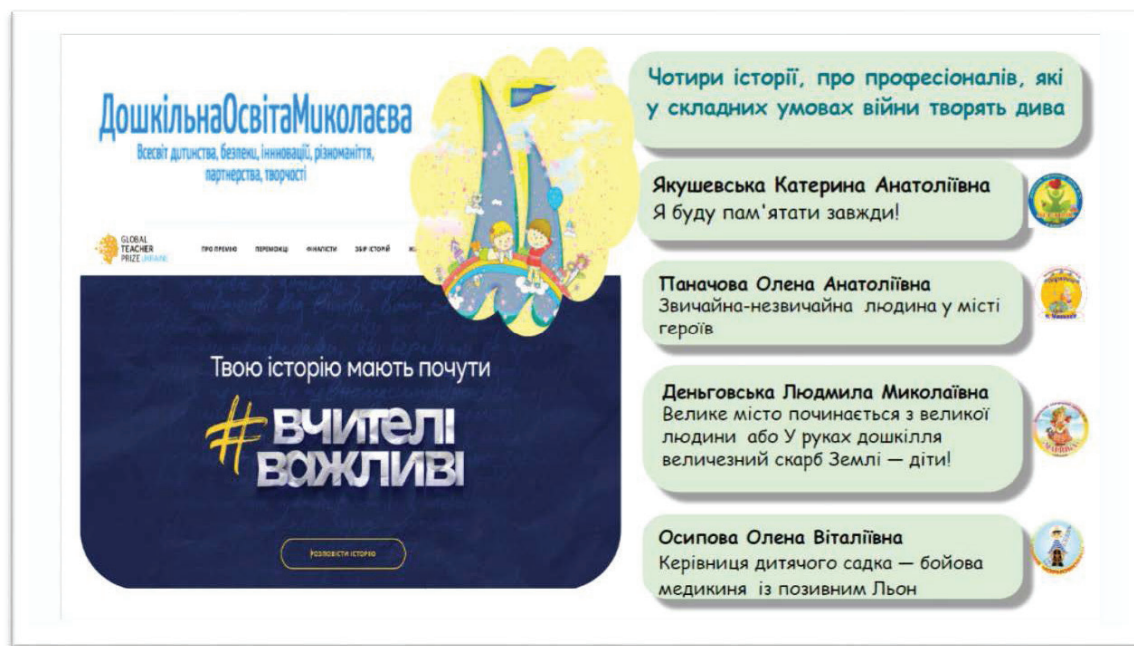
09.03.2023 — спікер вебінару «Професійні спільноти педагогів у системі методичної роботи ЗДО» (ІІ частина)

06.04.2023 — Проєкт «Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні» на точках СПІЛЬНО. Досвід Миколаєва. Коментар.

28.04.2023 — виступ у ролі лектора на курсах підвищення кваліфікації регіональних тренерів щодо забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні за темою «Програма розвитку закладу дошкільної освіти. Акценти практичного втілення»

21.11.2023 - спікер вебінару «Програма розвитку ЗДО: 8 запитань та більше відповідей», проведений у рамках всеукраїнського відкритого фан-клубу Дошкілля Всеукраїнської Громадської Організації Асоціація Працівників Дошкільної Освіти.

29.11.2023 - спікер та модератор Всеукраїнської науко-

во-практичній онлайн-конференції (з міжнародною участю) «Феномен раннього дитинства: витоки, виклики, виміри», виступ «Виміри підвищення кваліфікації вихователів: супровід дітей раннього віку»

Під час підвищення кваліфікації для регіональних тренерів за Типовою програмою навчання, яка спрямована на напрацювання єдиних підходів щодо забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах воєнного стану в Україні, Ірина Романюк була запрошена для читання лекції за темою «Програма розвитку закладу дошкільної освіти. Акценти практичного втілення».

У січні-квітні 2023 року Іриною Романюк опрацьовано та надано коментарі до проєктів Закону України «Про дошкільну освіту», професійного стандарту «Вихователь-методист закладу дошкільної освіти» та сформовано пропозиції до професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти».

Упродовж вересня-грудня 2023 Ірина Романюк працювала у складі робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій з підготовки проєкту Закону України «Про дошкільну освіту» до другого читання (№ 8030 від 13.09.2022 р.).

Ініціативою ВГО АПДО стало висвітлення на різних

освітнянських платформах діяльності фахівців дошкільної освіти. Ірина Романюк супроводжувала та ініціювала написання історій про педагогів дошкілля міста Миколаїв, які в умовах війни продовжували свою професійну справу та знаходили можливість здійснювати унікальні кроки в інших справах.

2 жовтня 2023 року на станції метро «Золоті Ворота» Київського метрополітену відбулося відкриття виставки вчительських історій воєнного часу «Вчителі важливі!». Історії вчителів, які представлені на виставці, було зібрано в межах цьогорічної премії Global Teacher Prize Ukraine від ГС «Освіторія». В експозиції представлені історії дев'ятох учителів з різних куточків України, зібрані в межах Global Teacher Prize Ukraine цього та минулого років, серед яких історія Олени Осипової, керівника дитячого садочка з Миколаєва, яка вирішила стати на захист країни й наразі є бойовим медиком з позивним «Льон».

Катерина Якушевська, вчителька-логопедина ЗДО №103 стала лауреаткою національної премії Global Teacher Prize Ukraine (щорічна національна премія для вчителів — агентів освітніх змін) 2023 в номінації «Вибір серцем».

Історії наших колег висвітлені на сайті «Дошкільна освіта Миколаївщини».

Інтерактивна раптівка з вивчення стратегії гендерної рівності педагогічними працівниками ЗДО

18-29 листопада 2023 року на виконання операційного плану заходів на 2022-2024 роки з реалізації Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти у закритій педагогічній спільноті на Фейсбуці «Дошклярики Миколаївщини» Олійник Л. М., в асинхронному режимі було проведено інтерактивну раптівку за темою **«Як ви розумієте рівні права та можливості жінок і чоловіків»**.

Мета раптівки: організація просвітницької діяльності, інформаційна підтримка працівниць і працівників закладів дошкільної освіти з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, правових аспектів гендерної рівності.

Інтеграція до європейського співтовариства потребує істотної перебудови усіх соціальних інституцій та процесів на нових, демократичних принципах, вільних від будь-якої форми дискримінації, зокрема за ознакою статі. Такою є політика держав — членів Європейського Союзу, які проголосили одним з основних засобів демократизації суспільства політику гендер-

ного мейнстримінгу (gender mainstreaming policy) як системну стратегію створення рівних можливостей для жінок і чоловіків, подолання асиметрії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та дискримінації за ознакою статі в усіх сферах життєдіяльності суспільства. Саме тому в контексті європейського спрямування розвитку українського суспільства особливо Інтерактивна онлайн гуртівка

«Професія обрана серцем»

27 вересня 2023 року у закритій педагогічній групі у Фейсбучі «Дошколярики Миколаївщини» до Дня Дошкілля Олійник Л. М., Маланчук О. В., Романюк І. А. було проведено інтерактивну гуртівку «Професія обрана серцем» для учасників групи – педагогічних працівників закладів дошкільної освіти Миколаївщини.

Мета заходу: згуртувати учасників спільноти, поділитися власним досвідом у професії, отримати позитивні емоції, підтримати одна-одну у ситуації воєнного стану.

Офіційно День дошкілля щорічно відзначається 27 вересня. Нормативним підґрунтям свята є постанова Кабінету Міністрів

України від 13.04.2011 № 629 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми розвитку дошкільної освіти на період до 2017 року» та резолюція І Всеукраїнського з'їзду працівників дошкільної освіти, 2010 рік.

Наші душі й серця, у череді воєнних буднів потребують

позитивних подій таї значущості набуває впровадження у сфері освіти принципів забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Результат: відео-привітання з Днем дошкільця 2023 та створення інтерактивної Google-Презентації на Google-Диску кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО де відтворено власне розуміння, питання, користуючись текстом стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року. Обговорення питання проходило в окремому чаті спільноти.

У заході взяли участь 59 педагогинь закладів дошкільної освіти Миколаївської області.

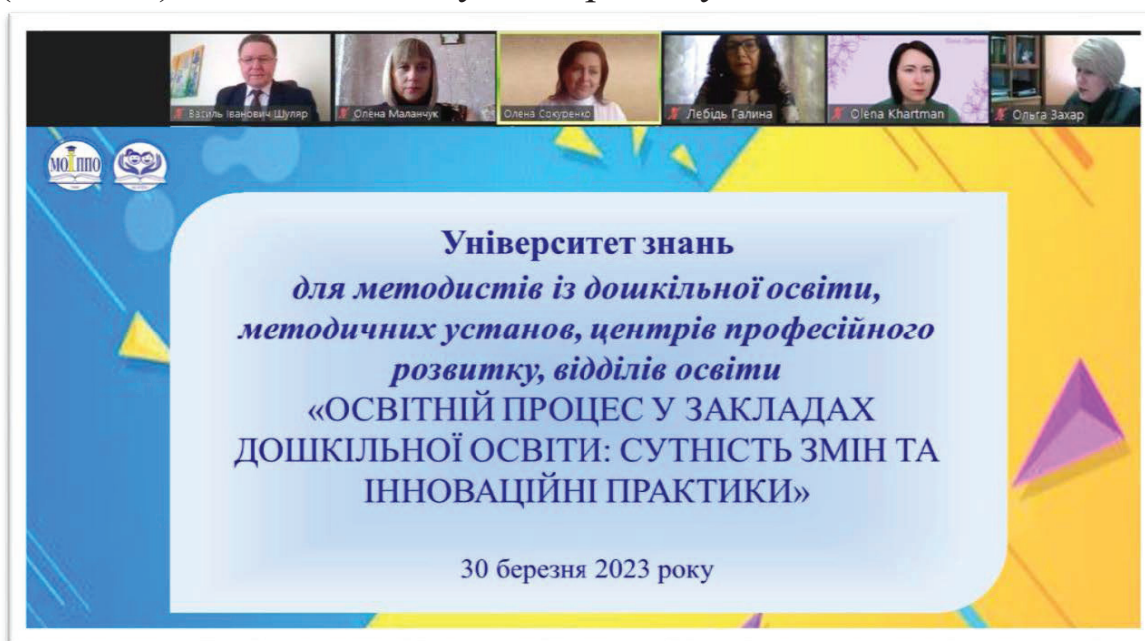

НАПРЯМ 4. КООРДИНАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НАДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ МЕТОДИСТАМ ІЗ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ МЕТОДИЧНИХ УСТАНОВ, КОНСУЛЬТАНТАМ ЦЕНТРІВ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, СПЕЦІАЛІСТАМ ВІДДІЛІВ ОСВІТИ

Надання науково-методичних консультацій із питань дошкільної освіти

Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО є центром науково-методичної допомоги районним (міським) методичним службам регіону.

Робота методистів кафедри з питань дошкільної освіти організовується згідно з вимогами законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», інших нормативно-правових актів.

Метою роботи методистів кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти є:

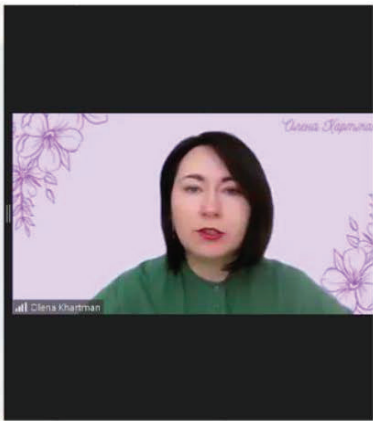

СТАНДАРТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

В Стандарті вперше визначено **не лише вимоги** до результату дошкільної освіти, тобто до рівня розвиненості, освіченості та вихованості дитини, а й окреслено **обов'язкові умови**, які забезпечуватимуть досягнення бажаного **результату**.

В основі – **ідея солідарної відповідальності** держави, громади, родини, фахівців педагогічної освіти й інших професій, причетних до піклування, догляду та розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

05

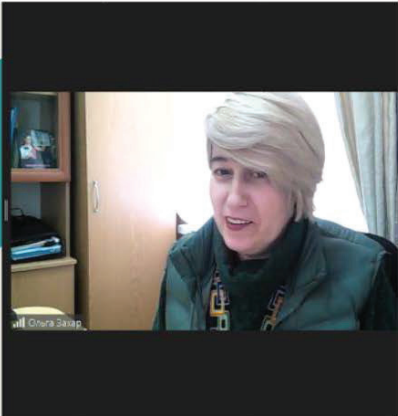
- надання науково-методичної допомоги педагогічним працівникам щодо їх професійного розвитку, підвищення кваліфікації, професійної компетентності;
- забезпечення науково-методичної підтримки щодо реалізації педагогічних ініціатив та апробації навчальної літератури, методичних розробок тощо;
- надання методичної, інформаційної та консультативної допомоги та психологічної підтримки в умовах воєнного стану під час навчання в МОІППО у дистанційному режимі.

У 2023 році Маланчук О. В. та Лебідь Г. С., методисти кафедри, систематично надавали консультативну допомогу педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти з питань організації безпечного освітнього процесу, здійснювали якісне методично-консультаційне забезпечення та супровід роботи слухачів (педагогів закладів дошкільної освіти) під час дистанційного навчання; проводили особисте спілкування в режимі on-line, вико-

ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДОШКІЛЬНУ ОСВІТУ

ОЛЬГА ЗАХАР, к.пед.н., заступник директора з науково-педагогічної роботи

ристовуючи мережеві технології дистанційного навчання (служб та сервісів Інтернет: електронна пошта, форум, чат тощо; платформу дистанційного навчання Classroom, відеоконференції).

Формальна освіта - передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта - може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ»

Ліна Мельник Сабітук

Надавали методично-консультативну підтримку щодо:

- організації освітнього процесу в умовах очної / дистанційної / змішаної форми здобуття освіти;
- посилення заходів безпеки життєдіяльності;
- психологічного супроводу освітнього процесу в умовах воєнного й часу.

Підготували інструктивно-методичні рекомендації щодо організації дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році.

Одним із напрямів роботи кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО є координація діяльності методичних кабінетів району, міста, які відповідно до нового положення забезпечують професійний розвиток педагогів у міжкурсовий період через якісну організацію науково-методичної роботи.

Імплементація професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»

Олена Маланчук,
методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Олена Маланчук

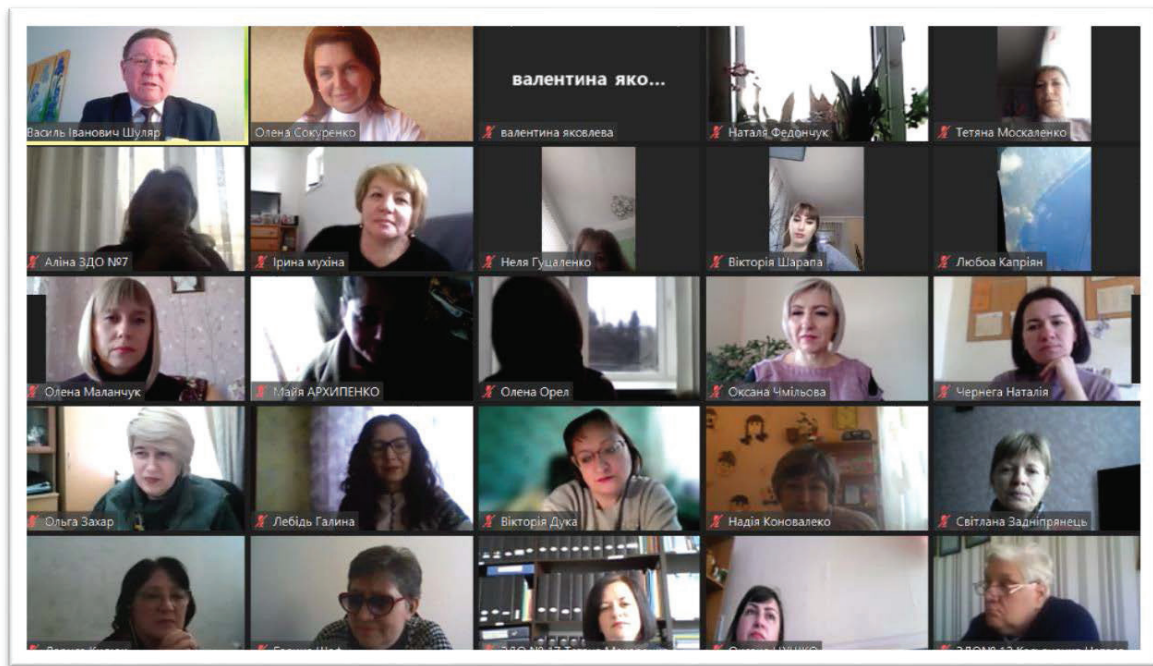

30 березня 2023 року у дистанційному форматі кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти проведено університет знань «Освітній процес у закладах дошкільної освіти: сутність змін та інноваційні практики» для методистів з дошкільної освіти методичних установ, центрів професійного розвитку, відділів освіти.

Мета: підвищення професійної компетентності педагогів сфери дошкільної освіти щодо особливостей організації та ціннісних орієнтацій освітнього процесу в закладах дошкільної освіти у період воєнного стану.

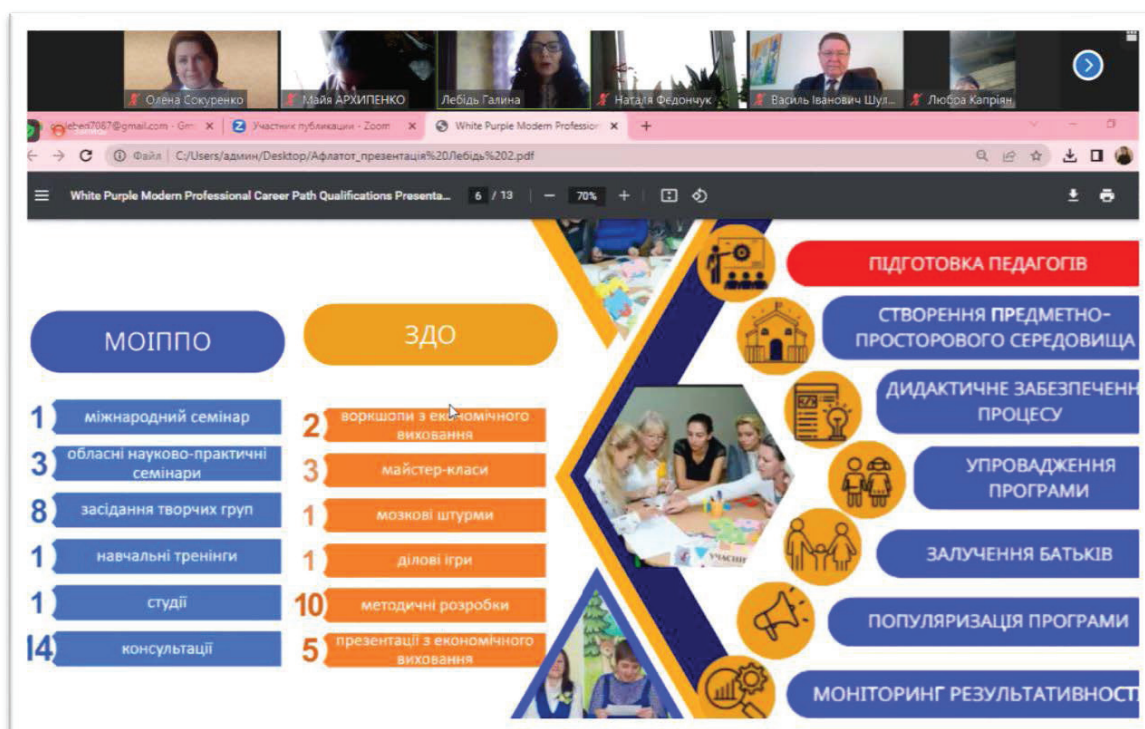
Результат: під час заходу Василь Шуляр, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор Миколаївсь-

кого обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, заслужений учитель України, представив стратегічні постанови, алгоритм для розуміння активностей кожним суб'єктом освітнього процесу в післяпереможний період або/й у період війни.

Олена Хартман, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології дошкільника Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, охарактеризувала сутність змін та ціннісні орієнтації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.

Ольга Захар, кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, визначила проблеми та можливості впровадження цифрових технологій у дошкільну освіту.

Олена Маланчук, методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, наголосила на важливих для керівників закладів дошкільної освіти питаннях професійного стандарту.

Лія Олійник, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, інформувала про функціонування закритої спільноти педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Дошкілля Миколаївщини».

Галина Лебідь, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, висвітлила питання впровадження основ соціальної та фінансо-

вої грамотності дітей дошкільного віку в освітній процес.

Наталія Булгакова, вихователь Миколаївського закладу дошкільної освіти № 17 «Журавушка» Миколаївської міської ради, поділилася досвідом роботи щодо впровадження технології Марії Монтессорі.

Олена Давлічена, директор Первомайського закладу дошкільної освіти № 16 «Калинонька» Первомайської міської ради, розповіла про реалізацію STREAM-освіти, сучасну технологію інтеграції освітнього процесу в дошкільній освіті.

Аліна Кучеренко, методист навчально-методичної лабораторії практичної психології та соціальної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, ознайомила із вправами турботи про себе та інших з метою психологічної підтримки в умовах війни.

У заході взяли участь 57 педагогів: методисти з дошкільної освіти методичних установ, центрів професійного розвитку, відділів освіти.

28 серпня 2023 року працівниками кафедри теорії й методики дошкіль-

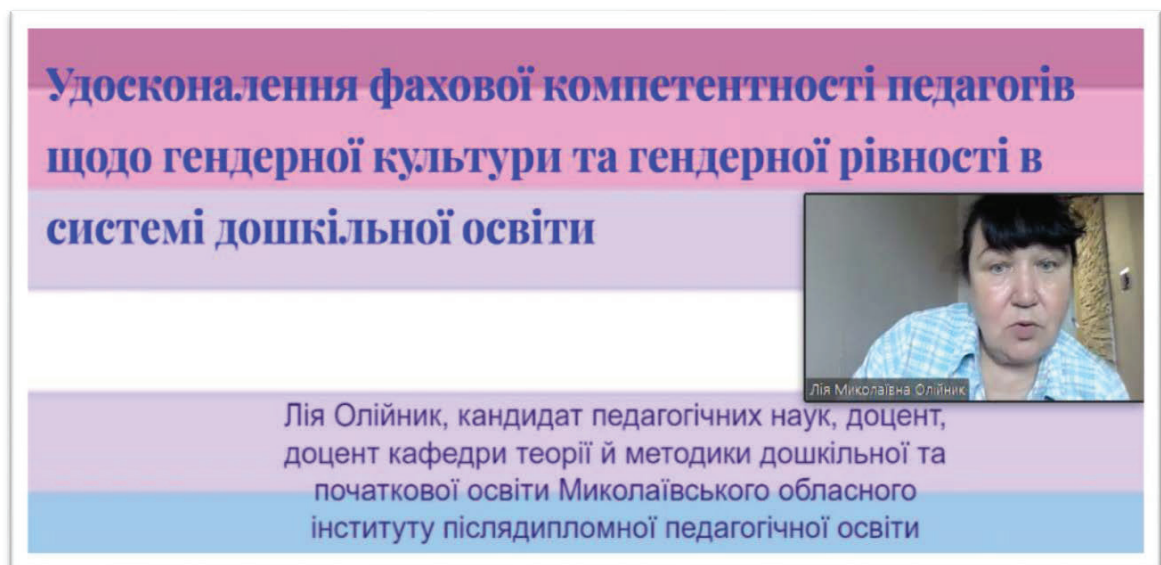

ної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти в дистанційному форматі проведено обласний інструктивно-методичний семінар «Актуальні питання освітньої діяльності сучасного педагога закладу дошкільної освіти».

Мета: роз'яснити педагогічним працівникам особливості організації діяльності закладів дошкільної освіти Миколаївської області у 2023-2024 навчальному році.

Результат: у ході заходу було надано методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти в 2023-2024 навчальному році (Олена Маланчук та Галина Лебідь, методисти кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО); розкрито питання щодо участі педагогів закладів дошкільної освіти міста Миколаєва у проєк-

**Удосконалення фахової компетентності педагогів
щодо гендерної культури та гендерної рівності в
системі дошкільної освіти**

Лія Олійник, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії й методики дошкільної та
початкової освіти Миколаївського обласного
інституту післядипломної педагогічної освіти

ті «Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні», що є засобом організації інноваційної форми взаємодії з дітьми та їх батьками (Ірина Романюк, старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО); зацентовано на важливості вдосконалення фахової компетентності педагогів із гендерної культури та гендерної рівності в системі дошкільної освіти (Лія Олійник, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО);

висвітлено питання щодо психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу в умовах війни (Аліна Кучеренко, методист навчально-методичної лабораторії практичної психології та соціальної роботи МОІППО); окреслено шляхи організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в закладах

Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти

Університет знань
**«Моніторинг професійної діяльності педагога
закладу дошкільної освіти»**

для методистів із дошкільної освіти методичних установ,
центрів професійного розвитку, відділів освіти

19 жовтня 2023 року

Наталя Токар
Наталя Токар
Олена Олександрівна Сова
Олена Матанчук
Олена Токар
Людмила Таланович
Федорчук Наталя
622 230 2407
Ірина Гелюшак
Світлана
Світлана Здобуєва
Ірина Родічкова
Аліна Кучеренко

дошкільної освіти (Оксана Бавольська, методист обласного ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти МОППО); презентовано досвід щодо відновлення освітнього процесу в закладі дошкільної освіти в умовах воєнного стану (Ірина Голосна, завідувач дошкільного навчального закладу № 144 комбінованого типу м. Миколаєва).

На заході були присутніми 97 педагогів Миколаївської області.

19 жовтня 2023 року кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти проведено університет знань «Моніторинг професійної діяльності педагога закладу дошкільної освіти».

Мета: педагогічна підтримка моніторингу освіти ЗДО.

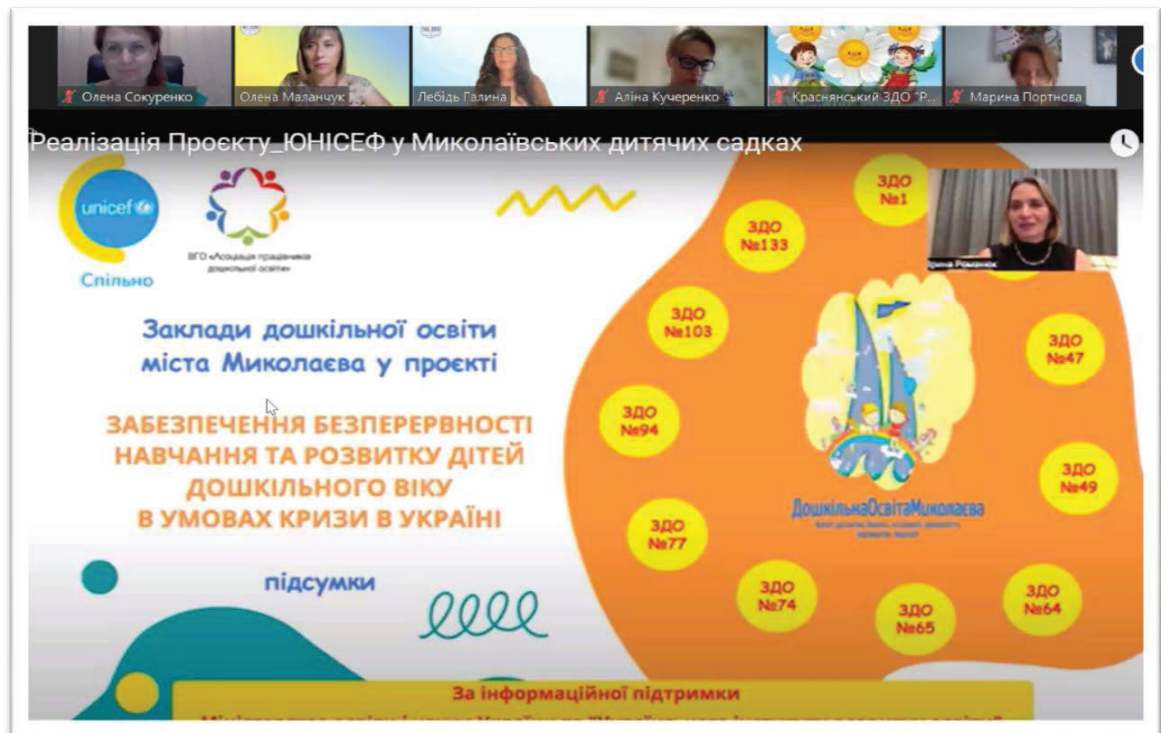
Результат: Відкрила захід та привітала учасників Ольга Захар, кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи МОППО.

Олена Сокурєнко, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, наголосила на важливості моніторингу якості освіти ЗДО.

Олена Маланчук, методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, акцентувала на нормативно-правовій базі моніторингу якості професійної компетентності та діяльності педагога ЗДО.

Оксана Кулешова, завідувач навчально-методичної лабораторії моніторингу якості освіти та сертифікації МОППО, розкрила теоретичні основи моніторингу якості освіти.

Ірина Романюк, старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, детально розповіла про розроблення програм моніторингу якості освіти в закладах дошкільної освіти.

Лія Олійник, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО, інформувала про участь педагогічних працівників ЗДО Миколаївського регіону в проєкті «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації».

Учасники заходу подякували за знання, що допоможуть у роботі з педагогічними пра-

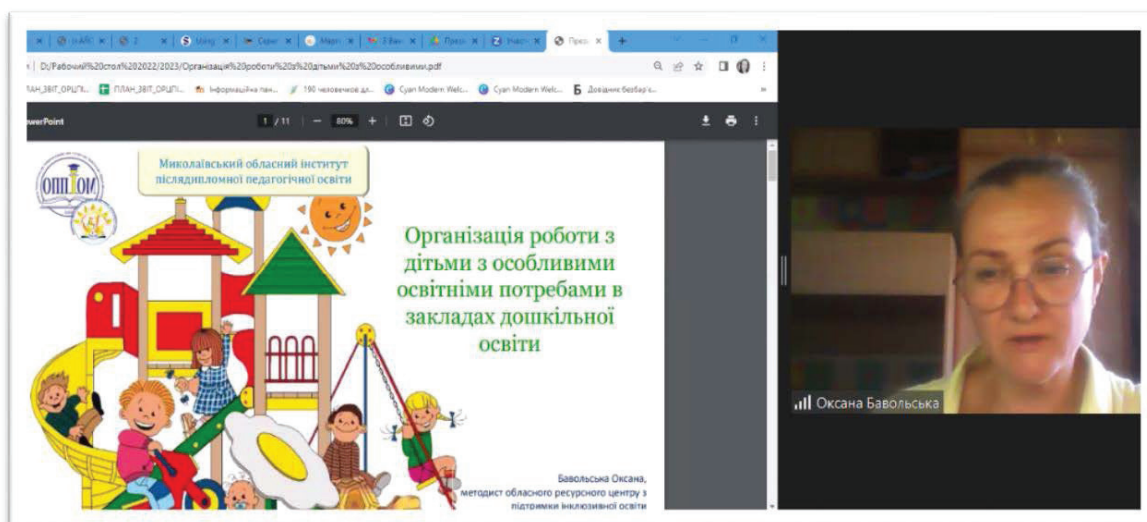
цівниками галузі дошкільної освіти щодо моніторингу професійної діяльності. На заході були присутніми 100 педагогів Миколаївської області.

21 листопада 2023 року кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО в онлайн-режимі проведено обласну майстерню педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Перлини педагогічної майстерності дошкілля Миколаївщини» (далі – Майстерня).

Метою Майстерні є підвищення професійного рівня педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївської області.

Модератор заходу – Олена Маланчук, методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Результат: Відкрила захід та привітала учасників Ольга Захар, кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи МОППО.

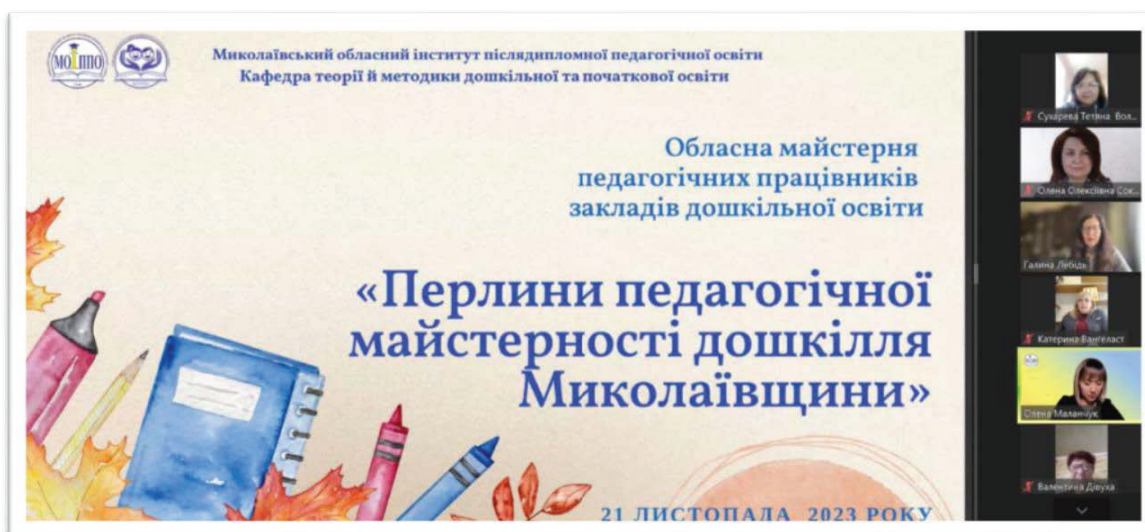
У ході роботи Майстерні педагоги висвітлили такі питання:
– Особливості організації роботи закладів дошкільної освіти

- Швеції (Олена Сокурєнко, к.пед.н., завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО);
- Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні (з досвіду роботи у проєкті ЮНІСЕФ) (Людмила Деньговська, директор ЗДО № 94 м. Миколаєва);
- Досвід з організації інклюзивного навчання дітей з особливими потребами під час воєнного стану, що відзначено нагородою на XIV Міжнародній виставці «Сучасні заклади дошкільної освіти – 2023» (Олена Вердеш, учитель-логопед ЗДО № 8 «Казка» м. Южноукраїнська);
- Робота закладу щодо підходів до вимірювання та шляхів подолання освітніх утрат, що представлено та нагороджено на XV Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» (Олена Сніцарьова, вихователь-методист закладу дошкільної освіти № 8 «Казка» м. Южноукраїнська);
- Розвиток ігрової компетентності дітей дошкільного віку за допомогою конструктора «LEGO» (Валентина Козленко, вихователь-методист закладу дошкільної освіти № 6 «Світлячок» м. Южноукраїнська).

У заході взяли участь 200 педагогічних працівників, які отримали творчі ідеї та методичну підтримку.

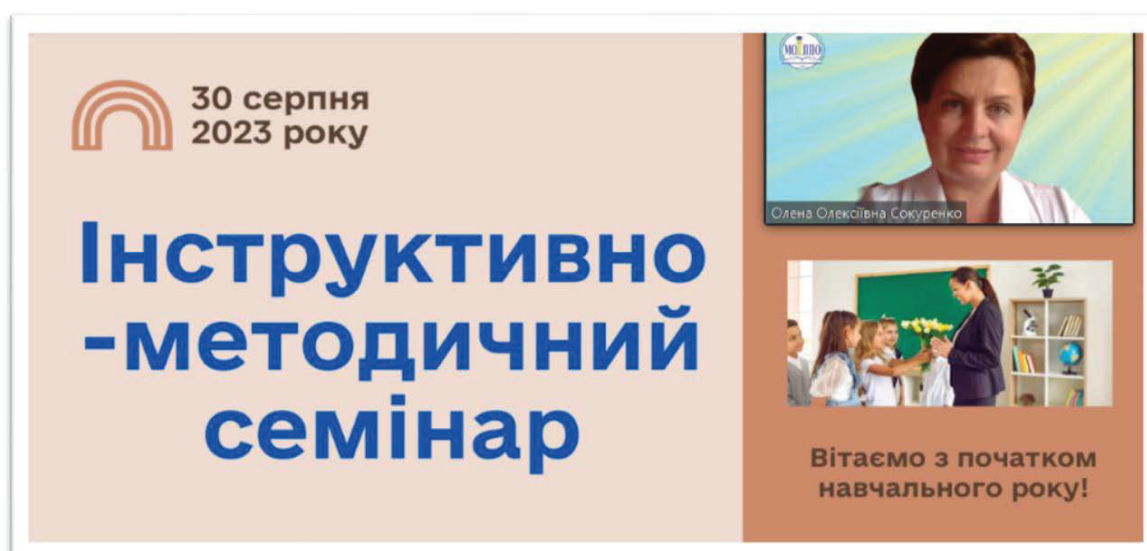
Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО подякувала всім, хто долучився до онлайн-зустрічі, а також колегам-спікерам, які репрезентували свої напрацювання.

Надання науково-методичних консультацій з питань початкової освіти

Для освітян області з метою надання науково-методичних консультацій із питань підвищення фахової компетентності педагогічних працівників ЗЗСО, ознайомлення з перспективами розвитку початкової освіти в контексті реформування освіти України, сучасними вимогами до організації освітнього процесу в початковій школі працівники кафедри організовують і проводять університети знань, інструктивно-методичні семінари, вебінари.

27 квітня 2023 року в заочно / дистанційному форматі проведено університет знань «Сучасні методи та форми організації освітнього процесу на уроках української мови, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь у початковій школі».

Мета: проаналізувати вправи, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь, упровадження діяльнісного підходу на уроках української мови; демонстрація інтеграції через сучасні методи, форми, технології організації освітнього процесу на уроках української мови під час дистанційного (змішаного) навчання.

Методистом Смолою О. М. та учасниками Університету

підготовлено та надано для педагогічних працівників інформацію щодо:

- сучасних інноваційних педагогічних ідей у професійній діяльності;
- використання стратегій/вправ, які спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь;
- упровадження діяльнісного підходу на уроках української мови;
- інтеграції через представлення сучасних методів, форм, технологій організації освітнього процесу на уроках української мови під час дистанційного (змішаного) навчання.

Результат: обмін досвідом учителів-практиків, учасників фінального етапу першого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2023», які реалізують сучасні інноваційні педагогічні ідеї у професійній діяльності; представлення майстер-класу на теми «Неозначена форма дієслова. Солодощі майбутнього» та «Досліджуємо дієслова. Герої поряд з нами».

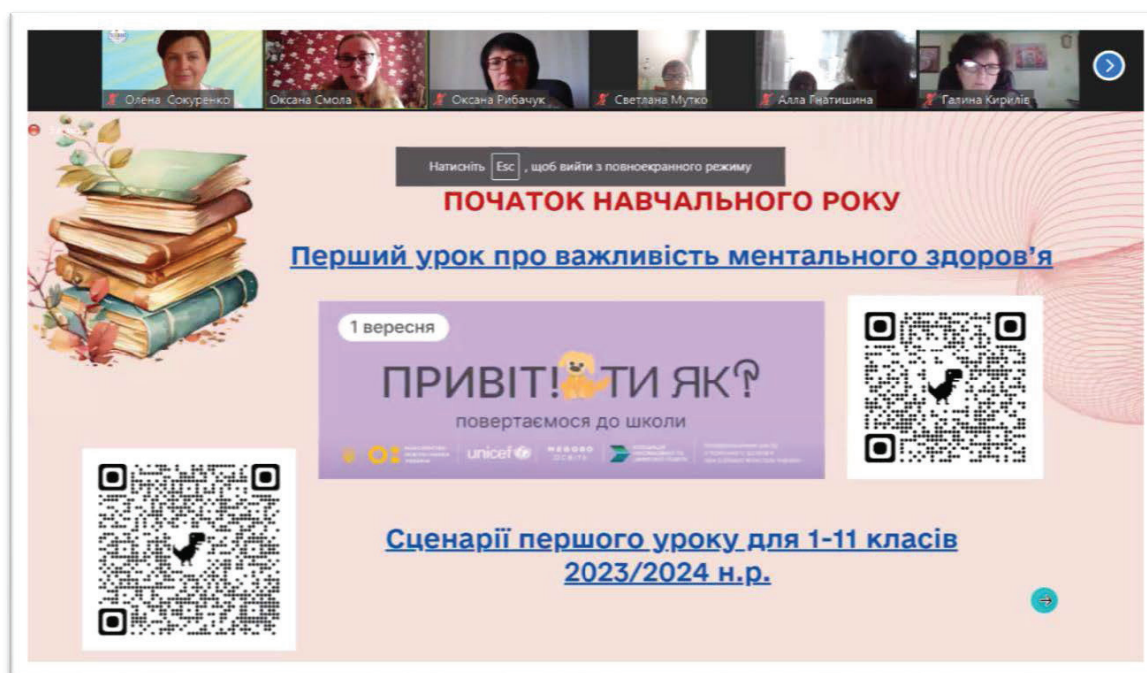
У заході взяли участь 118 методистів, відповідальних за початкову освіту управлінь (відділів, секторів) міських (сільських, селищних) рад та вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти Миколаївської області та працівників Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної

освіти. Учасники підкреслили актуальність і практичну орієнтованість заходу.

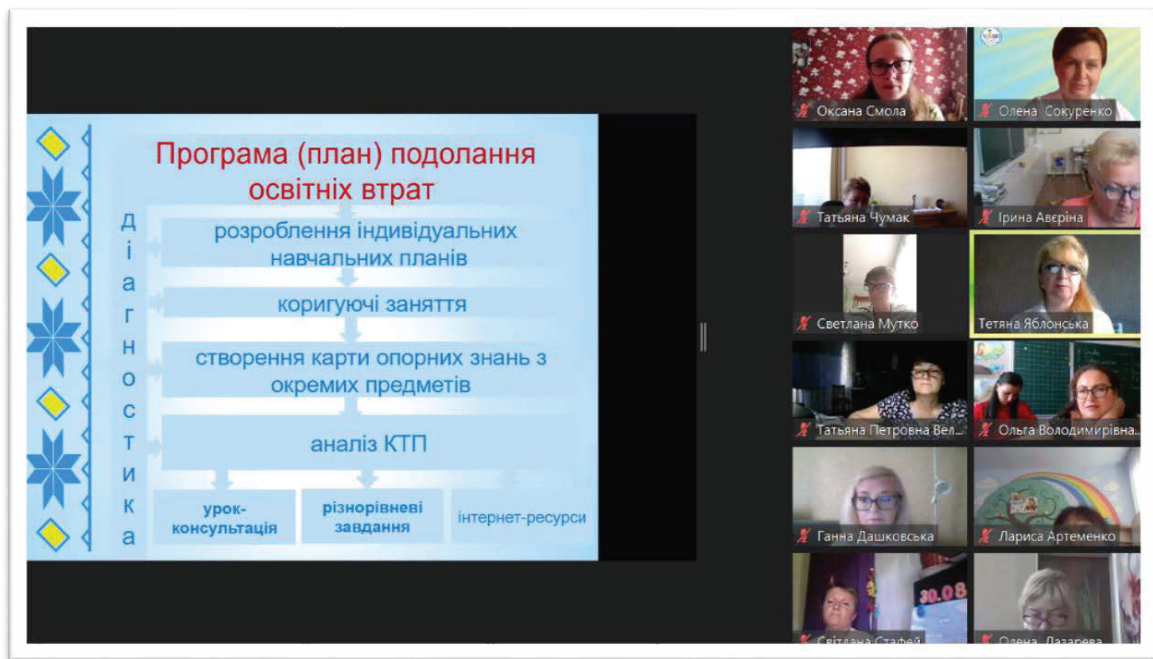
30 серпня 2023 року кафедрою теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти в дистанційному форматі проведено обласний інструктивно-методичний семінар «Особливості організації освітнього процесу в початковій школі в 2023–2024 навчальному році».

Під час семінару розглядалися такі питання:

- Організація освітнього процесу в початковій школі у 2023–2024 навчальному році.
- Організація дистанційного навчання в умовах подолання освітніх втрат учнів початкових класів.
- Подолання освітніх втрат: компас 654 вчителя.
- Сучасні технології в дистанційному, змішаному та очному навчанні молодших школярів: реалізація проєкту «Навчання без меж» на платформі IZZI.

- Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу в умовах війни.

У заході взяли участь 687 педагогів закладів освіти Миколаївської області.

18 жовтня 2023 року проведено обласний семінар «Формування патріотично зорієнтованих цінностей в освітньому процесі початкової школи».

Мета: удосконалити професійну компетентність педагогів із впровадження національно-патріотичного виховання в сучасному освітньому просторі початкової школи.

Результат:

- висвітлено важливість та актуальність патріотичного виховання в сучасних умовах, що зумовлено процесом форму-

Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Кафедра теорії й методики дошкільної та початкової освіти

**«Упровадження діяльнісного підходу до навчання в освітній процес
початкової школи та формування наскрізних вмінь в НУШ»**

Сачковська Олена Леонідівна,
старший викладач кафедри теорії й методики
дошкільної та початкової освіти МОІППО

вання в Україні громадянського суспільства, становленням єдиної нації;

- проаналізовано аспекти патріотичного виховання учнів як пріоритетного напрямку в національній системі освіти;
- представлено систему національно-патріотичного виховання здобувачів освіти в сучасному освітньому просторі початкової школи;
- презентовано ідеї, сучасні методи, форми, технології щодо патріотичного виховання учнів початкової школи під час дистанційного (змішаного) навчання.

Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
Кафедра теорії й методики
дошкільної та початкової освіти

Університет знань
«Нова українська школа:
здобутки, знахідки,
перспективи»
23 листопада 2023 року

Олена Сокурєнко

У семінарі взяли участь 300 педагогів закладів освіти Миколаївської області та працівників Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

23 листопада 2023 року проведено університет знань «Нова українська школа: здобутки, знахідки, перспективи» в дистанційному форматі.

Мета: розглянути та узагальнити питання щодо здобутків та перспектив роботи початкової школи області за новим державним стандартом.

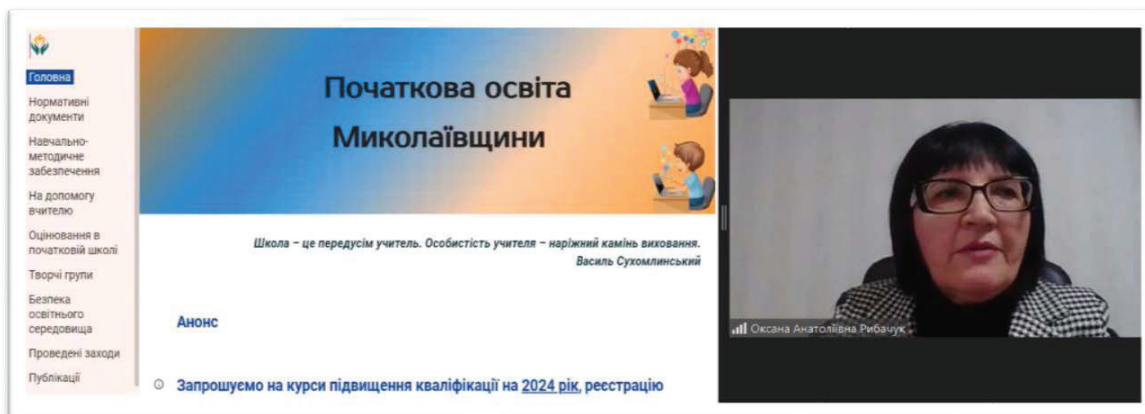
Результат:

- педагогічним працівникам надано методичні рекомендації щодо формування в молодших школярів складників мовленнєвої компетентності через урізноманітнення форм навчальної діяльності;
- презентовано здобутки реалізації науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» у закладах освіти Миколаївської області;
- здійснено обмін досвідом учителями-практиками, які продемонстрували сучасні інноваційні педагогічні ідеї щодо впровадження діяльнісного підходу в освітній процес початкової школи;
- представлено знахідки щодо організації роботи шкільного лялькового театру з метою реалізації змістової лінії «Театралізуємо» для різнобічного розвитку учнів початкових класів;
- дано рекомендації про використання застосунків Google і напрацювань порталу «Всеосвіта» для початкової школи.

У заході взяли участь 227 методистів, відповідальних за початкову освіту управлінь (відділів, секторів) міських (сільських, селищних) рад, вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти Миколаївської області та працівників Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Рибачук О. А. та Смола О. М., методисти кафедри, систематично надають консультативну допомогу педагогічним працівникам початкової школи з питань організації безпечного

освітнього процесу, ведення шкільної документації, організації дистанційного навчання молодших школярів, організованого початку / завершення навчального року, організації оцінювання навчальних досягнень учнів Нової української початкової школи.

Упродовж 2022-2023 років надавали методично-консульта-
тивну підтримку щодо:

- організації освітнього процесу в умовах очної / дистанційної / змішаної форми навчання;
- підвищення результатів навчання учнів 1-4 класів засобами компетентісно орієнтованого навчання на засадах індивідуального й диференційованого підходів;
- здійснення оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти та їх фіксація на носіях зворотного зв'язку між учасниками освітнього процесу;
- посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції;
- психологічного супроводу освітнього процесу в умовах воєнного й часу.

Методисти підготували інструктивно-методичні рекомендації щодо подолання освітніх втрат учнів початкових класів під час вивчення предметів у 2023–2024 навчальному році. Особливу увагу звернено на психосоціальну підтримку всіх учасників освітнього процесу, демонструють під час зустрічей онлайн з педагогами вправи для використання в освітньому процесі.

НАПРЯМ 5. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ СПІВРОБІТНИКІВ КАФЕДРИ ТЕОРІЇ Й МЕТОДИКИ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ МОШПО

**Підготовка тренерів Миколаївської області за програмою з
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
щодо впровадження професійного стандарту
«Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»**

З метою підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педагогічних працівників галузі дошкільної освіти Міністерством освіти і науки України спільно з Державною установою «Український інститут розвитку освіти» за підтримки видавництва «Ранок» 3 07 лютого по 16 березня 2023 року проведено онлайн-навчання з підготовки тренерів за Типовою програмою підвищення кваліфікації керівників (директорів) закладів дошкільної освіти щодо впровадження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (далі – Профстандарт).

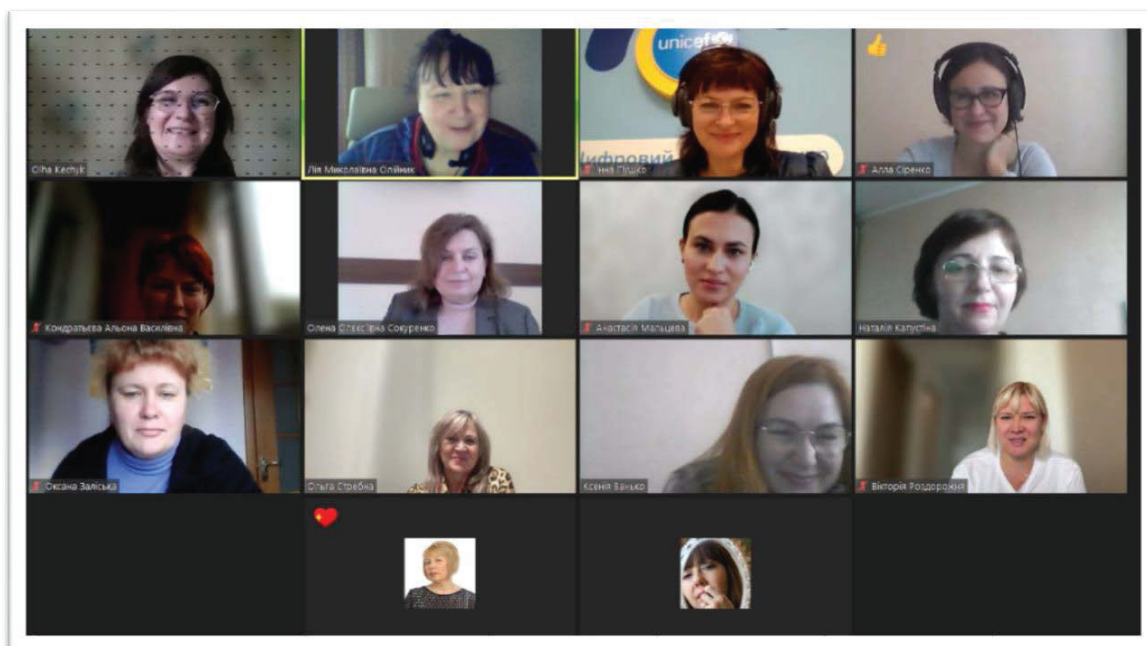

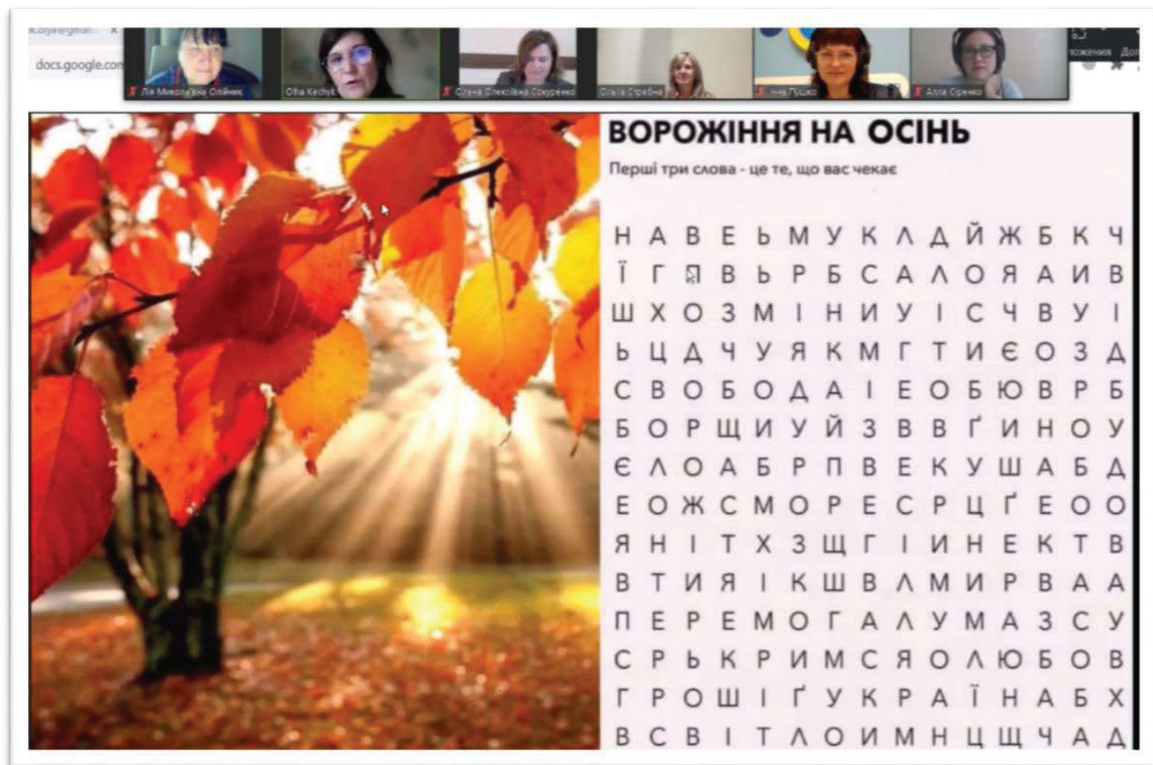
У навчанні брали участь працівники кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Олена Маланчук, методист кафедри та Ірина Романюк, старший викладач кафедри, консультант Центру професійного розвитку педагогічних працівників Миколаївської міської ради.

Онлайн-навчання складалося із трьох модулів. Учасники обговорили сутність, значення, перспективи використання Профстандарту; трудові функції та професійні компетентності; моделювання траєкторії професійного зростання керівника (директора) закладу дошкільної освіти.

Підготовка тренерів Миколаївської області в межах проєкту «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації»

З 06 жовтня до 08 листопада 2023 року науково-педагогічні працівники кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Олена Сокурєнко й Лія Олійник пройшли дистанційне синхронне навчання тренерів за 30-годинною програмою в межах проєкту «Психолого-педагогічна підтримка ді-

тей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації», що реалізується Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» за підтримки Дитячого фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ) і сприяння Міністерства освіти і науки України (наказ МОНУ від 21 квітня 2023 року № 461).

У ході навчання педагогині набули відповідних тренерських знань, умінь із метою наступної підготовки до формування загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників ЗДО Миколаївщини, необхідних для створення, підтримки та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища, надання психолого-педагогічної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема пов'язаних з розгортанням воєнних дій на території України.

У результаті навчання:

- поглибили знання з теорії та практики психолого-педагогічної підтримки дітей, батьків і педагогів в умовах надзвичайних ситуацій;
- активізували розвиток значущих професійних якостей щодо

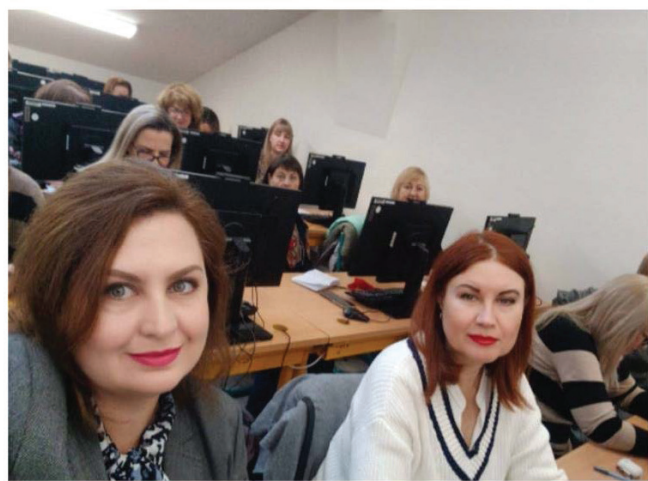

- здійснення професійної діяльності в умовах надзвичайних ситуацій;
- удосконалили вміння добирати ефективні форми, методи та практики для створення, підтримки й розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища, надання психолого-педагогічної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах воєнного стану.

**Підвищення кваліфікації за напрямом
«Управління закладом освіти в кризових ситуаціях»
в рамках Міжнародного проєкту
«Підтримка оновлення української освіти»,
(Україна, Чехія)**

Міжнародний проєкт «Підтримка оновлення української освіти», напрям «Управління закладом освіти в кризових ситуаціях» (Україна, Чехія) реалізується в межах багаторічної плідної співпраці між Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти та чеською громадською організацією АМО (Association for International Affairs), міжнародного освітнього проєкту «Підтримка оновлення освіти в Україні», що фінансується Програмою трансформаційної співпраці Міністерства закордонних справ Чехії.

Загальну координацію міжнародної проєктної роботи в Миколаївській області здійснюють Василь Шуляр, д. пед. н.,

доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор МОІП-ПО, заслужений учитель України, Вікторія Стойкова, к. пед. н., доцент кафедри педагогіки, психології та

менеджменту освіти, заступник директора з науково-педагогічної роботи МОІППО.У 2023 році в межах співпраці педагогічні працівники Миколаївщини опанували навчальний онлайн курс «Управління школою в кризових ситуаціях».

01–10 грудня 2023 року відбулася освітня поїздка делегацій працівників закладів післядипломної педагогічної освіти та керівників закладів загальної середньої освіти Миколаївської області до міста Праги (Чеська Республіка).

Миколаївщину представили педагогічні працівники Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти: Олена Сокурєнко, к. пед. н., доцент, завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти, Лілія Козирєва, завідувач навчально-методичної лабораторії управління розвитком регіональної освіти та керівники закладів загальної середньої освіти.

Учасники поїздки ознайомилися з досвідом роботи чеських закладів освіти щодо реалізації основ кризового менеджменту в умовах невизначеності, системи подолання освітніх втрат, організації дистанційного навчання, підходів до реагування на глобальні та локальні виклики, управління кадрами.

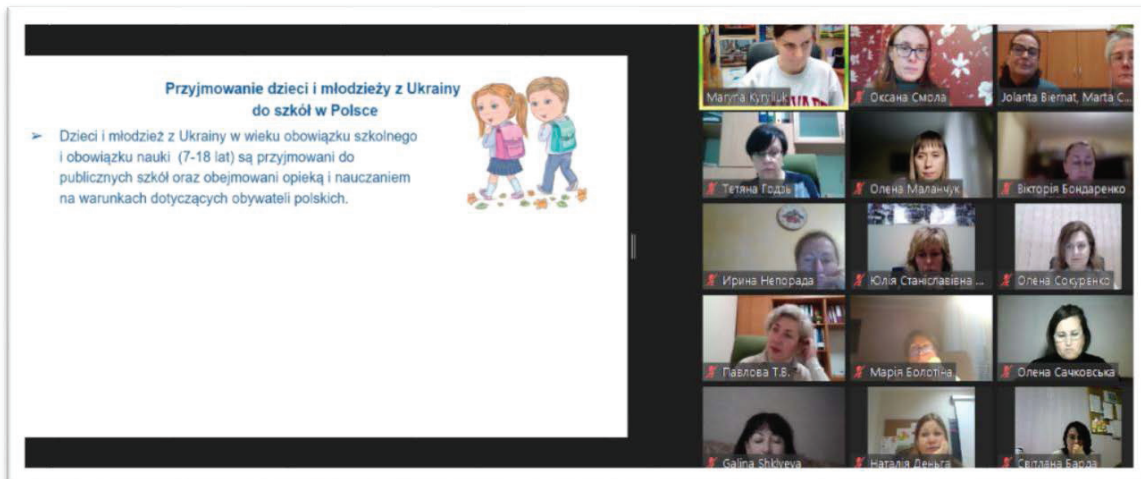
Незабутнє враження справила екскурсія до Педагогічного музею імені Яна Амоса Коменського. Учасники отримали інформацію про систему освіти Чехії. Відвідали Національну педагогічну інституцію Чеської Республіки, де ознайомилися з програмою післядипломної освіти директорів та системою цифровізації чеської освіти.

Міжнародні семінари з колегами Польщі

Упродовж 2023 року проводились польсько-українські зустрічі, організовані Регіональним центром підготовки вчителів «WOM» у Бельсько-Бялій щодо обміну досвідом.

Семінар «Дошкільна освіта в Польщі»

Перша частина:

- організація роботи дитячого садка,
- важливий документ - основна навчальна програма,
- робота педагогів та спеціалістів - роль психолого-педагогічних консультацій,
- сесія запитань та відповідей.

Частина друга:

- цікаві методи та форми роботи в дитячому садку,

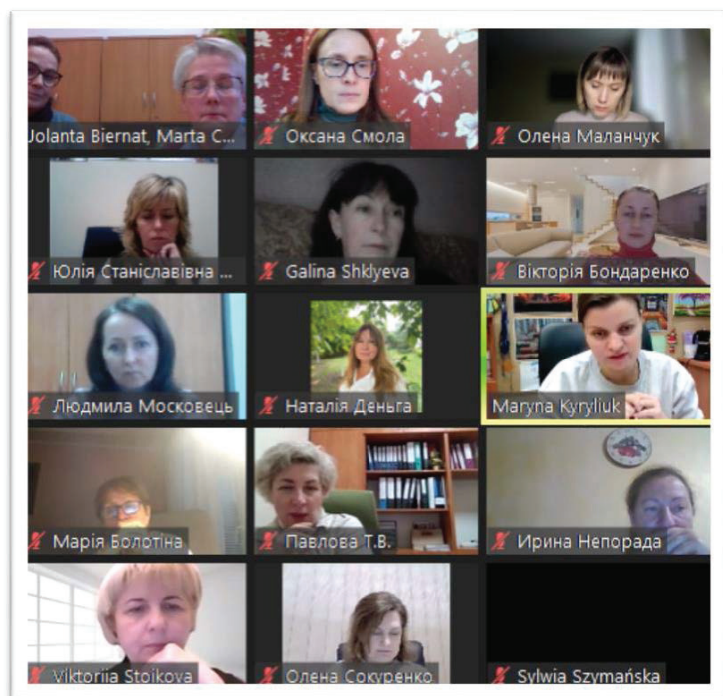
- спілкування та співпраця з батьками,
- вдосконалення та підвищення власної компетентності дошкільних педагогів, робота вихователів і спеціалістів - роль психолого-педагогічної консультації,
- інноваційні методи і форми роботи в дитячому садку,
- спілкування та співпраця з батьками,
- розвиток компетентностей вихователів дошкільних закладів,

Роль психолого-педагогічної консультації.

2. цікаві методи та форми роботи в дитячому садку.
3. комунікація та співпраця з батьками.
4. удосконалення та розвиток власних компетенцій педагогів

14 листопада та 14 грудня 2023 року працівники кафедри брали участь у семінарі «Початкова освіта в Польщі».

Польські колеги представили роботу початкової школи, як відбувається організація та планування освітнього процесу, познайомили з особливостями використання елементів формувального оцінювання. Методи, форми роботи в польських школах плануються в залежності від сьогоденної ситуації, переважають репродуктивні та дослідницькі. Учитель самостійно обирає скільки годин виділяти в день на вивчення мови (читання), математики, громадянської освіти, природознавства, вдало здійснюючи інтеграцію. Філологічний напрямок розвиває навички читання, письма щоденно. Математичні вправи вибудовуються логічно від образного до понятійного. Навчальні кабінети обладнані партами, куточками.

Зустрічі були направлені на ознайомлення з практичним досвідом, які показали спільні шляхи щодо реформування Нової української школи.

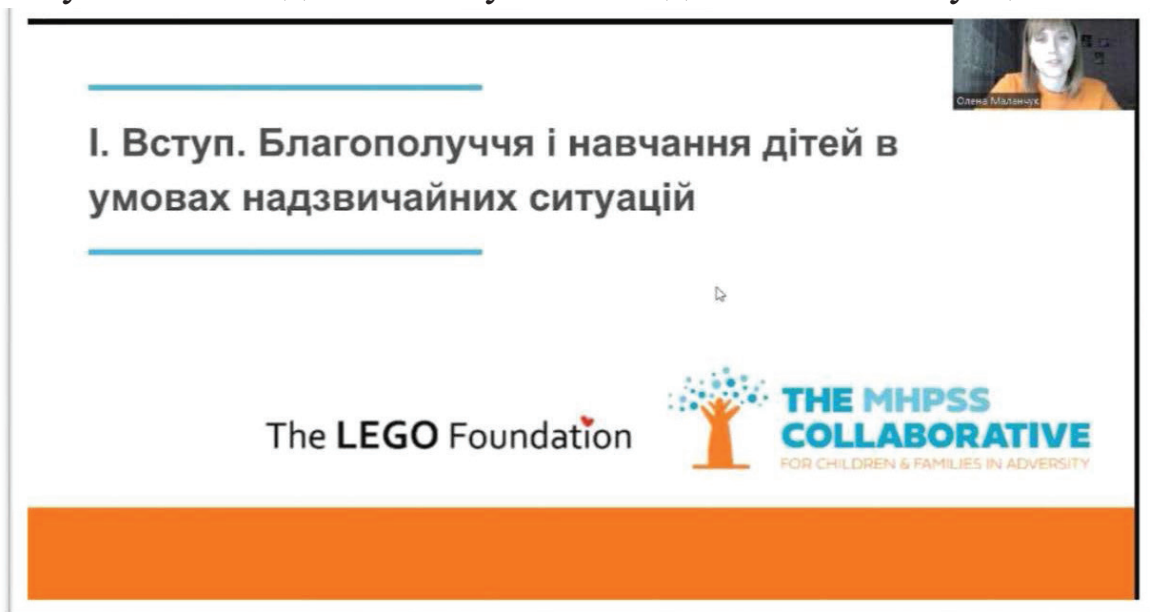
Участь у навчанні за програмою підвищення кваліфікації

«Благополуччя дітей і педагогів: дієві інструменти та практики підтримки»

З 26 вересня по 10 листопада 2022 року та з 21 листопада по 09 грудня 2022 року методисти кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Оксана Рибачук, Олена Маланчук і Галина Лебідь дистанційно проходили навчання на тренінгах «Благополуччя дітей і педагогів: дієві інструменти та практики підтримки» (для педагогів закладів дошкільної та загальної середньої освіти (початкова та базова школа)), що організовано The LEGO Foundation спільно з MHPSS Collaborative.

Розробники програми – Рена Дейтц, професор університету Нью-Йорка; Ешлі Неміро, доктор наук, виконавчий директор the MHPSS Collaborative (Королівство Данія).

Метою є забезпечення неперервного професійного розвитку педагогів закладів дошкільної освіти, початкової та базової школи з питань психосоціальної підтримки дітей, їхнього благополуччя в закладі освіти в умовах надзвичайних ситуацій.

Основні завдання: сприяти розвитку ціннісного ставлення педагогів до здійснення психосоціальної підтримки дітей в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема засобами навчання через гру.

Важливою складовою навчання було виконання практичної роботи: створення відеозапису фрагмента тренінгу.

**Участь у програмі підготовки тренерів
проєкту «НУШ-Імпульс»
з підвищення кваліфікації вчителів початкових класів ЗЗСО
«Діяльнісний підхід у початковій школі
в реаліях сьогодення»**

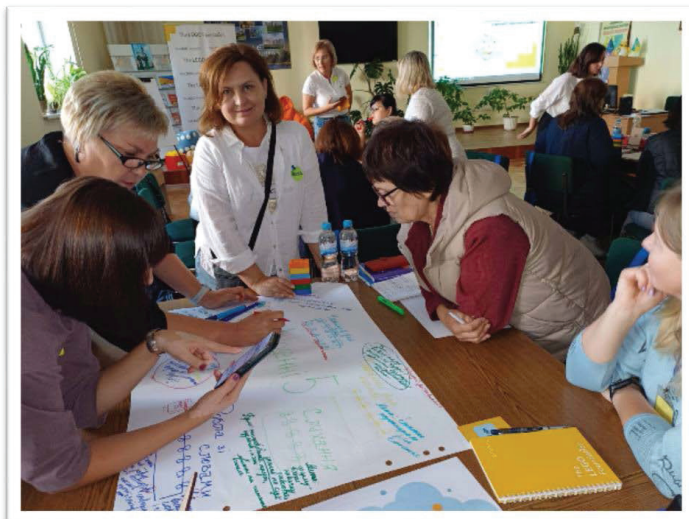
У межах підтримки відновлення освіти України командою The LEGO Foundation 05–06 та 12–13 жовтня 2023 року в м. Кропивницькому, Тернополі, Черкасах на базах ОППО проводилися тренінги для регіональних тренерів і кураторів щодо реалізації програми підвищення кваліфікації вчителів початкових класів ЗЗСО «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення».

У заході взяли участь працівники МОШПО та педагоги області: Вікторія Стойкова, Олена Сокуренко, Галина Лебідь, Оксана Смола, Олена Маланчук, Вікторія Бондаренко, Олена Сачковська, Марина Хрипун, Оксана Вербик.

Виконуючи завдання індивідуально, у парах, командах, тренери ще раз переконалися в тому, що інтеграція навичок для кожної дитини є значущою, мотивуючою, со-

ціальною, активною і радісною, а діяльнісний підхід сприяє розвитку наскрізних умінь і формуванню командної роботи.

Учасники відзначили важливість упровадження діяльнісних методів навчання в освітньому процесі, от-

римали навчально-методичну підтримку з упровадження зазначеної програми.

Знайомство зі шведською системою дошкільної освіти

Метою освітньої поїздки, що відбулась у жовтні 2023 року, стало ознайомлення з системою дошкільної освіти Швеції, вивчення педагогічних практик, спрямованих на підтримку розвитку дітей дошкільного віку.

Учасниця освітньої поїздки – Сокурєнко О. О., завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОШПО.

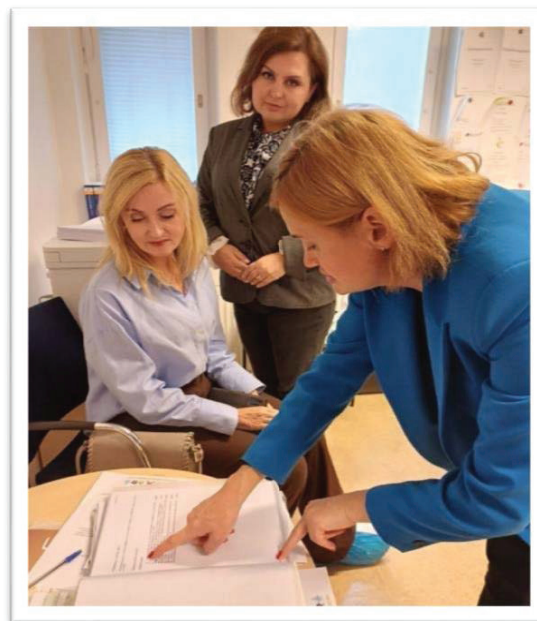
Перебуваючи в різних дитячих садках Стокгольма, фіксувалися особливості організації освітнього процесу та ефективність упроваджених методик дошкільної освіти. Відзначено вагу індивідуального підходу до кожної дитини, спрямованого на розвиток творчих здібностей та самовираження. Особливу увагу приділено вивченню взаємодії між дітьми та розвитку їхніх

соціальних навичок через гру.

Освітній процес у дитячих садочках Швеції спрямовується на індивідуальний розвиток кожної дитини, стимулюючи творчість та самовираження. Однією з визначних рис шведської дошкільної освіти є акцент на гру та співпрацю між дітьми, вихователі вирішують конфліктні ситуації через взаєморозуміння та підтримку. Дитячі садки в Стокгольмі також активно залучають батьків до процесу виховання та взаємодії із закладом освіти, створюючи сприятливе середовище для розвитку кожного вихованця.

Важливою частиною поїздки були семінари та тренінги, спрямовані на підвищення кваліфікації педагогічного персоналу. Участь у таких заходах вказує на систематичний підхід до професійного розвитку та вдосконалення методології навчання в шведських дошкільних закладах. Це свідчило про постійний процес вдосконалення та підтримки педагогів у їхній професійній діяльності.

Результатом поїздки стало укладання угоди про міжнародну співпрацю між Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти та закладом дошкільної освіти мережі Dibber Förskolor, що знаходиться в м. Стокгольм.

Висновки, здобуті під час цієї освітньої поїздки, слугуватимуть джерелами для подальшого розроблення та вдосконалення си-

стеми дошкільної освіти в нашій країні. Планується поширення отриманих знань та педагогічного досвіду серед педагогічних працівників дошкільної освіти Миколаївської області для підвищення якості навчального процесу

та створення оптимальних умов для повноцінного розвитку кожного вихованця.

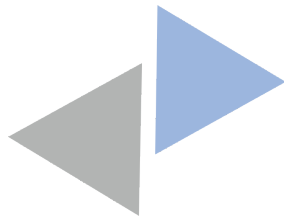
**Науково-методичний супровід усеукраїнського експерименту «Модель реалізації розвивального і інформаційно-освітнього середовища закладів загальної початкової освіти» на базі ЗЗСО на 2021-2026 роки»
(науковий керівник Морзе Н. В.)**

Мета дослідження полягає в розробці й обґрунтуванні моделі розвивального інформаційно-освітнього середовища початкової школи та створення навчального, дидактичного і методичного забезпечення освітнього процесу та навчання предметів інваріантної складової базового плану початкової школи в контексті реалізації Концепції НУШ відповідно до чинного стандарту початкової освіти, що базується на інтегрованому, проєктному та дослідницько-пізнавальному підходах із використанням цифрових технологій в умовах змішаного навчання.

Доцент Олійник Л. М. – член науково-методичної ради всеукраїнського експерименту.

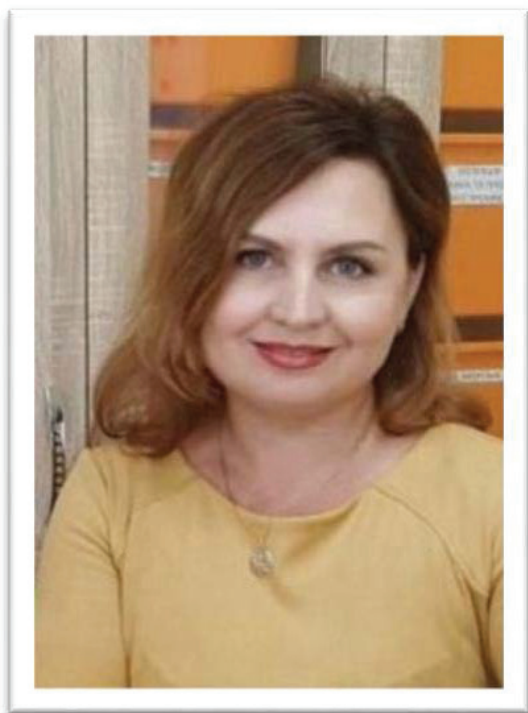

Склад кафедри

СОКУРЕНКО ОЛЕНА ОЛЕКСІЇВНА,

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Народилася 13 липня 1975 року в м. Миколаєві Миколаївської області.

Освіта і досвід роботи. Повну середню освіту здобула в Миколаївській загальноосвітній школі I–III ст. № 6.

У 1992 р. вступила на факультет підготовки вчителів початкових класів Миколаївського державного педагогічно-

го інституту, який закінчила з відзнакою. Із 1997 до 2000 року працювала вчителем початкових класів у Миколаївській загальноосвітній школі I–III ст. № 6. Із 2000 до 2004 року – учитель початкових класів у навчально-виховному комплексі «Школа – дитячий садок «Чайка» м. Миколаєва.

Робота в МОІППО. Сокурєнко О. О. працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з вересня 2004 року, в різні роки обіймаючи посади старшого викладача, доцента, завідувача кафедри. Досвід роботи вчителем початкових класів у закладах загальної середньої освіти допомагає краще зрозуміти потреби і запити педагогічних працівників Миколаївщини.

У 2007 році захистила кандидатську дисертацію за темою «Формування світорозуміння дитини шестирічного віку засобами ігрової діяльності» (спеціальність 13.00.07 – теорія та методика виховання). У 2012 році здобула вчене звання доцента кафедри психолого-педагогічної освіти.

У період із 2007 до 2012 року Олена Олексіївна виконувала обов'язки вченого секретаря вченої ради Миколаївського об-

ласного інституту післядипломної педагогічної освіти, донині – член ученої ради інституту.

Із 2012 до 2017 року Олена Олексіївна очолювала Миколаївський регіональний центр Інституту обдарованої дитини НАПН України. У цей час опікувалася підготовкою педагогічних працівників Миколаївщини до роботи з обдарованими дітьми. Була співдоповідачем на засіданні президії НАПН України з питання організації роботи з обдарованою молоддю в Миколаївській області.

Сокурєнко О. О. завжди перебуває в творчому науковому пошуку. Є активним учасником міжнародних і всеукраїнських виставок, конференцій, семінарів. У 2009 році стала переможцем обласного конкурсу робіт молодих учених Миколаївської області в номінації «Педагогічні науки». Була учасником Програми підготовки провідних викладачів для системи післядипломної педагогічної освіти за проектом «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», яку успішно завершила. Із 2019 року – учасник модульної програми підготовки тренерів для тренерів Нової української школи «Педагогіка початкової школи: фінський досвід» (проект «Фінська підтримка реформи української школи»). У 2020 році Олена Олексіївна долучилася до українсько-чеського проекту «Зміни педагогічних факультетів у 21 столітті». У 2023 році Олена Олексіївна підвищила кваліфікацію за напрямом «Управління закладом освіти в кризових ситуаціях» в рамках українсько-чеського проекту «Підтримка оновлення української освіти».

До кола повноважень Сокурєнко О. О. входить планування й організація діяльності кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО; організація та проведення науково-методичних заходів і підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти і початкової школи; організація та координація дослідно-експериментальної діяльності всеукраїнського й обласного рівнів; науково-методичний супровід освітнього процесу закладів дошкільної освіти і початкової школи Миколаївської області; організація і проведення підготовки педагогічних працівників до роботи в Новій

українській школі. Олена Олексіївна – тренер для тренерів та тренер для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі. Із 2017 року організовує і координує підготовку вчителів початкових класів Миколаївської області до реалізації ідей та положень Концепції «Нова українська школа». Із 2019 року – експерт із вивчення практичного досвіду вчителів початкових класів (експерт із сертифікації). У 2023-2024 роках – тренер проєкту «НУШ-Імпульс» у межах імплементації програми підвищення кваліфікації «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення» та підтримки відновлення освіти України the LEGO Foundation.

Сферою наукових інтересів Олени Олексіївни є здійснення досліджень у напрямі формування світорозуміння дітей дошкільного віку та молодшого шкільного віку; застосування ігрових технологій і організації дослідницької діяльності; методик дошкільної та початкової освіти; підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти і початкової школи.

Активно друкується в наукових і науково-методичних виданнях. Є автором близько 100 публікацій із питань організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти і початковій школі, підвищення кваліфікації вчителів початкової школи в системі післядипломної освіти.

Сокурєнко О. О. **нагороджена** грамотами та подяками Міністерства освіти і науки України (2021), Національної академії педагогічних наук України (2014), Університету менеджменту освіти (2009), Інституту інноваційних технологій і змісту освіти (2008), Інституту обдарованої дитини НАПН України (2014), Миколаївської обласної ради (2019), департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації (2010, 2012, 2014), Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Нагороджена дипломом виставки-презентації «Інноватика в освіті України» за розробку і впровадження інноваційних освітніх технологій (2009).

ОЛІЙНИК ЛІЯ МИКОЛАЇВНА,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Народилася 26 жовтня 1961 року в м. Євпаторії Кримської області.

Освіта і досвід роботи.

Повну середню освіту здобула в загальноосвітній школі I–III ст. № 19 міста Миколаєва. Із 1979 до 1984 року заочно навчалася за спеціальністю «Педагогіка та психологія (дошкільна)» у Тернопільському державному педа-

гогічному інституті ім. Т. Г. Шевченка, отримала кваліфікацію викладача дошкільної педагогіки та психології, методиста з дошкільного виховання. У 1995 році закінчила повний курс факультету післядипломної освіти Миколаївського державного педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського за спеціальністю «Психологія. Практична психологія в системі освіти». Дипломна робота «Сенсорний розвиток дітей раннього віку шляхом активізації спонтанної діяльності» була рекомендована екзаменаційною комісією до дисертаційної розробки.

Кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.08 – Дошкільне виховання. Захист дисертації на тему «Формування уявлень про властивості і співвідношення предметів у дітей раннього віку» під керівництвом Артемової Л. В. відбувся в Інституті проблем виховання АПН України у 2005 році. У 2012 році надано вчене звання доцента кафедри психолого-педагогічної освіти.

Із 1978 року працює в системі дошкільної освіти міста Миколаєва. Має досвід роботи помічника вихователя, вихователя, вихователя-методиста, методиста міського методичного кабінету. У період 1999–2008 рр. – завідувач дошкільного закладу

освіти № 84 міста Миколаєва. З 16 січня до 04 вересня 2008 року – методист Науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради. Обіймала посаду доцента кафедри педагогіки початкової освіти Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського (з вересня 2007 року – за сумісництвом, із вересня 2008 до вересня 2010 – на основній посаді).

Робота в МОІППО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з 1995 року за сумісництвом, із вересня 2010 року – на постійній основі. Із 2017 року Лія Миколаївна – тренер для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі та регіональний координатор Національного комітету Дня безпечного Інтернету в Україні по Миколаївській області. Із 2019 року – експерт із вивчення практичного досвіду вчителів початкових класів (експерт із сертифікації) та тренер дистанційного курсу «Додатки Google».

Олійник Л. М. іміджує діяльність інституту щодо освітньої реформи в соціальних мережах і на власних вебресурсах «Навчання для майбутнього. Навчання, виховання, розвиток дітей, батьків, педагогів» та «Родинні таємниці».

Серед **напрямів професійної діяльності** Л. М. Олійник:

- підготовка вчителів початкової школи та педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації освітніх реформ;
- проведення наукових досліджень, розробка і впровадження інноваційних психолого-педагогічних технологій у практику роботи початкової школи та закладів дошкільної освіти;
- науково-методичний супровід освітнього процесу в початковій школі та закладах дошкільної освіти засобами інтернет-технологій.
- психолого-педагогічна підтримка учасників освітнього процесу у складних життєвих умовах.

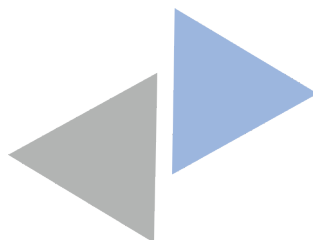
Сфера наукових інтересів Лії Миколаївни: педагогіка статевого виховання; педагогіка та психологія раннього ди-

тинства; основи методик дошкільної та початкової освіти; інтернет-технології в освіті.

Автор понад 200 наукових і методичних праць у друкованих та електронних виданнях, серед яких 7 мають гриф Міністерства освіти і науки України. Також Лія Миколаївна у 2009–2014 рр. була науковим керівником регіонального експерименту з проблеми «Становлення статево компетентної особистості дитини від народження до десяти років у процесі взаємодії з батьками та педагогами». У 2016 році отримала I місце за випускню роботу «Використання базових сервісів Google в організації змішаного навчання у системі післядипломної педагогічної освіти» на курсах підвищення кваліфікації завідувачів (викладачів) кафедр закладів післядипломної педагогічної освіти у Центральному інституті післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України.

Відзнаки і нагороди. За сумлінну працю Олійник Л. М. нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (1998), знаком «Відмінник освіти України» (2003). Дипломом лауреата за вагомий внесок у розвиток науки України та медаллю за розвиток інформаційних технологій (2020).

ЛЕБІДЬ ГАЛИНА СЕРГІЇВНА,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Народилася 04 серпня 1970 року в Баштанському районі Миколаївської області.

Освіта і досвід роботи. Повну середню освіту здобула в Ленінській середній школі. У 1987 році вступила на факультет підготовки вчителів початкових класів Новобузького педагогічного училища. Упродовж 1990–1994 років навчалась у Мико-

лаївському державному педагогічному інституті за спеціальністю «педагогіка та методика початкового навчання» (заочна форма навчання). У 2009 році закінчила магістратуру Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Із 1987 до 1995 року працювала вчителем початкових класів і заступником директора з виховної роботи в Ленінській середній школі. Із 2003 до 2015 рік – вихователь закладу дошкільної освіти № 10 «Сонячний» м. Миколаєва.

У 2015 році захистила кандидатську дисертацію за темою «Педагогічні ідеї Софії Русової та Марії Монтессорі: порівняльний аналіз» (спеціальність – загальна педагогіка та історія педагогіки).

Робота в МОІППО. Лебідь Г. С. працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти із січня 2016 року. Досвід роботи вчителем початкових класів у закладі загальної середньої освіти та вихователем у закладі дошкільної освіти допомагає в роботі з педагогами. Із 2017 року – тренер для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій україн-

ській школі. Із 2019 року – експерт із вивчення практичного досвіду вчителів початкових класів (експерт із сертифікації). Галина Сергіївна є керівником обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Квест-технологія як засіб забезпечення наступності дошкільної освіти та Нової початкової школи», координатором науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» у Миколаївській області.

Напрями професійної діяльності:

- організація роботи обласної творчої групи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Квест-технологія як засіб забезпечення наступності дошкільної освіти та Нової початкової школи»;
- науково-методичний супровід впровадження науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» у Миколаївській області.

Сферою наукових інтересів Галини Сергіївни є основи методик дошкільної та початкової освіти; педагогічні ідеї Марії Монтессорі та Софії Русової в освітньому процесі дошкільної освіти; інноваційні технології в дошкільній освіті; використання квест-технології в системі роботи педагогічних працівників дошкільної та початкової освіти.

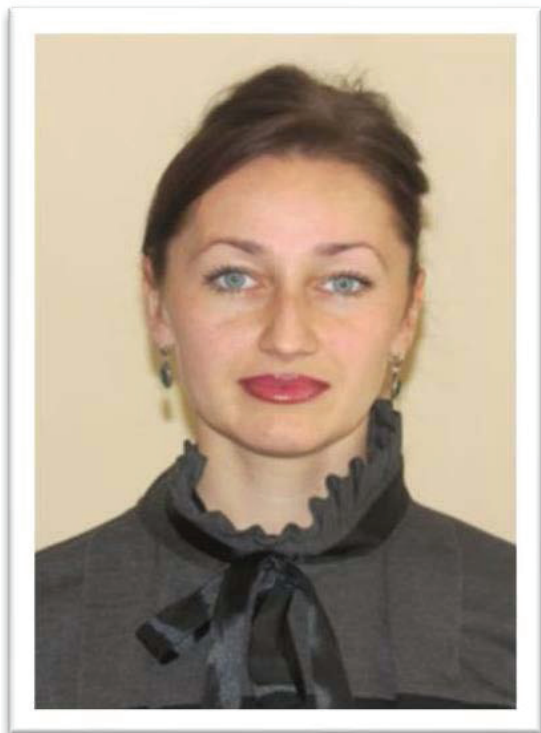
Лебідь Г. С. друкується в наукових і науково-методичних виданнях. Є автором близько 16 публікацій із питань педагогічної спадщини С. Русової та М. Монтессорі, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти і початковій школі та упорядником збірника матеріалів «Квести в закладах дошкільної освіти Миколаївщини».

Нагороди. Лебідь Г. С. нагороджена дипломом переможця XI Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій (2019).

БОНДАРЕНКО ВІКТОРІЯ ВОЛОДИМИРІВНА,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та мето-
дики дошкільної та початкової
освіти МОППО.

Народилася 01 березня
1984 року в смт Криве Озеро.

Освіта і досвід роботи.

1991–2001 рр. – навчалася в Бе-
резківській загальноосвітній
школі-інтернаті I–III ступенів.
Із 2001 до 2006 року – здобуття
вищої освіти в Уманському дер-
жавному педагогічному універ-
ситеті імені Павла Тичини
(кваліфікація – учитель почат-
кових класів, музики початкової

школи). 2006–2007 рр. – навчання в магістратурі при Умансько-
му державному педагогічному університеті імені Павла Тичина
(здобула кваліфікацію викладача педагогіки та методики почат-
кового навчання).

У 2019 році захистила кандидатську дисертацію «Форму-
вання соціально- комунікативної активності молодших школярів
у взаємодії урочної та позаурочної діяльності».

У 2020 р. отримала педагогічне звання – учитель-мето-
дист. Із 2005 до 2021 р. працювала вчителем початкових класів
у «КЗ «Березківський НВК «ЗОШІЛ I– III ст.» Миколаївської
обласної ради. У 2021 р. обійняла посаду заступника директо-
ра з мистецької роботи у «КЗ «Березківський мистецький ліцей»
Миколаївської обласної ради, а також працює викладачем хору
в початкових класах. За власної ініціативи та за підтримки Де-
партаменту освіти і науки Миколаївської облдержадміністра-
ції, на основі наукового підґрунтя дисертаційного дослідження
«Формування соціально-комунікативної активності молодших
школярів у взаємодії урочної та позаурочної діяльності» створи-
ла лабораторію «Взаємодія XXI століття». За авторською спіл-

ковою системою формування соціально-комунікативної активності «Ідея» спроектовано особливості урочної та позаурочної діяльності, створено виховну систему ідейного самоврядування, здійснюється формування мистецьких навичок ліцеїстів.

Робота в МОППО. Із 2022 року працює за сумісництвом на посаді доцента на кафедрі теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Напрями професійної діяльності:

- Організація і реалізація навчальної діяльності на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО та початкової школи.
- Науково-методичний супровід освітнього процесу в початковій школі, проведення консультацій для педагогічних працівників.
- Підготовка статей та наукових тез до участі в наукових всеукраїнських і міжнародних конференціях.
- Координація проекту «Таврійський розпис – диво Причорномор'я» у структурі регіонального культурологічно-освітнього мультипроєкту «Таврійський розпис: мистецтво крізь віки» .

Сфера наукових інтересів:

- Гуманізація освітнього процесу початкової школи.
- Адаптація зарубіжного досвіду початкової освіти в реаліях української школи.
- Формування художньо-естетичних навичок в учнів початкової школи.
- Формування соціально-комунікативної активності молодших школярів у взаємодії урочної та позаурочної діяльності.

Відзнаки і нагороди. Грамота управління освіти і науки облдержадміністрації за вагомий особистий внесок у справі навчання і виховання підростаючого покоління (2008); диплом Миколаївської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України за участь в обласному Фестивалі художньої самодіяльності працівників освіти «Освітнянські таланти Миколаївщини – 2018». Подяка Міністерства освіти і науки України за сумлінну та бездоганну працю, плідну педагогічну діяльність, високі досягнення в навчанні та вихованні учнівської молоді (2020).

РОМАНЮК ІРИНА АНАТОЛІЇВНА,

старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Освіта і досвід роботи.

У 1986 році закінчила середню школу № 51 міста Миколаєва і вступила до Новобузького педагогічного училища за спеціальністю «Вихователь дитячого садка», яке закінчила з відзнакою у 1988 році.

Вищу освіту отримала в Одеському державному педагогічному інституті ім. К. Ушинського. Навчалася на факультеті «Педагогіка і психологія (дошкільна)» заочного відділення. У 1993 році отримала кваліфікацію спеціаліста «Викладач педагогіки і психології (дошкільної). Методист по дошкільному вихованню».

У 2010 році здобула кваліфікацію магістра державного управління (диплом МК № 39404071) Інституту державного управління Чорноморського державного університету імені Петра Могили.

У 2019 році отримала диплом спеціаліста з юнгіанського консультування Київського юнгіанського інституту (Базовий рівень теоретико-практичного курсу за спеціалізацією «Юнгіанське консультування»).

Досвід роботи. З 1988 року працювала на посаді вихователя закладу дошкільної освіти. У 1999 році призначена на посаду вихователя-методиста дошкільного закладу освіти комбінованого типу № 84 м. Миколаєва. З вересня 2003 року – методист Науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради та за сумісництвом учитель-логопед у закладі дошкільної освіти № 84 м. Миколаєва. З 2022 року за основною

роботою є консультантом центру професійного розвитку педагогічних працівників Миколаївської міської ради.

Робота в МОШПО. З 2019 року працює старшим викладачем кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти за сумісництвом.

Напрями професійної діяльності:

- консультування і координація професійних спільнот, узагальнення та поширення педагогічного досвіду, співпраця з педагогічними колективами й розроблення локальних нормативних документів;
- підвищення кваліфікації та розвиток професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти;
- автор, куратор та консультант всеукраїнської Школи керівників та вихователів-методистів ЗДО «МетоПростіР» у межах діяльності Всеукраїнської громадської організації «Асоціація працівників дошкільної освіти».

Сфера наукових інтересів: механізми реалізації управлінських функцій, побудови ефективної роботи методичного кабінету як простору для безперервного професійного вдосконалення педагогів; система стратегічного та тактичного планування діяльності закладу; створення ефективної внутрішньої системи забезпечення якості освіти; процеси організації і проведення засідань педагогічної ради; самоаналіз та самооцінювання професійної діяльності педагогічних працівників; аналіз проєктів нормативно-правових документів, що регулюють діяльність закладів дошкільної освіти.

Є автором понад 100 статей із питань управлінської, методичної та освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти, організації методичної роботи спеціалістів науково-методичного центру з педагогами дошкілля міста.

Є рецензентом комплексної освітньої програми «Дитина в дошкільні роки» (науковий керівник – професор К. Крутій), що рекомендована Міністерством освіти і науки України (лист від 06 листопада 2015 року №1/11-16160), альтернативної програми

формування культури інженерного мислення в дітей дошкільного віку «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт» (науковий керівник професор К. Крутій), схвалено Міністерством освіти і науки України (лист від 14 липня 2020 року №22.1/12-Г-274).

Із 11 навчально-методичних посібників, де є автором, співавтором та автором-укладачем, чотири з них схвалено комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України для використання в дошкільних закладах освіти: «Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу» (2011), «Вихователю найменших. Система роботи з дітьми третього року життя» (2014), «Педагогічна рада у дошкільному навчальному закладі: технологія розробки, підготовки та проведення» (2014), «План роботи закладу дошкільної освіти: принципи, структура, зміст. Крок за кроком до реального плану ефективних дій» (2019).

У межах Всеукраїнського круглого столу «Проблеми дистанційної освіти дошкільнят», організованим редакцією журналу «Дошкільне виховання», поділилася своїм баченням розв'язання складних питань (№ 5, 2020).

Шість років поспіль є переможницею щорічного Всеукраїнського конкурсу освітніх технологій, організованого редакціями журналів: «Дошкільне виховання», «Палітра педагога» та «Джміль».

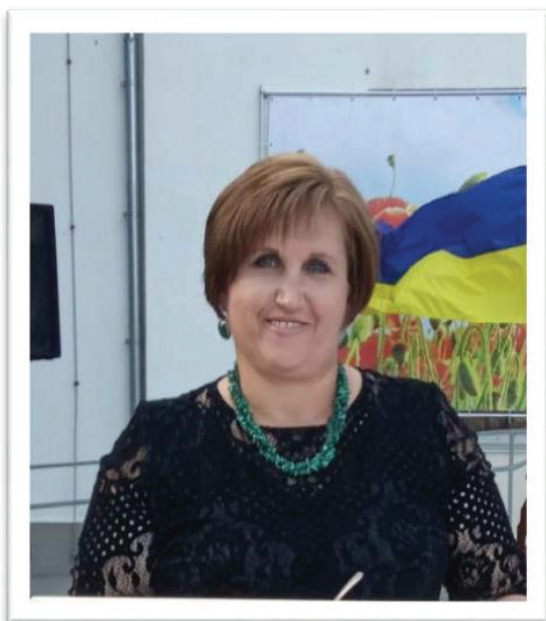
Ірина Романюк регулярно виступає в ролі спікера, консультанта на різноманітних заходах обласного та всеукраїнського рівнів.

Відзнаки і нагороди. Подяка Голови Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти за плідну, результативну працю щодо реалізації освітньої політики в закладах дошкільної освіти Миколаївщини та з нагоди Дня працівників освіти (2015); Подяка Міністерства освіти і науки України за ініціативу та наполегливість, високий професіоналізм, сумлінне виконання службових обов'язків і вагомий внесок у розвиток сфери освіти і науки України (2018).

САЧКОВСЬКА ОЛЕНА ЛЕОНІДІВНА,

старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Народилася 22 вересня 1967 року в смт Березнегувате Миколаївської області.

Освіта і досвід роботи.

Із 1984 до 1986 року навчалася в Новобузькому педагогічному училищі. Упродовж 1986–2023 років працювала вчителем початкових класів, 2003-2006 рр- заступник директора з виховної роботи у Березнегуватській ЗОШ І-ІІІ ступенів, 2014-2020 рр – заступник директора з навчально-виховної роботи цього ж закладу, 1996-2006 рр . працювала вихователем та старшим вихователем на дитячій оздоровчій базі ім. Башкірова (Березнегуватський район).

У 1996 році здобула повну вищу освіту в Миколаївському педагогічному інституті (заочно).

Була експертом та тренером (2023р) із вивчення практичного досвіду роботи вчителів початкових класів сертифікації у 2019–2023 рр., експертом з питань проведення інституційного аудиту в ЗЗСО, зокрема брала участь в інституційному аудиті у закладах Первомайського ЗЗСО Снігурівського району, та Первомайської гімназії №5 м. Первомайська.

Проходила навчання з впровадження інклюзивної освіти в школі у національному університеті «Львівська політехніка» (2015, 2016 р.р.), при Amerika Houze Київ (2019 р.) та була тренером з інклюзивної освіти (2016-2020 рр), брала участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасний світ і незрячі» у м. Луцьк (2018 р), у Всеукраїнському навчально-практичному семінарі «Переваги та недоліки впровадження інклюзивної

освіти для дітей з глибокими порушеннями зору» м. Київ. (2018р).

Проходила навчання в школі тренерів НУШ за підтримки МОНу та The LEGO Foundation у 2023 року (м. Кропивницький) «Щодо реалізації Програми підвищення кваліфікації «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення», є регіональним тренером з даної теми для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі Миколаївської області.

Робота в МОІШО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з вересня 2023 року.

Напрями професійної діяльності:

- консультування і координація професійних спільнот, узагальнення та поширення педагогічного досвіду, співпраця з педагогічними колективами й розроблення локальних нормативних документів;
- підвищення кваліфікації та розвиток професійної компетентності педагогів закладів дошкільної та початкової освіти;
- участь у методичних заходах із методистами та вчителями початкових класів закладів загальної середньої освіти Миколаївської області;

Сфера науково-методичних інтересів: діяльнісний підхід на інтегрованій основі; формування та розвиток наскрізних умінь в учнів початкової школи.

Відзнаки і нагороди: Сачковська О. Л. отримала подяку Міністерства освіти і науки України (2018 р.) подяки та грамоти Миколаївської обласної державної адміністрації (2018 р.), Березнегуватської районної адміністрації (2018 р.)

РИБАЧУК ОКСАНА АНАТОЛІЇВНА,

методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОШПО.

Народилася 18 вересня 1963 року в м. Новий Буг.

Освіта і досвід роботи. Із 1980 до 1984 року навчалася на факультеті підготовки вчителів початкових класів Миколаївського державного педагогічного інституту. Упродовж 1984–2007 років працювала вчителем початкових класів Дмитрівського навчально-виховного комплексу «ЗОШ І–ІІІ ступенів – ДНЗ»

Очаківського району, із 2007 до 2017 року – директором цього ж закладу. У 2004 році стала переможцем районного етапу всеукраїнського конкурсу «Учитель року» в номінації «Початкові класи».

Робота в МОШПО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з лютого 2018 року. Оксана Анатоліївна – тренер для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі, з 2019 року – експерт із вивчення практичного досвіду вчителів початкових класів (експерт із сертифікації), моніторингового дослідження НУШ. Атестована у 2024 році на відповідність займаній посаді, за результатами якої встановлений 13- й тарифний розряд.

Напрями професійної діяльності:

- організація і проведення методичних заходів із методистами початкової освіти науково-методичних установ, учителями початкових класів закладів загальної середньої освіти Миколаївської області;
- організаційний і методичний супроводи підвищення кваліфікації вчителів початкової школи Миколаївської області;

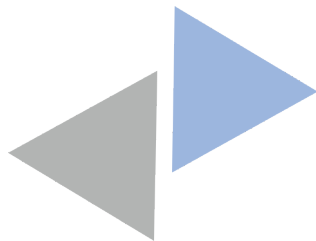

- методичний супровід творчої групи педагогів Миколаївської області «Від творчого вчителя – до компетентного учня-читача початкової школи».

Сфера науково-методичних інтересів: упровадження інтегрованого навчання та інноваційних технологій у початковій школі; розвиток в учнів початкових класів ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей.

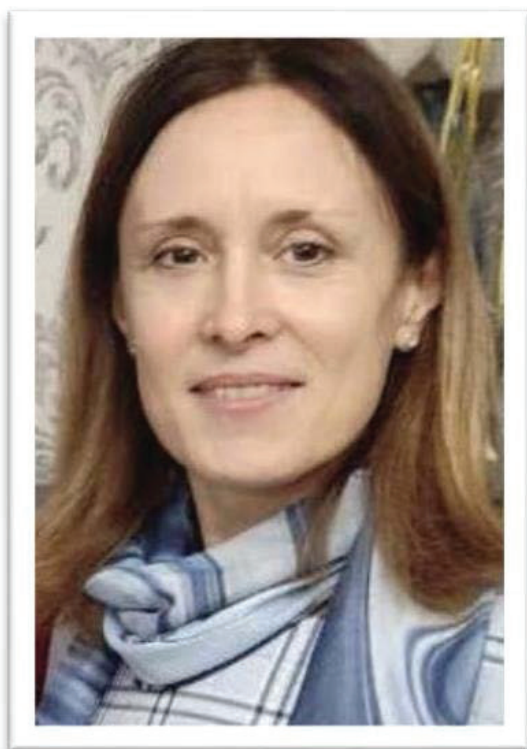
Автор публікацій про педагогічну спадщину видатних українських педагогів Якова Чепіги та Василя Сухомлинського; апробацію моделей упровадження інтегрованого навчання в початковій школі: здобутки дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня; особливості інтегрованого курсу «Культура добросусідства» в контексті нової української школи.

Відзнаки і нагороди. Рибачук О. А. нагороджена грамотами Міністерства освіти і науки України (2004), Миколаївської обласної державної адміністрації (2004), має звання «Відмінник освіти України» (2007).

СМОЛА ОКСАНА МИКОЛАЇВНА,

методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Народилася 01 жовтня 1971 року в м. Кам'янці Черкаської області.

Освіта і досвід роботи.

Із 1987 до 1991 року навчалася в Новобузькому педагогічному училищі. Упродовж 1992–2021 років працювала вчителем початкових класів. У 2007 році здобула повну вищу освіту в Миколаївському національному університеті

імені В. О. Сухомлинського (заочно).

Проходила навчання в школі тренерів НУШ за підтримки МОНУ у 2016–2017 роках і з 2018 року є регіональним тренером для підготовки вчителів початкових класів до роботи в Новій українській школі Миколаївської області.

Була експертом із вивчення практичного досвіду роботи вчителів початкових класів сертифікації у 2019–2021 роках.

Робота в МОІППО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з вересня 2021 року.

Напрями професійної діяльності:

- організація та проведення курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти;
- організація і проведення методичних заходів із методистами та вчителями початкових класів закладів загальної середньої освіти Миколаївської області;

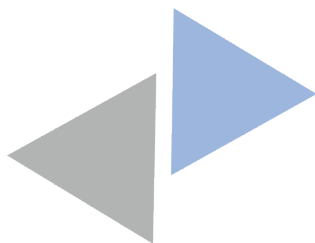

- методичний супровід творчої групи педагогів Миколаївської області в межах проекту «Театральна педагогіка».

Сфера науково-методичних інтересів: діяльнісний підхід на інтегрованій основі; формування та розвиток наскрізних умінь в учнів початкової школи; кооперативне навчання (робота в парах, групах); підвищення професійної компетентності педагогів початкової школи з питань застосування театральної педагогіки.

Відзнаки і нагороди: Смола О. М. отримала подяки Міністерства освіти і науки України (2019, 2021 рр.).

МАЛАНЧУК ОЛЕНА ВІКТОРІВНА,

методист кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО.

Народилася 04 березня 1987 року в с. Маложенівці Єланецького району Миколаївської області.

Освіта і досвід роботи. Базову середню освіту здобула в Маложенівській загальноосвітній школі I–III ступенів. У 2002 році вступила до Новобузького педагогічного коледжу Миколаївського педагогічного університету імені В. О. Сухомлинського за спеціальністю «Початкове

навчання» і здобула кваліфікацію «учитель початкових класів та керівник дитячих художніх колективів». Упродовж 2006–2011 років здобула повну вищу освіту в Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського за спеціальністю «Дошкільна освіта», отримавши кваліфікацію «викладач дошкільної педагогіки та психології». У 2010–2021 роках Олена Вікторівна працювала у закладі дошкільної освіти № 64 м. Миколаєва на посаді вихователя (2010–2015 рр.), потім була переведена на посаду вихователя-методиста (2015–2021 рр.). З 2021–2022 рік працювала на посаді вихователя-методиста дошкільного підрозділу Миколаївської спеціалізованої приватної школи I–III ступенів «Ор Менахем» (за сумісництвом).

Робота в МОППО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти із січня 2022 року.

Напрями професійної діяльності:

- організація та проведення курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти;

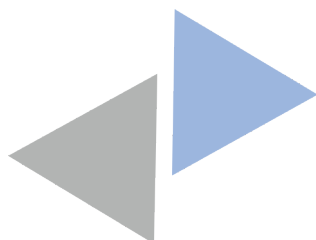

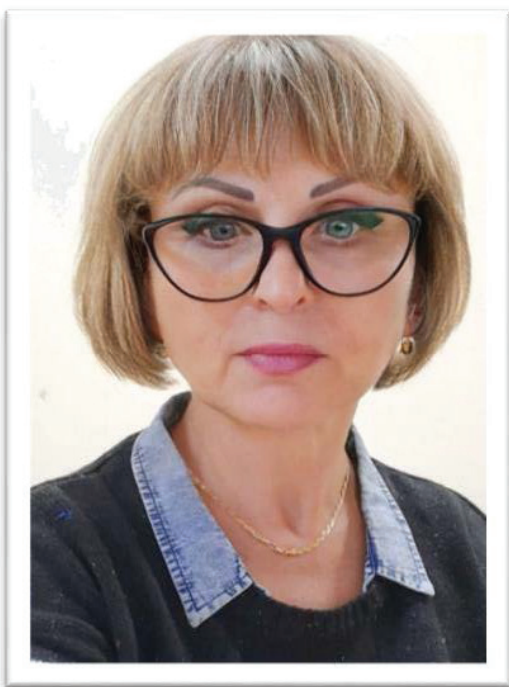

- методичний супровід упровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти в практику роботи педагогів закладів дошкільної освіти;
- професійний розвиток педагогів закладів дошкільної освіти.

Сфера науково-методичних інтересів: методичний супровід підвищення професійної компетентності педагогів області з питань формування цілісної картини світу в дітей дошкільного віку.

Відзнаки і нагороди. Грамоти: управління освіти Миколаївської міської ради за плідну творчу працю, досягнуті успіхи у справі навчання й виховання дітей дошкільного віку та з нагоди всеукраїнського Дня дошкілля (2013, 2015).

СУШКО ІННА ВІКТОРІВНА,

лаборант кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОІППО.

Народилась 29 січня 1971 року в м. Первомайську Миколаївської області.

Освіта і досвід роботи.

У 2003 році завершила навчання у «Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» за спеціальністю «Комерційна діяльність» і здобула кваліфікацію молодшого спеціаліста з комерційної

діяльності. У 2002–2004 роках працювала у «Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» на посаді методиста кафедри «Правознавство». Упродовж 2004-2008 рр. Інна Вікторівна працювала лаборантом кафедри «Прикладна математика» у Миколаївському навчально-науковому інституті Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Упродовж 2009–2016 рр. працювала в Миколаївському державному коледжі економіки та харчових технологій на посаді секретаря навчальної частини. Із 2017 до 2019 року – у коледжі Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського на посаді інспектора.

Робота в МОІППО. Працює в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти із січня 2020 року. Інна Вікторівна – активний учасник тренінгів і вебінарів для працівників інституту, спрямованих на підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності.

Напрями професійної діяльності:

- ведення номенклатури справ кафедри, діловодство кафе-

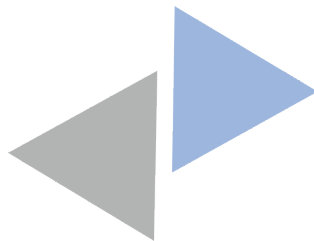

- дри, формування та оформлення звітної документації кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти;
- підготовка кафедральних документів, систематизація навчальних матеріалів працівників кафедри;
 - набір, форматування і макетування програм заходів, що проводяться працівниками кафедри;
 - надання технічної допомоги науково-педагогічним і педагогічним працівникам кафедри в підготовці та проведенні заходів і навчальних занять зі слухачами курсів підвищення кваліфікації;
 - оптимальна організація діяльності працівників кафедри.

Коло інтересів:

Удосконалення комп'ютерних навичок.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Мета діяльності кафедри у 2024 році	4
Основні напрями діяльності кафедри	4
НАПРЯМ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ. СТВОРЕННЯ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	9
Підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО з урахуванням оновленого Державного стандарту дошкільної освіти (2021 рік)	9
Підготовка педагогічних працівників початкової школи у межах імплементації програми підвищення кваліфікації «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення» та підтримки відновлення освіти України the LEGO Foundation	15
Підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної та початкової ланок освіти з метою реалізації освітніх завдань	21
Освітній цифровий простір Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й початкової школи Миколаївщини	29
НАПРЯМ 2. ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, РОЗРОБКА І ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ, ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (УЧАСТЬ У ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО Й РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА СУПРОВІД ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ І ПРОГРАМ)	40
Завершення роботи над кафедральною науково-дослідною темою «Підвищення фахової компетентності педагогічних працівників із формування цілісної картини світу в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку» та започаткування нової теми для кафедрально-дослідної роботи «Науково-методичні засади ствердження української національної та громадянської ідентичності педагогічних працівників дошкільної та початкової освіти в Миколаївському регіоні»	40

- Організаційно-методичний супровід усеукраїнського експерименту «Створення й упровадження моделі національного освітнього технопарку з підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі закладів освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» **45**
- Міжнародне дослідження ECERS-3: оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти **67**
- Міжнародний освітній проєкт «Афлатот» (міжнародна фундація «Aflatoun International», Нідерланди) **69**
- Міжнародний проєкт «Сприяння освіті» у закладах дошкільної освіти **75**
- Реалізація парціальної регіональної програми «Український віночок. Миколаївщина» у межах усеукраїнського інтегрованого наскрізного курсу «Культура добросусідства» **80**
- Реалізація проєкту «Таврійський розпис: диво Причорномор'я» у структурі регіонального культурологічно-освітнього мультипроєкту «Таврійський розпис: мистецтво крізь віки» **85**
- Реалізація обласного проєкту «Театральна педагогіка» **93**
- НАПРЯМ 3. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Й ПОЧАТКОВІЙ ЛАНЦІ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ТА МЕРЕЖЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ РЕГІОНУ **95****
- Обласна творча група «Ігрова діяльність як засіб формування патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку» **95**
- Обласна творча група педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини за інтегрованим курсом «Культура добросусідства» **104**
- Обласна творча група педагогів закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи в межах обласного проєкту «Театральна педагогіка» **108**
- Обласна творча група педагогів початкової школи «Від творчого вчителя – до компетентного учня-читача початкової школи» **118**
- Обласна творча група «Молодший школяр у світі культури та мистецтва» **122**
- Тренінг «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів закладів дошкільної освіти Миколаївщини в умовах війни» **126**
- Науково-методичний супровід реалізації II етапу Усеукраїнського проєкту «Підтримка педагогів закладів дошкільної освіти та супровід дітей у надзвичайній ситуації» **128**

■ Науково-методичний супровід участі педагогів закладів дошкільної освіти у проєктах ЮНІСЕФ	132
■ Інтерактивна раптівка з вивчення стратегії гендерної рівності педагогічними працівниками ЗДО	139
■ «Професія обрана серцем»	140
НАПРЯМ 4. КООРДИНАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НАДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ МЕТОДИСТАМ ІЗ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ МЕТОДИЧНИХ УСТАНОВ, КОНСУЛЬТАНТАМ ЦЕНТРІВ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, СПЕЦІАЛІСТАМ ВІДДІЛІВ ОСВІТИ	142
■ Надання науково-методичних консультацій із питань дошкільної освіти	142
■ Надання науково-методичних консультацій з питань початкової освіти	154
НАПРЯМ 5. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ СПІВРОБІТНИКІВ КАФЕДРИ ТЕОРІЇ Й МЕТОДИКИ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ МОППО	161
■ Підготовка тренерів Миколаївської області за програмою з підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»	161
■ Підготовка тренерів Миколаївської області в межах проєкту «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації»	162
■ Підвищення кваліфікації за напрямом «Управління закладом освіти в кризових ситуаціях» в рамках Міжнародного проєкту «Підтримка оновлення української освіти», (Україна, Чехія)	164
■ Міжнародні семінари з колегами Польщі	166
■ «Благополуччя дітей і педагогів: дієві інструменти та практики підтримки»	168
■ Участь у програмі підготовки тренерів проєкту «НУШ-Імпульс» з підвищення кваліфікації вчителів початкових класів ЗЗСО «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення»	169
■ Знайомство зі шведською системою дошкільної освіти	170
■ Науково-методичний супровід усеукраїнського експерименту «Модель реалізації розвивального інформаційно-освітнього середовища закладів загальної початкової освіти» на базі ЗЗСО на 2021-2026 роки»	172
■ Склад кафедри	173

Наукове видання

*Олена Сокурєнко,
Лія Олійник*

ДОШКІЛЬНА ТА ПОЧАТКОВА ОСВІТА
МИКОЛАЇВЩИНИ:
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД
В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Технічна верстка, дизайн обкладинки – Я. І. Іванова
Текст наведено в авторській редакції

Підписано до друку 31.01.2024
Формат 60х84/16 Ум. друк. арк. 11,7
Тираж 100 прим. Зам. № 38

Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
54001, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 4-а,
тел./факс 37 85 89, e-mail: moippro@moippro.mk.ua
<http://www.moippro.mk.ua>

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7459 від 28.09.2021